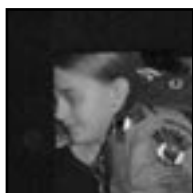


DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

16. června 2006

pátek

číslo 0.



K VĚCI

STR. 20

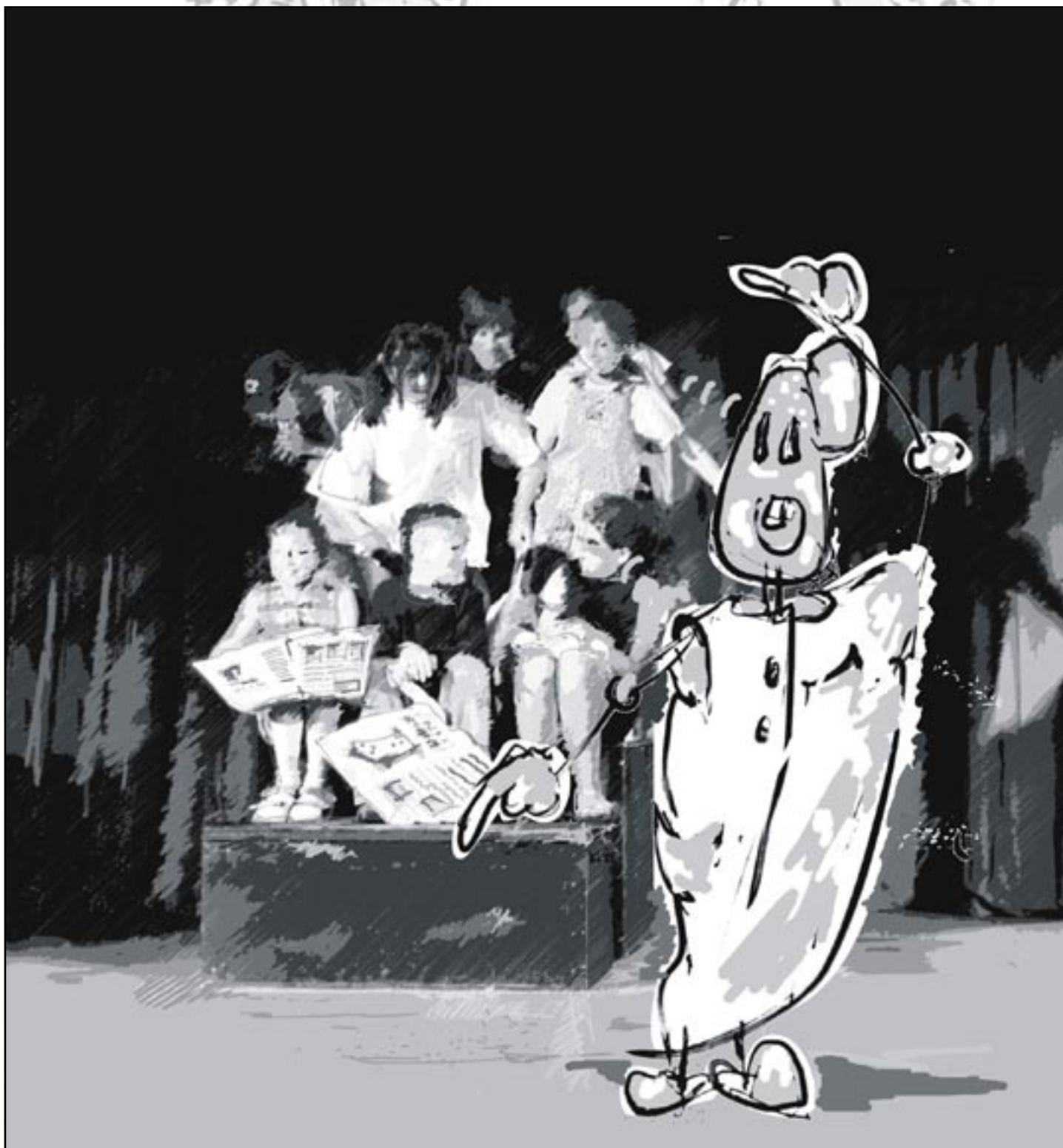


ČTĚTE !

STR. 17-18

**CO NÁS
ČEKÁ**

STR. 6



Pražské poetické setkání 2006

O víkend 22. a 23. dubna 2006 proběhlo v Domě dětí a mládeže Přemyslská, Praha 8 městské, tedy krajské kolo přehlídky dětského přednesu Pražské poetické setkání. V sobotu se setkali recitátoři 1. a 3. kategorie a v neděli 2. a 4. kategorie. V odborné porotě, která se zabývala výkony mladých recitátorů, se sešli první den Jana Machalíková, Jaroslav Provazník a Martina Longinová, druhý den Jakub Hulák, Dominika Špalková a Hana Šimonová. Oba dva dny byly pro recitátory připraveny hlasové dílny, ve kterých se mohli nejen rozmluvit, ale i se navzájem seznámit.

Výkony recitátorů ve všech kategoriích byly na vysoké úrovni, stejně jako překvapily některé dramaturgicky velmi zdařilé výběry textů. Na druhou stranu se ovšem objevily i texty menší kvality, které však v některých případech pozvedl výkon recitátora.

V první kategorii se sešlo několik výrazných recitačních výkonů, které byly odměněny čestnými uznáními. Oceněna byla **Rozárka Andělová** s textem od Pavla Šruta Lichožrout, **Tereza Svěráková** - Proč je pštros největší od Miloše Kratochvíla, **Jan Vlasák** s textem I. M. Jirouse Ptala se Františky Marta, který bývá většinou recitován dívkami, a který jsme také slyšeli od oceněné **Anny Daňkové**, **Kateřina Kučerová** a Jeleni od Emanuela Frynta a **Hoang Tran Guoc** s textem Miloše Kratochvíla Nevěsty.

Ve druhé kategorii se porota rozhodla poslat do celostátního kola přehlídky **Terezu Jelínkovou** s přednesem básní Františka Halase Ladění a **Jindřicha Svobodu** s textem Jiřího Žáčka Ufo, ufo, ufo.

Z třetí kategorie se do Trutnova těší **Helena Kriglová** s texty Starý kocour a mladá myš (J. De La Fontaine) a Byl jednou jeden král (V. Nezval) a **Marek Mudruňka** s texty Génius (F. O' Connor) a Beseda (J. Kašpar).

Čtvrtá kategorie bude na celostátní přehlídce zastoupena **Karolínou Stehlikovou** (Marián Palla: Jan odpustit..., T. R. Field: Žalobej) a **Josefem Kačmarčíkem** (Ernst Jandl: Klo, Jan Neruda: Romance biblická).

Je třeba napsat, že přehlídka byla velmi dobře a příjemně zorganizována jak pro samotné recitátory a jejich doprovod (možnost strávit čas čekání v době porad poroty v tamějším otevřeném Oranžovém klubu nebo na zahradě) tak pro porotu, která měla připravené texty recitátorů i plně vyhovující prostor pro porady. Pro recitátory byla jistě příjemná i snaha zvládnout časový harmonogram, i když to vytvářelo jistý tlak na práci porotců. Poděkování za příjemné dny plné poezie patří DDM Přemyslská a jeho pracovníkům a také občanskému sdružení Přesah.

Hana Šimonová

OTVÍRÁNÍ 2006

Pražská krajská přehlídka dětského divadla proběhla v Karlinském Spektu ve dnech 1. - 2. dubna 2006. Zúčastnilo se jí celkem jedenáct souborů, jako nesoutěžní předskokan vystoupil soubor DDS TY-JÁ-TR Skřítki s drobníčkou Kočkování. Přehlídka byla výborně zorganizována díky Jakubu Hulákovi a Miloši Samkovi, což ocenil především lektorský sbor ve složení Nina Petrasová, Petra Zámečníková a Jiří Pokorný. Porota doporučila na celostátní přehlídku čtyři inscenace: k přímému postupu inscenaci **Francínek a Evelínka** (Taneční studio LIGHT, ZUŠ Na Popelce Praha 5) a do širšího výběru **Splněný sen** (ZŠ Nedašovská, Zličín), **Sřepinky** (HOSTIDIV, ZŠ Hostivice) a **Všech devět kapes natrženo** (DDS-TY-JÁ-TR Načerno starší, DDM Praha 7). Škala žánrů, které se na přehlídce objevily, je překvapivě široká a pestrá; počínaje divadlem poezie, adresovaným jak dětem, tak dospělým, přes mýtické příběhy a pohádky, loutkové divadlo, stínohru, absurdní hříčky až k divadlu tanečnímu.

Aprilová sobota patřila především mladším dětem. Nesoutěžní **Skřítki** (vedoucí Radka Tesárková) předvedli roztomilé pásmo říkadel Jiřího Žáčka, zaměřené na kolektivní pohybovou koordinaci na jevišti. Vzhledem k průměrnému věku 5 let šlo spíše o cvičení a samotný akt veřejného vystoupení.

Další inscenací bylo též pásmo poezie, **Český rok - jaro**, v podání starší sekce DDS -TY-JÁ-TR Načerno mladší. Začátek s energickým vpádem copaté dvougenerační tlupy vypadal velice nadějně, děti se objevovaly a mizely, inscenace zdála se mít rytmus a nápady. Kolektivní recitace však po chvíli začala zrazovat a jarní hravost vystřídaly naučené intonace, daň za poetické „nacíčování“. Též pomocná gesta a výšleh imaginárními proutky trochu postrádal uvěřitelnost. Zkrátka vloudila se zautomatizovanost, se kterou se ale vedoucí Radka Tesárková umí poprat, jak nám ukázala druhý den na jiné inscenaci!

O uzdravení princezně zní název pohádky Miloše Kratochvíla v provedení ZUŠ Prosek (vedoucí Jitka Morávková). „Král je doma! Král není doma,“ zazněl britký hlas paní vedoucí a děti začaly hrát divadlo. Oblékly si kostýmy, „hupsly“ do postav a jedna dívka se ujala role vypravěčky. Částečně vyprávěný a zčásti více předváděný než hraný didaktický příběh postrádal výraznější nápad a divadelnost. Děti se styděly, točily se zády, odříkaly, odchodily a skončily.

Hru **Jak se dělá pohádka** Hany Budínské předvedl soubor STUDÁNKA ZŠ Umělecká, Praha 7 (vedoucí Běla Ježková). Text původně určený pro loutky byl sice upraven nebo spíše „vylepšen“ aktualizacími slovními ozdobami typu „co je out a in“, či „ekologický dopravní prostředek“, srozumitelnosti příběhu však úpravy spíše uškodily. Kolektiv asi dvanácti dětí nám hrál divadlo na divadle. Spolu s vypravěčem, v jehož roli se děti střídaly, jsme sledovali příběh prince z Modrého království, který se vydal na koloběžce hledat nevěstu, jež hezky zpívá. Jemu samotnému moc do zpěvu nebylo, což trochu ubíralo logiku jeho požadavku na svou budoucí ženu (aktér údajně nebyl ve své kůži, jindy prý si pobrukuje...). Nicméně projel několik království - pletené, stříbrné, papírové a parádivé, ta vždy ztvárnil, spíše ilustrativně než situačně, kolektiv dětí sedících v půlkruhu. Vyhovující byla pouze princezna z Pleteného království, což jsme s překvapením zjistili, když se na konci náhle objevila. Sama se za princeznu vydala, proč zrovna ona však byla ta pravá, to už z příběhu patrné nebylo. Bylo to způsobeno především tím, že děti evidentně neměly jasno ani v pointě celé pohádky, ani v jednotlivých královstvích. Mechanicky odříkávaly naučené dialogy bez nejmenšího tušení situace. Nevyužily možnosti rozdílně vytvořit jednotlivá království, nesledovaly principů příběh, jeho motivace, celé inscenaci zákonitě chybělo napětí a směr.

Mnohem svěžeji působila následující inscenace **Splněný sen**, (velmi!) volně podle Jana Wericha, v podání souboru ZŠ Nedašovská, Praha 5 (vedoucí Dana Svobodová). Na prázdné scéně vybavené pouze několika židlemi děti odehrály jednotlivé situace, vybaveny náznaky kostýmu a několika rekvizitami. Z inscenace bylo patrné, že vznikala na základě improvizací. Herci hráli po smyslu, s lehkostí a bylo na nich vidět, že si jsou vědomi motivací svých postav, díky čemuž inscenace nepostrádala napětí. Diváci se bavili, avšak leckdo jistě nedovedl zahnat otázku: Je to ještě Werich? Děti si příběh přetlumočily do svého jazyka dost nekompromisně, jejich hravost se chvílemi zdála být až příliš civilní a rozvolněná. Slova jako „paráme“ či „tyvago“ přeci jen do adaptace pohádky Jana Wericha nepatří. V závěru zkoušení zkrátka zřejmě neproběhla fáze návratu k autorovi s vědomým respektem k němu (případně proběhla neúspěšně). V každém případě bylo představení živé a bez následků „sevcíování“.

Inscenaci **Hra na tyrkysovou karavanu**, připravenou ZUŠ Biskupská, Praha 1 podle Jaroslava Mareše a Hugo Balla, lze označit jako zajímavý počín. Vedoucí Hana Trázníková zvolila jako předlohu perskou pověst o tajemné karavaně, která putuje pouští a veze poklad. Přepadnou-li ji lupiči, poklad se promění v kamení. Nikdo jej nikdy nemůže získat. Představení začalo výstupem dvou dívek, které si chtějí hrát na karavanu. Mají šátky na hlavách, jedna hraje velblouda. Jsou ovšem vytlačeny poněkud nedostačujícím argumentem „vy jste malý“ početnější skupinou starších, kteří značnou sami vyprávět příběh. O moc mladší ty dívky nebyly a i kdyby, tak proč to všechno? Jeví se je předěleno bílým hadrem, za kterým probíhá stínohra. Herci vpředu vytvářejí poměrně atmosférotvorný a působivý voiceband, poté ve stínohře předvádějí jednotlivé situace (přepadení karavany apod.). Vyhozené dívky se v závěru vrací s vítězoslavným dlouhým nosem, tato „pointa“ je však poněkud nepřesná. Bohužel se nepodařilo využít všech možností stínohry, voicebandy byly o dost vydařenější, především díky střídavému používání perštiny, češtiny a „svojtiny“. Stejně tak nebylo moc zřejmé, že si jsou všichni vědomi, o čem tento metaforický příběh je. Možná si na jeho divadelní ztvárnění mohli ještě pár let počkat.

První nedělní inscenací bylo pásmo básní Hanuše Jelínka - **Ze zpěvů sladké Francie** v podání souboru LUKLAJ z Prahy 4 (vedoucí Petr Železný). Dvě náctileté dívky, trochu starší kytarista a velmi slibný začátek. Mladý muž vystoupil s krátkou přednáškou o autorovi Hanuši Jelínkovi a jeho cestě k sladkým zpěvům. Poté zazněly první kytarové akordy a originál francouzská píseň. Dívky měly připravený paravan s otočnými obrazy připomínající jarmareční písnové divadlo a loutky plácačky. Inscenace měla velmi jasnou stavbu: píseň v originále, následuje recitace básně-písně ilustrovaná výše zmíněnými plácačkami. Kytarista se držel své kytary a až na úvodní výstup a jedno krátké zapojení zůstal v tomto laškovném pásmu coby muž zcela nevyužit, což bylo trochu škoda. Na inscenaci byla patrná snaha o čistý tvar, bohužel ale postrádala výraznější hravost a nápaditost.

Inscenace **Francínek a Evelínka** podle Polní víly Evelínky Františka Nepila je pozoruhodná z mnoha hledisek. Vedoucí Tanečního studia LIGHT při ZUŠ Na Popelce Praha 5 Lenka Tretiagová se pokouší vyprávět příběh prostřednictvím pohybového divadla s prvky lidového i moderního tance. Skupinu zhruba třiceti tanečnicků tvoří chlapci a dívky v rozmezí věku 6-17 let, což je obdivuhodné vzhledem k precizně vypracovaným choreografiím a působivým mizancéám. Tretiagová neopomíjí ani výtvarnou podobu inscenace, děti mají barevně sladěné kostýmy, na kterých je patrné ovlivnění folklórem, plní ale spíš jen estetickou funkci (dívky si hrají se sukněmi, s šátky...). Je to škoda, především hlavní postavy mohly být určitým výrazným znakem

odlišeny, což by divákovi pomohlo orientovat se v té vířivé změti těl. Milostný příběh víly Evelinky a Francínka se postupně vyloupává z choreografií a obrazů, krátké dialogy ústředních postav, kdy se ostatní tanečníci způsobně upozadí, střídají dlouhé taneční sekvence doprovázené reprodukcí hudbou. Kolové tance střídají pohybové obrazy - děti vytvoří mechanickou střelnicí, jedoucí vůz s koněm (malé holčičky velmi vtipně ztvárňují kolo u vozu), jindy je zas útlá dívka „použita“ jako puška. Poněkud matoucí je začátek celého představení, který tvoří ne příliš čitelný rámec (či spíše jeho torzo). Týká se chlapce Ondřeje, který se vydělí ze skupiny, proběhne zmatená tahanice o perníkové srdce, celý tento úvod je později přehlušen vlastním příběhem. I když v závěru dojde k jeho určitému uzavření (Ondřej dostane smířlivé políbení od víly Evelinky), rámec není srozumitelný, protože není civilní a jasný. A především není vlastně vůbec potřeba (vznikl údajně z potřeby obhájit fakt, že děti hrají milostný příběh. Domnívám se ale, že tanec či pohybové divadlo je dostačující stylizace, která umožní dětem hrát o tématu, jež jim ještě zcela nepřísluší.) Inscenace má slabinu ve srozumitelnosti příběhu, především v první třetině je trochu obtížné se zorientovat. Otazník visí například nad postavou Ondrouška, malého „amorka“, prostředníka mezi ústřední dvojicí. A také nad rozuzlením příběhu, které přichází velmi náhle. Evelinka velmi rychle odpustí svému milému, který nepřišel na schůzku, neboť mu o ní Ondroušek neřekl. Slabiny v interpretaci však leckterý divák snadno promine při pohledu na dovednost, energii a napojení celé skupiny.

Inscenaci původní hry **Střepinky** (Zuzana Rentová - Soňa Pavelková) souboru HOSTIDIV ZŠ Hostovice je možné označit jako solidní dětské divadlo. Skupina asi osmi dětí spolu s kytaristou a o něco starší dívkou představující maminku hrají příběh o radostech a strastech dospívající dívky Lenky. Na scéně vybavené pouze zelenými plastovými přepravkami hrají jednotlivé situace příběhu. Refrémem je vzývání jakéhosi alegorického stromu ztvárněného dvěma staršími aktéry. Děti hrají poměrně vědomě a je na nich vidět, že se s příběhem ztotožňují. Přesto by textu prospěla razantnější aktualizace, chvílemi působí poněkud „zaprášené“.

Minipovídky ZUŠ Křtinská, Praha 4 (vedoucí Hana Krobotová-Doulová) podle Pierre-Henriho Camiho (soubor chybně uvedl existencialistu Alberta Camuse, čímž mírně zmařil porotu) jsou skutečnou drobníčkou. Jevištní provedení první ze dvou povídek, „Odhalení, které přišlo pozdě“, bylo poměrně zdařilé, šlo o třímínutovou etudu. U druhé, „Dítě století“, trochu utekla pointa. Nápaditě okostýmované děti hrály s nadšením, jen poněkud mátlý „významotvorným“ důrazem, který kladly na veškeré své úkony. Nebylo zcela čitelné, o čem vlastně hrají. (Což zapříčiňuje také volba předlohy, se kterou se pere leckterý zkušený divadelník.)

Inscenaci **Člověče?** v podání ZŠ Lyčkovo náměstí, Praha 8 (vedoucí Hana Šimonová) lze označit za pohybové divadlo. Vznikla v rámci mezinárodního projektu, ve kterém jsou zapojeny soubory z České republiky, Polska, Skotska a Německa. Soubor volně improvizoval inspirován hrou bratří Čapků *Ze života hmyzu*. Hlavní postava, „člověk“ oděn v bílé košili, je vyhoštěn ze společnosti „barevných“. Prochází pomyslnou hmyzí říší, potkává hovnívály, mravence, opatruje zakuklenou larvu, ve které poznáváme na konci jepici. Po smrti jepice následuje velmi působivá scéna tance bílých rukavic. Na závěr se opět objevuje symbolika barev, k dříve představující „člověka“ přibíhá skupina bíle oděných, což lze vykládat, jako že našla „ty své“. Děti, spíše mládež, se snaží tančit, vyjadřovat pohybem, což se jim daří se střídavým úspěchem. Inscenace je ale působivá, má zajímavá místa, ač jako celek působí poněkud abstraktně a neinformovaný divák by v ní drama brá Čapků, ze kterého soubor vycházel, ani nehledal.

Poslední inscenací přehlídky bylo pásmo poezie Josefa Kainara „**Všech devět kapes natrženo**“ v podání souboru DDSTY-JA-TR Načerno starší, DDM Praha 7 (vedoucí Radka Tesárková). Představení v podání několika děvčat, jednoho chlapce a kytaristy bylo příjemné, soustředěné, působivé, ale bohužel příliš dlouhé. Herci recitační pasáže povětšinou spojili s určitou akcí, ať už pohybem nebo jen vytvořením živého obrazu. Inscenace byla proložena písněmi, soubor si některé Kainarovy texty sám zhudebnil. V první čtvrtině inscenace vznikaly zajímavé situace postavené na napětí mezi dívkami a chlapcem, to ale postupně vymizelo a skupina začala postupně fungovat jako jeden kolektiv s odděleným kytaristou. Sborové recitace střídaly sólové výstupy, všechny dívky (a chlapec) se nám postupně představily, avšak zhruba po dvaceti minutách se do inscenace s velmi slibným začátkem začala vkrádat monotónnost. Básně jako by se slévaly dohromady především v důsledku podobného rytmu a intonací u kolektivních pasáží. Divák zkrátka nemohl pojmout takový „poetický koncentrát“ a v inscenaci chyběly odlehčené, odpočinkové pasáže. Je nutno zdůraznit, že herci byli dobře technicky vybaveni, měli pěkné kostýmy, zpívali čistě a nemálo básní vyšlo pěkně. Přesto je toto pásmo ukázkovým příkladem, že méně někdy znamená více.

Petra Zámečnicková

Středočeský kraj

Recitační přehlídka v Mělníku očima účastníků

Na recitační soutěže jezdím už asi sto let. Napřed sama se sebou a teď už dlouho s dětmi. Mám velký respekt k porotám všech úrovní a v krajském kole mám vždycky pocit, že by měly vyhrát všechny děti (a nebo aspoň všechny ty moje). A při výkonech v celostátní přehlídce už ani nedýchám. Jak zřejmě zřítí, jsem poněkud neobjektivní. A teď tohle. Ale jak chcete. V sobotu 22. dubna vyrazila od nás z Třebotova flotila čtyř osobních aut čítající celkem šest soutěžících dětí, jedno nesoutěžící dítě, řidiče, maminky, tatínky, dědečky, babičky... a mě. Všichni se těšili a někteří k tomu měli trochu strach. Já jsem například měla strach, zda budou na správném místě všechny naše texty (postupně se totiž ztrácely na trase mezi oblastním a krajským kolem). Děti měly strach, aby „to“ nezakazily a jeden dědeček měl strach, jestli zvládne ochutnávku mělnických vín i projíždku na kole po okolí Mělníka. Hned při prezenci se zjistilo, že jedna moje recitátorka je zařazená do špatné kategorie, což bylo po nějaké době napraveno. Já jsem si pak shromáždila všechny svoje ovečky a společně jsme vyrazili hledat nějaké útočiště, kde bychom se „rozmluvili“ a „naladili“. V předchozích letech byla tato část soutěže velmi konspirační záležitostí. Tajně jsme se vplížili do nějaké odemčené místnosti a jeden hlídal. Letos jsme měli trumf v kapse, protože mohlo hlídat naše nesoutěžící dítě. Ale co se nestalo! Paní, která zcela zjevně patřila k organizátorům, odhalila naše pikle a vše nám povolila! A bylo po konspiraci. V klidu jsme se rozmluvili a po nás to dokonce ještě stihla další skupinka zájemců. Pak jsme se všichni usadili ve velkém sále domu dětí a mládeže a čekali s napětím na slavnostní zahájení. A dočkali jsme se! Porota nastoupila v hojném počtu do dlouhé řady před pódiem a my jsme hned viděli, že o nás bude odborně postaráno. 1. a 2. kategorie soutěžila ve větší velmi podlouhlé místnosti (kdo seděl vzadu, možná o něco pěkného přišel). Všichni se tam však nevešli a soutěžící 2. kategorie museli zatím poslouchat 4. kategorii, která právě začala soutěžit ve velkém sále. 3. kategorie se naopak přesunula do úplně malé místnosti. V rámci přesunovacího chaosu jsem v tomto veskrze komorním prostředí uvízla. Vedu vždy vnitřní boj, se kterým soutěžícím dítětem mám být, a tak jsem tedy měla rozhodnuto. Musela jsem jen doufat, že už si děti ve všem poradí. Ještě než začalo soutěžní klání, byli jsme všichni velmi důrazně vyzváni ke klidu a vzájemné ohleduplnosti. Mám taky ráda klid. Jen jsem měla strach, aby nenastala ta stísněná atmosféra hrobového ticha, kterou jsem občas zažila v předchozích letech. Nenastala. Přesto myslím, že v tak malé místnosti jsme si mohli být blíže. Repertoár byl široký - od Seifertova Komediantského vozu, přes úryvek ze hry Hrdý Budžes, až po Hrnceku, až po Jiřího Žáčka. Převládala próza. Bylo prostě co poslouchat a to bylo hlavní. Vzhledem k tomu, že soutěžících ve 3. kategorii bylo asi jen 9, stihla jsem ještě začátek 2. kategorie. Tam byla atmosféra volnější a klid byl taky. Recitovalo 16 dětí. Próza a poezie byla tak půl na půl, a to převážně od českých autorů (Šrut, Frynta, Kainar, Žáček, Poláček, Hrubín, Mrázková...). Musím říct, že mě spousta vystoupení opravdu bavila. Recitátory 1. a 4. kategorie jsem bohužel neslyšela. Po ukončení každé kategorie proběhlo všeobecné hodnocení. Vždy bylo porotou nabídnuto i individuální hodnocení. Využili jej však jen soutěžící 3. a 4. kategorie. Hodnocení se týkalo v 1. a 2. kategorii hlavně výběru textu a výslovnosti, ve 3. kategorii ještě přirozenosti projevu, temporytmu, mimiky, kontaktu s posluchačem atp. Přestávka před závěrečným vyhodnocením byla přiměřeně dlouhá, protože DDM je uprostřed pěkného parku a bylo krásné, děti se proběhly a my dospělí jsme se protáhli. A nakonec došlo k oficiálnímu závěru ve velkém sále, kde se shromáždili soutěžící ze všech kategorií, jejich učitelé, maminky, tatínkové, babičky, dědečkové i řidiči a také celá porota a organizátoři. Vše proběhlo velmi důstojně. Některé děti byly nadšené, některé posmutnělé, ale vidina báječného oběda v protější pizzerii nakonec všechny chmury zahlanala. Jen ten dědeček, který chtěl absolvovat ochutnávku mělnických vín a projíždku na kole, to nestihl. Musel totiž jezdit s babičkou po nákupech. Tak si pry koupil aspoň mapu. Třeba se mu bude hodit příští rok.

Václava Makovcová

Složení lektorského sboru v Mělníku: I. kategorie: Jiří Gabriel, Luďa Marešová, Rudolf Brázdil III. kategorie: Marie Brázdilová, Taťjana Chutná, Alena Boušová IV. Kategorie: Juliana Jedličková, Jaroslava Veselá, Lucie Březovská

Postupující recitátoři: II. kategorie: **Markéta Brabcová** (Jana Pohanková - Fliček) a **Dario Cadorini** (L. Středa - Jak jsme se poznali) III. kategorie: **Kristina Hrbková** (M. Drijverová - Jak získat rybičky, I. Hurník - Basa a housličky) a **Karolína Kropáčková** (F. Simonová - Darebák David jede na školní výlet, C. Cassidy - Hledá se Dizzy) IV. kategorie: **Veronika Horová** (J. Marek - Balónek, I. A. Krylov - Žebrák a štěstí) a **Vojtěch Dvořák** (S. Leacock - Námět k rozhovoru..., M. Macourek - Had)

redakce

STYLOVÁ RŮZNORODOST VE STOCHOVĚ

Dětská scéna Stochov, Středočeská postupová přehlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů 8.-9. 4. 2006.

Stochovská přehlídka byla stylově velmi různorodá a nabídla mnoho způsobů divadelního vyjádření, a to i v rámci jednoho představení. Tím např. otevřela problém nepropracovanosti vybraného stylu, většinou hereckého, tzn. např. v úvodu v náznaku naznačená herecká nadsázka, pak sklouznutí do civilnosti, nebo naopak přílišný civilní projev. Opakujícím se problémem bylo nezvládnutí hraní dospělých postav dětmi, kdy nebyla zvolena např. herní nadsázka nebo epické divadlo nebo jakékoliv jiné uchopení odvádějící od šarže a karikaturnosti. Jako

nezávislého diváka (pokud tato role byla v mých silách) mě nejvíc zaujala silná potřeba většiny souborů, resp. jejich členů, sdělovat zajímavá a „živá“ témata a potřeba komunikovat s diváky prostřednictvím divadelního jazyka, jehož bohatost a zároveň složitost mě pořád překvapuje a fascinuje. Mohu jen poděkovat některým souborům, za divácký pocit spolubytí na jevišti.

V následujících řádcích jsem se v roli porotce pokusila o vhledy do jednotlivých představení.

Sobota 8. 4. 2006

Koukej! ZUŠ Klecany **Máj! Máj? Máj...** (cca 30 minut)

Představitel souboru ZUŠ Klecany (9 děvčat a 1 chlapec), tak dlouho hledali způsob jakým Máj předat, až si řekli, že ono ?hledání? je nakonec ze všeho nejzajímavější...“ (z programu souboru). A bylo zajímavé i pro diváky. V úvodu jsme byli svědky rozhodnutí skupiny děvčat zkusit Máj „nějak zajímavě udělat“, a to teď tady na místě. Inscenace měla dvě tematické roviny. Samotný příběh Mácha Máje a hledání způsobu jak Máj udělat, které spolu ale příliš nekorespondovaly. Byly nám však přehledně předkládány situace stylově relativně pevně uchopené, jakési stylové a žánrové variace na jednotlivé části Máje s prvky loutkového divadla, chórického divadla, pantomimy - rozdělené interpretace v chórickém divadle, které vzájemně spojoval na začátku zmíněný proces hledání. Ten také vytvářel rámec představení. Bohužel, nedošlo k onomu bytostnému hledání před zraky diváků, jak bylo v úvodu členy souboru proklamováno. Volný přístup k procesu hledání podtrhl i závěr inscenace, kdy se stejně tak, jako se členové souboru na začátku sešli, i rozcházejí, dořkávají text a přítom uklízejí rekvizity. Už není chuť zkoušet nové varianty? Proč právě teď odcházíte? Základní tematická linie tak není uzavřena a uvedena do jasného konce. I přes nepropojované příběhové linie a nenaplnění v úvodu prezentované otevřené dramatické hry patří práce souboru ZUŠ k jednomu z nejpoutavějších předvedených představení na stochovecké přehlídce. Hlavně co se týká dovednosti, ujasnění toho proč co dělám a procesu hledání jevištního tvaru. Situace byly vtipné, herně naplněné, vygradované a vrstevnaté. Skupina nám nabídl různé možnosti, jak uchopit básnický text a jak s ním pracovat po logice, nejen plakátově, deklamačně, ale také s hlubším pochopením obsahu textu. Divadelně vyspělé byly např. situace uchopené skrze prvky loutkového divadla (přes šňůru přehozený látkový paraván, prstovou technikou zahrnaná situace) a také momenty, kdy text říkaný s tragickým nábojem je v groteskním rozporu s pantomimicky přehrávanou situací, která pak celá vyznívá humorně (okamžik, kdy si skupina řekne, že Máchův Máj zahrraje moderně). V situacích hraných chórem byla vidět snaha o konkrétní jednání jednotlivých členů souboru. Bohužel však někdy byli interpreti příliš hnáni textem a jakoby pohlaceni emočním nábojem básně. Většina interpretů byla velmi dobře dovednostně vybavena a svým přirozeným a zřetelným projevem dokázala udržet soustředěnost obecně po celou dobu představení.

Žáci 5. třídy ZŠ Doberská Kladno **Nezdařený útěk** (cca 8 min.)

Druhé představení bylo recitační, a přestože bylo poznamenáno mnohými začátečnickými chybami, děti nás dokázaly svým projevem zaujmout a udržet naši pozornost až dokonce, a to zejména výbornou výslovností a srozumitelností. V tomto směru mohla být skupina pro mnohé příkladem. Žáci se inspirovali známou předlohou Zvířátka a Petrovští, která však jakoby nesouzněla s věkem interpretů. Většinou vše zůstalo v rovině jakési nefunkční strohosti, kterou lze přičítat právě k nezkušenosti souboru. Nebyla zvolena žádná obsahově hlubší pohybová metafora nabízející se např. k představení zvířátek. Zde působila zvolená gesta až příliš popisně. Jako nakročení k další práci to však byl krok zdárný a svou srozumitelností příkladný.

ZUŠ Rakovník **Bumtarata na vrata** Skupina 1. ročníku ZUŠ (cca 10 min.)

Představení otevírá písnička, která předznamenává, že si tu skupina 7-9 letých dětí „bude hrát jako kotata“. Písnička zároveň vytváří celý rámec představení tím, že upozorňuje diváky, že si teď budou hrát. Děti, které v úvodu při písničce přibíhají, začínají otvírat hru s velkými barevnými kostkami - tu si na ně sednou, tu se za ně schovají, tu si je přehodí mezi sebou. Přestože úvod rozbíhající se neudržitelně dlouhou písničkou není naplněný bohatšími herně-pohybovými prvky, představení má po celou dobu herní atmosféru, která podtrhuje přirozený projev hrajících si dětí. Stejně přirozeně působí pak i výborná komunikace dětí uvnitř skupiny, v které nikdo nic neříká bez partnerského vnímání ostatních. Tím je posílena sdělnost textu, která funguje velmi dobře i u jednotlivých interpretů. Příkladem metaforiky herního užití kostek byla situace, kdy děti poskládají kostky do hradby a při textu „zvířata se rozutekla“ shodí kostky na zem, a ty se opravdu rozutíkají. Jen škoda, že takovýto situaci se nepodařilo souboru nalézt víc. Bylo to jedno z dalších „čistých“ přehledných představení s napínavým temporytmem, prozkoumávající možnosti herní práce s textem.

Kroužek Dobříš **Sůl nad zlato** (cca 70 min.)

Vzácný dar, který nelze penězi odhodnotit, jeho znovu objevení a hledání, rodičovská i milenecká láska, zneužívání moci - to byla některá témata, která jsme hledali v představení souboru Kroužek Dobříš, když nám předvedl pohádku Sůl nad zlato v drammatizaci J. Jílka (Dilia). Členové Kroužku Dobříš zvolili však jiný druh přístupu k přípravě inscenace, než jakým postupovala většina souborů. Místo tvořivé hry použili postup interpretačního divadla, v kterém by měla být hlavním prvkem divadelně vzušivá tvorba mizanscény. V přístupu souboru byl ale za nejdůležitější a hlavní prvek brán text, a to až s takovou pokorou k němu, že pravděpodobně zabránila odstupit od ne příliš zdařilé drammatizace textu a vytvořit si prostor pro rozdělení na jednotlivé situace. Tzn. skrze situace objevovat v textu souvislosti a vztahy mezi jednotlivými postavami, motivace jejich konání, které spoluvytváří základ jejich jednání v situaci. Tím by se zabránilo tomu, aby postavy na sebe upozorňovaly pouze říkaným textem, kostýmem nebo obsahově nepodloženou gestikulací, jak se bohužel stalo. Příznačné pak bylo, že i charakterizace jednotlivých postav byla vytvářena pouze kostýmem a slovem a nikoliv uváděním jednotlivých postav do vztahů s postavami ostatními. Celá divadelní struktura představení pak působila velmi nevyváženě, někdy byla jenom naznačena v lehkých konturách, někdy zase příliš silně exponována. Celé (70 minutové) představení pak tím pádem působilo velmi zdoluhavě a pozornosti diváků se mu zvláště v závěrečné půlce již příliš nedostávalo. Pokud hrají interpretační divadlo dětští herci, je potřeba již jejich velké divadelní vyspělosti, aby interpretačně vytvářená situace mohla být rozvíjena i dětským hercem s jeho dětskou psychikou. Tato nutná vybavenost se v případě tohoto souboru bohužel neprojevila. I přes nedokonalé zvládnutý zvolený přístup k tvorbě inscenace je třeba herecké výkony dětských interpretů ocenit, protože v nelehkém představení zvládli obrovský kus textu a někteří, zejména představitelka Maruška a představitel solného krále Rambuchy, dokázali svoji postavu svým hereckým projevem zkonkrétnovat. Maruška pochopením obsahu říkaného textu a snahou o jeho emoční vyznění, Rambucha zase pokusem vystavět jednání postav pohybově a emotivně ho vygradoval.

Juniři Kouřim **Jekot** (cca 30 min.)

„Jde o parodicky pojatou variaci na teenagerovské horory - vyražďovačky. „...zpětný přepis do scénáře zatím nebylo možné provést, neboť se hra stále proměňuje. Existuje pouze tato ?synopse? pokoušející se postihnout ?Kdo - S kým - O čem - Pro koho?“. (opis ze scénáře souboru). Jak jsme se dále dozvěděli z programu souboru, představení vznikalo z improvizací a jakoby právě improvizace určovala ráz celého představení. Nedokonalost, nejasnost, ale zároveň živost, otevřenost, nakažlivá atmosféra, rychlé střídání situací, vrstevnatost, to jsou jeho charakteristické rysy. Soubor se pokusil zparodizovat tzv. (jak uvádí v programu) vyražďovačky. Nevraždí se mezi sebou, ale jsou postupně vražděni jedinou nemluvicí postavou - holčičkou - přízrakem, postavou, pro kterou také byla nejlépe nalezena herecká stylizace. S hereckou stylizací dalších postav se už pracovalo méně a jakoby se soubor o jejich charakteru nedokázal rozhodnout. Buď byl herecký projev příliš přeexponovaný (zejména postavy dvou excentrických blondýnek) a nebo někde „sklouzával“ do přílišné civilnosti. Zmínovaný civilní projev v kontrastu s groteskní nadsázkou byl dobře volený divadelní prvek, někde však nesouzněly zvolené styly se situací a civilní projev byl bohužel u většiny interpretů na hranici srozumitelnosti. V úvodu zdařile naznačené charakterizace nebyly dále jednáním v situacích upevňovány a rozvíjeny, ale byly bohužel ponechány samy sobě a ve zmateném střídání stylů. V některých situacích jsme jako diváci byli svědky i (pravděpodobně neuvědomělého) psychologického herectví. Např. v situaci, kdy skupina svazuje jednoho ze svých spoluvrstevníků, a to tak reálně a opravdově, že herecký projev všech postrádá jakoukoliv divadelní nadsázku či hernost. Nabídka hereckých stylů byla opravdu bohatá, ale v některých okamžicích pro diváka až zmatečná. Představení zaujalo především vtipným výběrem tématu odpovídajícího zájmům dětí v tomto věku a viditelnou snahou o uchopení celé divadelní struktury skrze improvizaci.

Drak Kolín **Posli mi anděla** (cca 30 min.)

Zážitek z představení souboru Drak Kolín byl umocněn silným tématem, dobře vystavěnou strukturou představení a srozumitelností jednotlivých obrazů. Hlavní „náctiletý“ hrdina spáchá demonstrativní sebevraždu kvůli špatnému vysvědčení, dostává se do posmrtného života a prochází jakýmsi očistcem, aby se napravený vrátil zpět do světa živých. Důležité a překvapující bylo zjištění, že se jednalo o autorský počin jedné z bývalých členek souboru, která pro ně hru napsala. Představení mělo dobrou gradaci a k jistému zadrhávání docházelo zejména v okamžicích, kdy herci nenalezli klíč k uchopení svých postav. Buď zde byla snaha o psychologické ztvárnění (role matky), což nebylo vzhledem k věku interpretů možné nebo naopak nebyly postavy nikterak stylizace uchopeny (role babiček) a snaha o reálnou nápodobu (šišláni babiček) postavám opravdu uškodila a vytvořila z nich spíše jakousi jejich karikaturu. V inscenaci se objevily i některé textově-dramaturgické nejasnosti, vyplývající z nezkušenosti začínajícího autora. (Neupřesněný motiv sebevraždy syna.) I přes hodně nesrovnalosti, plynoucích z nedostatku spíše textově-dramaturgických a nerozhodnosti či z neznalosti, jaký herecký styl vybrat, to bylo pro diváky jedno z nejemočnějších představení na přehlídce.

Neděle 9. 4. 2006

Divadlo před tabulí Mladá Boleslav **Čarodějné jaro** (cca 20 min.)

Zamilovat se, či nezamilovat, poddat se citu nebo se mu ubránit? To je téma, které nám prostřednictvím svého představení předávali členové Divadla před tabulí, a to s emočně nakažlivou atmosférou, která byla umocněna i klavírním a houslovým doprovodem. Téma lásky se souboru podařilo vystavět úsporným výběrem herně-stylizačních prostředků. Bylo nám předkládáno v jasných obrazech, bohužel někdy až příliš abstraktních s některými dramaturgickými nejasnostmi. Zejména nejasněné postavy hlasů (našeptávačů), které jsou souborem předvedeny symbolicky jako „tančící vily“ v růžových vlajících šatech. V tomto pojetí působí postavy ilustrativně a nekonkretizují divákům neznámý svět, z kterého pochází hlavní hrdinka Cecy, snažící se skrze postavu Ann zamilovat do Toma. V závěru je nejasněno, zda se Cecy navrací zpět do svého světa anebo zda se jí opravdu podaří skrze postavu Ann zamilovat. V představení se objevují dvě tematické linie. Hlavní line - Ann, Tom, Cecy - je reprezentována prvky interpretačního divadla a druhá - vedlejší linie hlasů - je vytvářena stylizovanými scénickými prostředky - hud-

bou a tancem. Všichni hlavní hrdinové Cecy, Ann a Tom se divákům odkrývají skrz citlivé hraní, jdoucí na hranici hraní psychologického, které se nejvíc projevuje v době zvládnutém emočně a obsahově naplněném verbálním sdělováním textu, které by však přece jenom mohlo více přecházet do fyzického jednání v situacích. Silná atmosféra představení však zakrývá uvedené dramaturgické nesrovnalosti, po nichž se divák začíná pít až po doznění silného zážitku z představení.

Dr. Jup Jilové u Prahy **ČAS (okaz)** (cca 15 min.)

Soubor ukázal ve svém představení, jak lze dojít s věkově smíšeným souborem skrze rytmicko-pohybové improvizace k ucelené struktuře představení. Velmi dobře zvolenými divadelně-herními prvky se jim podařilo sestavit sled situací, vytvářející příběh o zmizení a znovunalezení času. Vhodným názukovým kostýmům (klobouky) a rytmicko-pohybovou stylizací (např. představeními různých druhů tikajících hodin) se jim dařilo rozlišovat vstupy do rolí či přechody k epickému vyprávění, a posilovat tak srozumitelnost a přehlednost jednotlivých situací. Základní dobrá rytmizace představení, určovaná např. představováním tikajících hodin nebo putováním hlavního hrdiny, byla bohužel zpomalována „technickými akcemi“ (vracením klobouků do koše, vracením interpretů na svá výchozí místa), a tak celkově rozmělovala jinak dobře nastavený temporytmus představení. Představení, které navazovalo kontakt s diváky hlavně přirozeností všech interpretů a základní dobře zvolenou vhodnou rytmizací víc než samotným příběhem, působilo někdy nedokončeností a nedořečeností jednotlivých situací. Tím se ani celý příběh nemohl vyklenout a uzavřít. Viditelná cesta při hledání struktury představení nechávala divákům - mnohdy možná i nezájemně - prostor pro jejich fantazii, k dotváření si vlastních obrazů.

Vrtule Slaný **Co jste nám to udělali...** Improvizace-stylizovaná hra (opis z programu) (cca 40 min.)

Soubor nabídl vlastní zpracování silných témat inspirovaně R. Dahlem - Jakub a obří broskev. Na jevišti byly zobrazovány dva světy. Svět dospělých reprezentovaný dvěma tetami s „drsnými výchovnými metodami“ a svět dětí, scházejících se ve sklepech a okrajově řešících problémy dospělých. Jako diváci jsme trochu nevěděli, které vybrat, zda téma týráni dětí nebo jen „pubertáckého“ vzduchu vůči neustálým rodičovským výtkám a příkazům. Přitom oba byly vytvářeny tak, že nás rovnocenně zajímaly. Proto nastal problém s rozeznáváním hlavní tematické linie, a tím se vlastně vyjevila jistá absence režijního vedení. Navíc jednotlivé situace nebyly dováděny do jasného konkrétního jednání a zvolený herecký styl, v tomto případě vrstevnatost stylů, spíš celkový výsledek znepřehledňoval a mátl, neboť nebyl režijně propracován. Interpretky v rolích drsných tet se chvílemi pohybovaly v herní nadsázce, pohybové stylizaci (fackování Jakuba) a chvílemi v civilním herectví. U ostatních interpretů nastával problém zejména tehdy, kdy se, ač to nebylo dle významu situace nutné, otáčeli zády či hráli příliš vzadu na jevišti a jejich civilní projev se tak ocital na samé hranici slyšitelnosti. Přesto jsme viděli relativně čistý divadelní tvar, jehož základ vytvářel dobře zpracovaný scénář, který pevně vymezoval prostor pro sdělení, i když trochu chaotického, silného tématu. Divák se cítil oslovován, což byl jeden ze silných prvků představení.

ZŠ Vrané nad Vltavou **Princezna na hrášku** (cca 15 min.)

Soubor si k předvedení pohádky vybral Slavikovu dramaturgii, která pomohla nezkušenému souboru, alespoň v rámci jeho možností, pohybovat se v pevném tvaru představení. Ale ani tato dobrá dramaturgie je neuchránila od mnohých inscenačních nesrovnalostí. Představení bohužel nebylo výrazněji režijně uchopeno. Nebyl vybrán jasnější klíč pro tvorbu postav. Zejména postavy dvou princezen a královny byly vytvářeny v elementárních pohybových znacích, a tak byl charakter postav vytvářen pouze obecně a ilustrativně. Postava třetí sestry (Hůd) však byla přiblížena divákům nejkonkrétněji, neboť měla to štěstí, že konkrétní jednání (usinání) bylo již součástí scénáře. Zajímavým prvkem bylo obsazení postavy prince dívkou interpretkou. Zde nebyla zvolena žádná stylizace, jak bychom mohli očekávat, ale přístup hraní si na „prince“. Dívka hrála sama sebe, což ovšem bylo možné zase díky zvolené dramaturgii, kde slova říkaná princem nijak nezdůrazňovala např. jeho mužnost apod. Svou herní charakterizaci se dívkou představitelce dařilo nejlépe vytvářet ve vztahu ke královně (matce), a to zejména tehdy, když zaujala tzv. pubertácký postoj s neverbálními upomínkami a gesty. To, že prince hraje dívka, se však jako problém projevilo v druhé části, kdy se Hůd seznamuje s princem a uvědomuje si, že ten princ je „nějakej šikovnej“. Tady jsme ochuzeni o přirozené napětí mezi dívkou a chlapcem. Bohužel se ani nedozvídáme základní pointu, podle čeho královna vybere princeznu pro prince. Hrášek, který představuje tenisový míček a který je beze slov podstrčen spící princezně pod matrací, byl až příliš tvrdým řešením. Snaha šikovných dívek pohybovat se v divadelním prostoru nebyla nijak výrazněji směřována a zasloužila by si výraznější režijní vedení.

Tri boty Třebotů **Tu to máš!** (cca 20 min.)

Představení nejmladších účastníků (8-9 let) stochovské přehlídky nám otevřelo vstup do chytrých textů P. Šruta. Děti se jeho textem zvědavě ptají a nacházejí odpovědi pro sebe i pro diváky. Dozvíme se proč myška Kyška pláče (Myška Kyška a myška Hryžka), jak se přechází přes most (O ovcích na mostě) a jak se stát králem koček (Kočíci král). V nápadité výtvarně pojatých kostýmech (v malovaných košilích velikosti cca XL) se nám v herně pojatých situacích představuje skupina dětí s přirozeným dětským projevem, který na jedné straně ovlivňován trémou působí niterně až cudně a na druhé straně v pohybovém projevu přirozeně a dětsky nedokonale. Jako diváci jsme pohlčeni jejich hrou, jsme jakoby neustále přítomni s nimi na jevišti. Všechny tři texty jsou vytvářeny i nápaditě scénograficky z dětí samotných, s minimální potřebou rekvizit (pouze dvě hole v textu O ovcích na mostě). Jednotlivé situace jsou vytvářeny většinou herně-stylizovaným jednáním dětí, které zároveň rozvíjí metaforické scénografické obrazy (např. most vytvořený ze dvou řad dětí). Po celou dobu, ve všech herních situacích, neustále probíhá mezi dětmi partnerská neverbální komunikace. Herní jednání dětí je doprovázeno živou hudbou, která není jen pouhým dotvářením atmosféry, ale která hlavně přesně a akčně umocňuje vyznění jednotlivých minisituací. Celex inscenace je vytvářena třemi drobníčkami, které jsou oddělovány pauzou (tma). Jejich neúměrná délka, vzniklá pravděpodobně technickým nedorozuměním, narušila však celkovou gradaci představení. Drobným problémem se ukázalo prostorové řešení závěrečné básničky, kdy se text, příliš dlouhý pro dětského představitelce a říkaný diagonálně k divákům, stal špatně slyšitelným až nesrozumitelným. Jako divák jsem měla pocit, že jsem neustále lákána k dětem na jevišti, protože dětská hra měla silný emotivní náboj, který se dařilo vysílat směrem k divákům. Představení působilo spontánně a zároveň bylo i pevně herně vytvářeno.

Specifik Lužec nad Vltavou **Pohádky trochu jinak** (70 min.)

Soubor Specifik Lužec nad Vltavou se jako jediný představil s produkcí stínového a černého divadla. Jak uvádí ve svém programu: „V první části jsou formou stínového divadla uvedeny pohádky Hrnceku vař, O veliké řepě, Dlouhý, Široký a Bystrozraký. Černé divadlo prezentuje známé národní písničky, (např. Vyletěla holubička, Měla babka...), které jsou doplněny iluminacími efekty (iluminací show černého divadla). Dětský soubor nám ukázal výborně zvládnuté prvky stínového i černého divadla. Dařilo se jim udivovat nás kouzly - přetékající kaše z hrníčku, zvětšující se Dlouhý, oceán mizející v útrokách Širokého atd. Dramaturgicky však bylo s celkem inscenace pracováno pramálo. Takže se stalo, že zvolená forma bohužel předčila sdělovaný obsah. Přitom první pohádku „O řepě“ začaly vyprávět dvě interpretky do mikrofonu se snahou o spolupráci s diváky. Bohužel to bylo příliš vynucující, a tím nás trochu nelogicky uváděly do prostoru laciné estrády. Neujasněnou estrádnost bohužel posilovaly i písničky, nepřilíhly kvalitní profesionální produkce, používané jako předěly mezi výstupy, které byly nutné pro technickou přípravu další minipohádky. V představení byla, jak lze u tohoto druhu divadla předpokládat, zdůrazňována více složka výtvarně-illustrativní. Mnohdy byly prvoplánově výtvarnými prostředky sdělovány ty nejjednodušší dějové prvky, a souboru tak, pokud vůbec chtěl vytvořit nějakou gradaci představení, nezbylo nic jiného než gradovat stále působivější efekty. Škoda, že si takto scénograficky a technicky vyspělý soubor neuvědomil že místo krácení a zkrácení textu je lepší více se zaměřit na rozvíjení jednotlivých situací a v nich pak hledat grotesknost a nadsázku, k čemuž by jim jejich inscenační technika mohla divadelně působivě napomáhat.

Ivana Pernicová

Jihočeský kraj

Krajská přehlídka v uměleckém přednesu sólistů v Českém Krumlově 28. dubna 2006

Soutěžní přehlídka se uskutečnila v jednom dni, s tím že porota ve složení Jiří Pokorný, Iva Šrámková a Jitka Trnková hodnotila recitátory/ky v 1. a 2. kategorii, zatímco Jiřina Lhotská, Luděk Mühlstein a Marie Smeykalová ve 3. a 4. kategorii.

1. a 2. kategorie V 1. kategorii (nepostupové) se představilo celkem 14 dětí. Samotná úroveň recitačních výkonů rozhodně nepřevyšovala průměr, jaký v posledních letech v Jihočeském kraji bývá. Výjimku tvořily zhruba 3 recitační výkony, z nichž výrazně vybočovala **Natálie Postlová** ze ZUŠ Piaristické nám v Č. Budějovicích (pedagog Jaroslava Krčková), která „vystříhla“ s úžasnou samozřejmostí Povídkou rybičku Jiřího Kahouna. Je jenom škoda, že se takto výrazný přednes nemůže objevit na národní přehlídce. Věřím, že se tak určitě stane příští rok, kdy bude recitátorka ve vyšší kategorii. **Lukáš Hanzl** ze Strakonice byl dalším, kdo na přehlídce překvapil. Je pravda, že jeho text byl, vzhledem k ostatním vystupujícím, až minimalistický a je možné, že při delším textu by jeho výkon tolik nezaujal. Třetí výraznější interpretkou byla **Pavla Vančurová** ze ZŠ Nerudova v Č. Budějovic. Ve 2. kategorii, která rovněž zůstala v průměru, se objevil jeden výrazný interpretační výkon, a to **Vita Maloty** ze ZUŠ Strakonice (pedagog Jiřina Lhotská), který doslova oslnil při interpretaci Šrutova Lichožrouta. Lze ocenit výběr předlohy, zvládnutí verše, „pohrávání si s textem, umění být nad věcí“. Snad jen v několika málo místech lze zvážit, zda by nebylo dobré pracovat ještě výrazněji s temporytmem, a to tak, aby došlo k větší plasticitě samotného interpretačního výkonu. Totéž platí o samotném závěru, kde je potřebné nechat si větší prostor pro vyznění pointy. Ale je zcela možné, že vše bylo ovlivněno určitou trémou a při dalším vystoupení by byly výše vznesené námitky zcela zbytečné. **Veronika Kuchařová** je 2. navrženu recitátorkou. Veronika si vybrala úryvek z knihy Astrid Lingrenové - Pipi Dlouhá punčocha, který se tak často na přehlídkách neobjevuje. Její vystoupení je přesvědčivě především výrazným přednesem, v některých okamžicích se však přibližuje k hranici nepřirozené intonace. Někdy tomu napomáhá i ne zcela přirozený pohyb. Samotný text je zvládnut po stránce výstavby, interpretka ví, co chce sdělit. Na několika místech však zbytečně odděluje jednotlivé části věty, snad z důvodu většího účinku na posluchače, a to až na hranici, kdy můžeme postrádat smysl celé věty - myšlenky. Je ale nutné konstatovat, že její výkon i výkony dalších dvou recitátorů, kteří obdrželi čestná

uznání, byly o poznání horší než přednes Vítka Maloty. Je potřebné zdůraznit, že i přes průměrnou úroveň 1. i 2. kategorie se neobjevil žádný interpret, který by svou úrovní, svým technickým vybavením, na přehlídce nepatřil. Pokud jde o dramaturgii recitovaných textů, také nevybočila z průměru. Dost často se spirálovitě objevují stejné texty, texty stejných autorů. K celkové organizaci přehlídky (píši za 1. a 2. kategorii). Škoda, že je tato přehlídka tzv. PUTUJÍCÍ PŘEHLÍDKOU - každý rok ji pořádá jiný okres, a tedy i jiný pořadatel. Bylo by možná řešením rozvrhnout přehlídku do dvou dnů (více času na samotnou recitaci i následné povídání) a zařadit seminář k výběru, zpracování a samotné interpretaci, který by byl vedený některým zkušeným pedagogem ZUŠ, ZŠ (např. Jiřina Lhotská, Jaroslava Krčková a další - pokud by ony nemohly, jistě by se našli další). Pedagogové nemají možnost (alespoň se na to vymlouvají) konfrontovat své názory, nemohou přýjet na národní přehlídce atd. Tady by se mohlo rýsovat řešení - uspořádáním praktického semináře. To ale znamená připravovat přehlídku dříve (a to není zcela možné, pokud bude zase putovat). Sálék DDM byl pro obě kategorie vhodný, svačina dobrá, pedagogové a doprovod byli vůči nám porotcům docela vstřícní..., ve skromných podmínkách krumlovského DDM, při snaze a dobré péči všech pracovníků DDM..., co jiného jsme si mohli přát.

Za porotu 1. a 2. kategorie (bez autorizace dalších členek poroty) sepsal Jiří Pokorný.

3. a 4. kategorie Úroveň 3. kategorie byla podprůměrná. Představilo se devět recitátorů, z nichž někteří nedosahovali ani úrovně okresních přehlídek. Do celostátní přehlídky byla doporučena pouze jedna recitátorka, **Tereza Šmilauerová**. 4. kategorie byla kvalitnější, nepřinesla ale žádné objevné texty, interpreti vybírali z osvědčených autorů (J. Prevert, L. Aškenazy, V. Hrabě, L. Ferlinghetti apod.). Do celostátní soutěže postoupili dva recitátoři, **Michal Jaborník** z Českých Budějovic a **Filip Kadlec** z Gymnázia Strakonice. Přehlídka probíhala v příjemné atmosféře, přestože pořadatelům evidentně chybí zkušenost z pořádání tohoto typu přehlídek. (Nebyly účastnické listy, děti neměly příležitost se před samotným vystoupením vzájemně poznat a rozmluvit se, rozbor recitátorů 3. a 4. kategorie proběhl až po samotném vyhlášení výsledků, a tak o něj mnoho účinkujících již nemělo příliš velký zájem).

Jiřina Lhotská

BECHYŇSKÉ JARO - DUBEN 2006

O dlouhotrvající zimě se letos už zpívaly i písničky. Příroda se tedy netvářila příliš vstřícně, ale v Bechyni se rozhodli, že jaro zkrátka bude! Tedy určitě to Bechyňské jaro, na které se už každoročně těší dětské soubory, jejich vedoucí a musím přiznat že i lektori (letos jimi byly Jiřina Lhotská, Marie Poesová a Jindřiška Bumerlová) a doufám, že i pracovníci KD v Bechyni. A jaké bylo to letošní Bechyňské jaro? Letos v Bechyni nestřídaly jen roční doby. Byla i jiná změna. Ředitel KD Josef Brůček nás už loni upozorňoval, že pro něj je loňské Bechyňské jaro jeho derniéra před odchodem do důchodu (ostatně pro něj důchod neznamená závětrí a odpočinek, ale jak to vypadá spíše impuls pro další činnost, např. už letos pořádá první ročník festivalu Divadla na návsi...). Bechyňské jaro bylo tedy premiérou pro nového ředitele KD Štěpána Ondřícha. Doufáme, že se mu s námi líbilo tak jako nám s ním a že i on pokládal festival za příjemný a úspěšný začátek jarní sezóny. Letos do Bechyně přijelo 9 souborů a měli jsme možnost zhlédnout 12 inscenací a jedno inspirativní představení (AGNEZ Umělecká agentura Česká Lípa - O bubáčích a hastrmanech). Žánrová i tematická skladba inscenací byla podobná jako v minulých letech. Viděli jsme pohádku **Elce Pelce do pekla** (DDS Petrovice pod vedením P. Štěpánka). Vedoucí souboru je skutečným hledačem forem i žánrů. Znovu se však potvrdilo, že pohádka nemusí být vždy šťastným a bezproblémovým výběrem a že „modernizace“ klasických pohádkových motivů je náročná. Další pohádkou byl **Kašpárek a ježibaba** (Dramik za režie Z. Říhy v úpravě Krátké). Děti obdivuhodně pamětně zvládaly náročné a dlouhé texty. Zároveň to však spoutávalo jejich přirozený projev. Také pro diváka neúčelné přebíhání rolí během hry vnášelo do inscenace jistý chaos. Nespokojená Berta bylo sólové vystoupení (pod vedením J. Zíbury), které přineslo úspěch protagonistce, ale zároveň otázky, jaká by měla být její další cesta, její další vývoj. Pohádka **Čert a Káča** byla zahrána mladšími členy Dramafáku Vimperk (vedoucí I. Karasová). Zde vedoucí velmi citlivě upravila pohádku s ohledem na věk dětí. Zaměřila se na základní dějovou linii, zdůraznila situace, v nichž děti mohly svobodně jednat, a vytvořila tak prostor, ve kterém se děti cítily bezpečně a jejich projev byl přirozený. Tato inscenace se stala jedinou, o které se uvažovalo pro nominaci na celostátní přehlídku. Další skupinu představení tvořila „recitační pásma“, která se blížila divadelnímu tvaru. Všechna tři předvedená vystoupení měla velmi dobrou úroveň a bylo znát, že je děti hrály s chutí. Dvě z nich předvedli opět členové dramafáku z Vimperka (tentokrát starší děti). Bylo to pásmo z veršů M. Černíka **Neplašte nám švestky**. Druhé pásmo **Ze špalíčku** (verše F. Hrubína) lektori hodnotili ještě výše - především za netradiční přístup ke zpracování poezie F. Hrubína. Třetí pásmo **Hra se slovy** v podání DDS Barbuši (režie Jakola a E. Puchtová) splnilo přesně to, co od něj vedoucí očekávali - děti se učily pohybovat v prostoru, reagovat na sebe, vnímat rytmus slova i pohybu, a pásmo se tak stalo dobrým základem pro další práci souboru a přitom bylo pro diváky vtipnou a svěží podívanou. Netradiční představení připravil soubor Prdlouši (vedoucí Š. Bartůšková). Předvedli africkou pohádku **Akwakasongo**. Pomocí stínohry, hudby, rytmu dokázali vytvořit sugestivní atmosféru zrození světa. Příběh měl spíše podobu pantomimy a byla škoda, že se během představení nepodařilo udržet počáteční napětí a dynamiku. Ocenění však skutečně zaslouží velmi nápaditá scénografie. Poslední tematickou skupinu představují příběhy ze života dětí, někdy s fantastickým až hororovým motivem. Divadlo Růžek (vedoucí A. Vitáková) opět prokázalo, že má velmi dobrou úroveň a „vybavenost“ dětských herců je taková, že umožňuje hrát i realistické herectví. Letos si vybrali Sakiho příběh **Otevřené dveře**. Lektori navrhovali ocenění pro celý soubor za herecké ztvárnění postav, ale ani zde se nepodařilo udržet napětí inscenace. Další dvě inscenace vznikly ve dvou odděleních souboru Lannovka. První se jmenovalo **Ze života Sís Kyselých a Jeníků Placků** podle knihy M. Drijverové upravil P. Petrovský. Zaměřil se na základní problémy dětského světa - přátelství, přijímání dětí ve skupině. Také zde zvolil metodu proměnlivého obsazování rolí, a i když měl přesně stanovený řád, přesto to pro diváky bylo občas zavádějící a ne úplně logické. Na inscenaci lze však pracovat a rozvinout její klady. Opět se také oceňovalo herecké ztvárnění postav. Druhá část souboru (V. Tampierová) předvedla příběh na motivy knihy R. Dahla **Čarodějnice** - zde bylo trochu sporné vyznění inscenace i celková úprava původního textu, kdy příběh byl přenesen do školního prostředí. Přesto měla inscenace velmi zdařilá místa navozující dramatické napětí. Také tato inscenace se může dále vyvíjet. Představení souboru DDS Radětice (J. Svoboda) přineslo řadu otázek, hlavně pro diváky, vedoucí a lektory. Členové souboru hráli **Jednotřídku** (autorů P. Dostála a M. Pikolona). Tato inscenace vyžadovala realističtější herecký výkon, pro který děti ještě nebyly zcela připravené, přesto hrály s chutí. Otázky se týkaly spíše pojetí - co je vlastně komedie, co má přinést hercům i divákům, kde jsou hranice humoru a „humoru“. Atmosféra letošního Bechyňského jara byla jako už tradičně pracovní, zážitková a příjemná. Bylo znát, že všem záleží hlavně na dětském herci, divákovi a divadle vůbec. Bylo tomu tak i díky tradičně vynikajícímu zázemí, které připravují zaměstnanci KD v Bechyni, za což jim opravdu děkujeme a velmi si toho vážíme. Umožňuje to lépe se soustředit na vlastní práci. Všude, kde něco vzniká, kde se pracuje s dětmi, kde se tvoří, objevují se nečekané situace, problémy, které se musí řešit. Vedoucí souborů se při rozbořech inscenací velmi aktivně podíleli na diskusi o práci své i ostatních. A o čem se diskutovalo? Opět se hovořilo o tom, jak obtížné je vybrat text, který by byl vhodný vzhledem ke svému obsahu, k době vzniku i k věku dětí. Je zajímavé, že většina souborů se letos potýkala se stejným problémem, který snad můžeme nazvat „generační“ výměnou členů souborů. Totiž ve většině souborů je vzhledem k počtu členů (někdy i přechodně nižšímu) velké věkové rozpětí, velké rozpětí vzhledem k herecké zkušenosti členů. To ještě více znesnadňuje výběr textu - aby oslovil všechny členy souboru. To byl patrně jeden z hlavních důvodů, proč nakonec nedošlo k přímé nominaci na celostátní přehlídku. V diskusi se tentokrát objevila i další velmi důležitá otázka: jaká je vlastně úloha vedoucích dětských divadelních souborů? Odpověď nabízejí nejen lektori, ale především samotní vedoucí zúčastněných souborů. Je jeho úloha v tom, aby poskytl dětem prostor pro hru, pro smysluplné vyplnění volného času? Jistě i to je důležité. Všichni se však shodli na tom, že vedoucí souboru si musí být vědom své odpovědnosti při formování osobnosti dítěte. Děti chtějí hrát divadlo. Vedoucí také, ale zároveň musí vědět, kam chce směřovat, jak chce tříbit vkus dětí a nenásilně utvářet herce i diváka, který není prototypem člena konzumní společnosti, který rozoznává pravdivá umělecká díla od falešné a podbízející komerce. Vedoucí musí věst děti k tomu, aby si byly vědomé vlastní důstojnosti. K tomu, aby vedoucí souboru mohl toto vše zvládnout, musí pracovat i na vlastním rozvoji. Je velmi potěšitelné, že většina vedoucích dětských divadelních souborů si je své odpovědnosti plně vědoma a že se toto vědomí odráží i na kvalitě a podobě jejich představení, ale především na tom, jaké děti v jejich souborech jsou. Za to všem, kteří se rozhodli pracovat s dětmi tímto způsobem, určitě patří poděkování.



Lannovka: Ze života Sís Kyselých a Jeníků Placků

Jindřiška Bumerlová

Plzeňský a Karlovarský kraj

POEZIE NA (V) OSTROVĚ = OSTROV POEZIE

Možná, nebo spíše dost pravděpodobně, už někoho tato slovní „hříčka“ napadla, ale na oblastním kole Celostátní přehlídka dětských recitátorů Dětská scéna 2006 pro Karlovarský kraj v Ostrově nad Ohří se skutečně podařilo vytvořit ostrůvek, který žil poezí a byl vynikajícím zážitkem nejen pro soutěžící interprety, ale pro všechny, kteří se věnují a fandí dětskému přednesu a poezii vůbec. Díky za to patří především organizátorům - občanskému sdružení Minidiv a ZUŠ Ostrov v čele s Irenou Konývkovou. Pro dětské interprety byly připraveny nejen kvalitní prostory pro vystoupení, drobné dárky s pamětními listy, ale také občerstvení a především rozehrávací, seznamovací a rozmlouvací semináře, jejichž vedení se ujali zkušení studenti LDO ZUŠ Ostrov. Semináře probíhaly přímo v prostorách, kde soutěžící později přednášeli, a tak si, krom jiného, mohli i dopředu „osahat“ prostor, zkusit akustiku, světla a vybrat ideální místo pro svůj výstup. Přehlídka se zúčastnilo celkem 43 dětí. Výkony hodnotily dvě odborné poroty: Jiřina Lhotská, Eva Vencílková a Jiří Oudes pro I. a II. kategorii, Iva Dvořáková, Eva Willigová a František Kaska pro III. a IV. kategorii. Přehlídka I. a II. kategorie měla poměrně vysokou úroveň bez výraznějších propadů. Vybrané texty většinou odpovídaly interpretačním možnostem dětí, kromě řady „osvědčených“ se objevily i méně známé, zajímavé. Ve II. kategorii takto zaujali především postupující **Nazareno Klug** interpretací textu René Goscinyho Šachy a **Jakub Velička** přednesem náročného, ale dramaturgicky objeveného textu Simona Bretta Kdo to tady chodí. Ocenění recitátorů I. kategorie **Jana Talpová** a **Ondřej Muller** zaujali především autentickým projevem. Velmi slušná byla i úroveň recitátorů III. kategorie, kteří kvalitou převýšili kategorii IV. (Ta byla, až na výjimky, mírným zklamáním). Z hlediska dramaturgie se zde střetly texty ještě „dětské“ (Jiří Žáček, František Nepil) a velmi „dospělé“ (Bertolt Brecht, Josef Kainar), „osvědčené“ (poznáte je i podle třikrát přeškrtnutých jmen na ofocených odevzdaných textech), texty „navracejících se“ klasiků (Karel Čapek, Eduard Bass, Ivan Vyskočil) i stále přítomných klasiků (Ivan M. Jirous, Josef Kainar, Jiří Suchý). Již tradičně se objevily prozaické texty, které souznějí s duší náctiletých interpretů, ale jejichž umělecká kvalita je diskutabilní. Novým fenoménem jsou texty stažené z internetu (někdy i bez autora) a tvorba samotných pedagogů. Opravdových překvapení bylo však málo. Ve III. kategorii k nim rozhodně patřila citlivá interpretace prózy Jana Dvořáka Jak chasník doběhl smrt v podání **Jonáše Tůmy** a příjemný, vtipný výstup **Petry Smutné** s textem Gianniho Rodariho O myši, která požírala kočky (oba postupující). Přirozenost a interpretační zdatnost zajistily postup i **Kristýně Šajtošové**, která s texty Františka Nepila Než začne ptáček hnízdit a Jana Kašpara Tulikráska (2 básně) patřila k vrcholům přehlídky. Diváky potěšily a pobavily ještě **Tereza Holá** vtipnou Pohádkou o Anče, která se nemyla a smrděla (autor Dušan Taragel) a **Lucie Mullerová** s Kudýšem Ivana Vyskočila. Ve IV. kategorii převýšil ostatní interprety jediný postupující - **Tomáš Havlínek** s bajkou Jiřího Žáčka O medvědovi, který znal nejlepší odpověď a interpretačně náročnější povídkou Williama Saroyana Vrchol. Zaujala ještě **Martina Holčáková** s Proměnami od Liv Ullmanové a obtížného úkolu se spíše zdařile zhostil **Jakub Krejča** interpretací rozsáhlé básně Davida Herberta Lawrence Had. Živým projevem potěšila také **Hana Zubříčanová** s prózou Lenky Procházkové Bundička. Přehlídka byla zakončena po kategoriích rozborovými semináři a slavnostním vyhlášením, kde si interpreti rozdělili 8 hlavních cen (6 s postupem na národní kolo) a 18 čestných uznání s věcnými cenami. I za tento neobvykle vysoký počet patří na závěr ještě jednou díky organizátorům a jimi atakovaným sponzorům. A příští rok opět: JEDEME NA OSTROV!

František Kaska

Liberecký kraj

Krajské kolo postupové přehlídky Dětská recitace 2006 v Liberci

V sobotu 22. dubna 2006 uspořádal DDM Větrník v Experimentálním studiu Lidových sadů v Liberci krajské kolo postupové přehlídky Dětská recitace 2006. Mladí recitátoři byli nominováni ze čtyř oblastních přehlídek - v Liberci, v Jablonci nad Nisou, v České Lípě a v Semilech. Celkově se jich na krajské přehlídce představilo 39.

Odborná porota ve složení Milena Hercíková, Azalka Horáčková a Pavlína Kordová měla letos složitou práci - většina recitátorů totiž předvedla velmi dobré výkony. O tom svědčí i velký počet ocenění, které si malí recitátoři odnesli.

V první, nepostupové, kategorii jich bylo hned pět: Iveta Kolovratníková ze ZŠ Žižkova z Turnova, Jana Fléglová a Jakub Hruza ze ZŠ Husova z Liberce, Anna Pažoutová ze ZŠ Pivovarská z Jablonce n. Nisou a Karel Buriánek ze ZUŠ Semily.

Ve druhé kategorii poroty nejvíce zaujaly **Anděla Heřmánková** z Církevní ZŠ J. A. Komenského a **Anna Štítková** ze ZŠ Lesní, obě postupující jsou z Liberce. Zvláštní ocenění poroty pak dostala **Barbora Hlaváčková** z Jablonce n. Nisou. Anděla Heřmánková si vybrala pro přednes básně Ivana Diviše - Divadlo. Zaujala zcela osobitým uchopením textu, jiskřivým způsobem podání, dobrou prací s pauzou. Měla velmi dobrou výslovnost. Anna Štítková si zvolila text Miloše Macourka - Dopis a známka. Na tomto vhodně zvoleném textu mohla dobře uplatnit svůj způsob vyprávění, který působil mile přirozeně. I když (pravděpodobně vlivem poměrně dlouhého textu) v druhé polovině trochu zrychlila a ztišila hlas, konec opět vyzněl svěže.

Ve třetí kategorii bylo znovu pět oceněných - kromě postupujících, **Tomáše Štrégla** ze ZŠ Malá Skála a **Dominiky Cvejnové** ze ZŠ Sokolovská v Liberci, to byli další tři liberečtí recitátoři - **Vlastimil Barák**, **Štěpán Šindelář** a **Tereza Krausová**. Tomáš Štrégl přednesl jako celek dvě básně Mileny Lukešové - Nepovinný koncert a Spletl jsem si dveře. Jejich spojení se v Tomášově podání ukázalo vhodné a účelné. Právě tak přirozeně vyznělo i využití židle. Přiměřený text a přesvědčivý výraz společně s dobrou technikou přednesu, to byly klady, pro které recitátor postoupil do celostátního kola. Dominika Cvejnová se vděčného textu Ivana Vyskočila - Proč se lidé bojí zajíčů - zhostila s přirozeností dětského projevu. Dokázala dobře odlišit jednotlivé fáze vyprávění a přes délku textu udržet pozornost posluchačů. Ačkoliv v druhé třetině trochu znejistěla ve sdělení, konec byl opět vtipný.

I v poslední čtvrté kategorii porota vyzdvihla výkony pěti recitátorů. **Terezu Nohýnkovou** ze ZŠ Malá Skála a **Klárku Šidélkovou** ze ZŠ Vrchlického z Liberce doporučila na celostátní přehlídku, výkony dalších tří byly však jen o maličko horší. Velmi se líbily texty v podání **Lýdie Sedláčkové** a **Pavliny Šturmové** z Liberce a **Davida Kohouta** z Jablonce nad Nisou. Tereza Nohýnková přednesla zkrácený úryvek z knihy Tři muži ve člunu - autor Jerome Klapka Jerome. Posluchače zaujala svým lehkým, přirozeným podáním textu. Výraz jejího přednesu svědčí o tom, že sdělovaný humor jí baví a že má chuť ho předávat dál. Velmi dobrá úroveň techniky přednesu svědčí o poutčnosti i talentu a stává recitátorku na přední místo v kraji. Klára Šidélková - Maxim Gorkij - Měšťáci. Přes určité výhrady k výběru textu porota konstatovala, že recitátorka text zvládla s pochopením a umí ho předávat posluchačům. Dokázala pracovat s tempem i pauzami, její sdělení mělo svůj a potřebnou důkladnost.

Letošní přehlídka měla v Liberci vysokou úroveň. Doufejme, že stejně hodnocení budeme moci napsat i za rok.

Azalka Horáčková za porotu a Jana Huňková za pořadatele DDM Větrník Liberec

Krajská přehlídka Dětské scény 2006 v Liberci 26. března v Malém divadle

(komorní scéna Divadla F. X. Šaldy, pořadatel DDM Větrník (hlavní organizátorka Jana Huňková)

Program přehlídky: - DDM Vikýř Jablonce n. Nisou, vedoucí Lucie Juříková: „Příběh Afriky“ (vlastní dramaturgie pohádky H. Doskočilové „Vzdálené bubny lépe zní“) - DDS „Pampalín“ 4. A ZŠ 28. října Turnov, vedoucí Alena Tomášová: „Čtyřlístek pohádek“ (vlastní úprava a dramaturgie lidových pohádek Otesánek, Hrncek vař, Dlouhý, Široký a Bystrozraký) - DS ZŠ Raspenava, vedoucí Libuše Lžičarová: „Povídání o psech“ (vlastní pásmo veršů J. Žáčka) - ZUŠ Turnov, vedoucí Alena Tomášová: „Indiánské pohádky“ (vlastní úprava a dramaturgie vybraných příběhů z knihy V. Hulpacha) - DDS „Bagr a traktor“ ZUŠ Liberec, vedoucí Lukáš Horáček: „Mlýnek“ (vlastní dramaturgie pohádky J. Wericha „Moře, strýčku, proč je slané?“) - Taneční a pohybové studio Magdaléna Rychnov v Jablonce nad Nisou, vedoucí Magdaléna Rellichová: „Ztráty a nálezy“ (námet, scénář, choreografie a scénografie M. Rellichová a děti)

Soubory byly doporučeny k postupu na krajskou přehlídku z oblastních přehlídek v Desné (pořadatel MKS, organizátorka Irena Šulcová) a v Turnově (pořadatel DDM Žlutá ponorka, organizátorka J. Martínková) a v Liberci (pořadatel DDM Větrník, organizátorka J. Huňková).

Poznámky k průběhu přehlídky: 1. Malé divadlo je pro divadlo hrané dětmi ideálním hracím prostorem (velikost a variabilita jeviště a hlediště, technické a provozní zázemí). 2. Přehlídka byla organizátory dobře připravena a její průběh nebyl ničím narušen. Zbyl i dostatek času na hodnocení jednotlivých představení a pohovor s vedoucími. Pro děti ze souborů byl v tomto čase připraven jiný program. 3. Velký podíl na pěkné atmosféře celé přehlídky měli členové studentského divadelního souboru „LiDi“ (péče o soubory, moderování, program pro děti ze souborů).

Dobrá a zajímavá představení: 1. ZUŠ Liberec: „Mlýnek“ Známá předloha nápaditě převyprávěná postupy epického divadla. Výběr látky, přiměřený věku, odpovídá osobnostní a sociální úrovni skupiny i její vybavenosti „divadelními“ dovednostmi. Klíčem k tvarování předlohy je práce se znakem: znaky vytvářené především fyzicky, s výtvarnou podporou a v práci se zástupnou rekvizitou tvoří princip této autorské inscenace a rozvoj představivosti a fantazie dětí při realizaci této složky se zdá být jejím důležitým cílem. Z představení je zřejmá tvořivá a vzájemně obohacující spolupráce dětí a vedoucího souboru na vzniku inscenace. Děti dobře rozumějí jak tématům předlohy, tak i použitým inscenačním prostředkům a prezentují je divákům s

chuti a jako čitelné sdělení. Porota měla výhrady k některým zbytečným slovním pojmenováním fyzicky vytvořených znaků. Upozornila také na některé nepřesnosti v použití kostýmu - např. děti se v kostýmu vesničanů přeměnily v čerty. Úspěšné představení je podle našeho názoru podloženo poučeností inscenátora o divadle i o výchovné dramatičce, jeho dramaturgickými, dramaturgickými a režijními schopnostmi a dovednostmi. Základem, na němž inscenace stojí, je stanovení přiměřeného pedagogického cíle a volba přiměřených inscenačních prostředků, tedy partnerská spolupráce dětí a vedoucího. Vyrovnané vlastní divadelní a pedagogické ambice a respektování dětí jsou pro mladého a začínajícího pedagoga dramatické výchovy velkou devizou pro budoucnost.

2. DDS „Pampalin“, 4. A ZŠ 28. října, Turnov, „Čtyřlístek pohádek“ Tři známé lidové pohádky a jedna hříčka jako tečka jsou zařazovány do situace, kdy se na koncert hudebního orchestru nedostavil dirigent. Místo koncertu zahrají muzikanti obecněmu pohádky, a protože jsou muzikanti, využijí k tomu svých hudebních nástrojů. Vedoucí nabídla dětem zajímavé téma i dramatický tvar přiměřený jejich schopnostem. Děti se ve hře evidentně cítí dobře, hrají s chutí a zaujetím, funguje mezi nimi partnerská souhra a vzájemné respektování. Prostřednictvím zástupných rekvizit jednají přirozeně a pravdivě i slovem. Drobné nedostatky jsou v loutkářské práci, v přednesu vyprávěcího partu, zejména v zpřehlednění „kolektivního vyprávěče“ a v kolísavé úrovni přednesu jednotlivých partů. Inscenace má laskavý humor, představení mělo velmi příjemnou atmosféru. Děti dokázaly navázat bezprostřední kontakt s publikem a jednotlivá témata i celou atmosféru představení mu předat. Některé režijní nápady velmi tvořivé vedoucí souboru se zdají být „dosazeny“ nad současnou mentální úroveň dětí a jejich vybavení.

Inspirační představení: „Magdaléna“ Rychnov u Jablonce nad Nisou: „Ztráty a nálezy“ Jde o taneční divadlo či pantomimickou klauniádu? Rozhodně má inscenace podstatné znaky divadelnosti. Především: rýsuje se zde příběh šesti klaunů a jejich přerodu v lidské figury s přidáním lidského hlasu v konvenční podobě na konci představení. Klauni užasli nad svým předmětem s maximální ukázněností využívají hravosti, kterou jednotlivé předměty nabízejí, aby nakonec předmět opustili a přešli ke vztahům, k vytvoření skupiny a společné hře. Dějově jednoduché etudy dávají šesti velmi dobře pohybově vybaveným děvčatům příležitost ke koncertu: předvádějí vynikající pohyb, zvládnutí prostoru, práci s gestem a mimikou, partnerskou souhru i skupinové citění. Výborná je zvláště práce s využitím prostoru, když velké a naprosto prázdné jeviště dokáže zvládnout a naplnit jediná postava. Děvčata dokáží v celém představení udržet napětí jak mezi jednotlivými postavami klaunů, tak i směrem k divákovi. V každém případě se však jedná o velice inspirační vystoupení, které by pro mnohé vedoucí i členy divadelních souborů mohlo být příkladnou ukázkou nonverbální komunikace, práce s gestem a mimikou.

Velmi slušné byly i „Indiánské pohádky“. Divadlo poezie „Život je pes“ bylo připraveno jako školní vystoupení pro mladší spolužáky (a tak také zapůsobilo), „Příběh Afriky“ byl poznamenán menší zkušeností vedoucí souboru.

Pedagogická osobnost přehlídky: Alena Tomášová, vedoucí obou turnovských souborů. V případě práce se souborem „Pampalin“ jde o dlouhodobou (od 1. ročníku) a systematickou práci třídní učitelky (vedle práce na ZŠ je učitelkou LDO ZUŠ a dále se v oboru vzdělává) s kolektivem dnes už čtvrté třídy, pro niž je divadlo zřejmě vyvrcholením celoroční práce v humanitních a esteticko-výchovných předmětech a jedním z podstatných způsobů osobnostního a sociálního rozvoje i obohacování dětí.

Závěr: 1. Bezesporu zdáří krajské přehlídky předcházely tři oblastní, všechny s kvalitním hodnotícím a metodickým zázemím. 2. Pořadatel přehlídky připravil už podruhé na loňský podzim vikendový dramaturgicko-režijní seminář, na kterém pracovali i tyto vedoucí souborů pod vedením odborníků na koncepci připravovaných inscenací. 3. DDM Větrník je pořadatelem ročního kurzu inscenování v divadle hraném dětmi, kterého se účastní prakticky všichni vedoucí souborů, které se představily na této přehlídce.

Jiří Bláha

Ústecký kraj

Krajská přehlídka sólových recitátorů v Chomutově dne 22. 4. 2006

Porota pracovala ve složení: J. Gríml, M. Vanická, J. Lenz, J. Plachá, M. Laurinová, R. Kaše, V. Bečvář, p. Hejna, p. Zelenka

Na celostátní přehlídku recitátorů v Trutnově postupují:

V 2. kategorii **Veronika Součková** z Děčína s textem J. Havla O mlsném ševci a **Jana Hovorková** z Chomutova s textem F. Hrubína Chytrá Šahrazád. Čestné uznání získala **Kristýna Radimská** z Klášterce n. Ohří.

Ve 3. kategorii **Jakub Daš** z Mikulášovic s texty J. Žáčka Začíná se od Pepana a J. Tuwima Slon Tomáš Trumpeta a **Andrea Seligerová** z Teplíc s texty J. Rafaje Brněnské borec a J. Žáčka Dávno pravdivo. Čestné uznání získali: **Stanislav Kaderka** ze Žatce a **Petr Melničuk** z Litvínova.

Ve 4. kategorii **Michaela Boučková** z Litoměřic s texty L. Aškenazyho Pravda a J. Skácela Uspávanka s bývalými anděly a modrým ptáčkem a **Růžena Petrová** z Teplíc s texty K. H. Máchy Budoucí vlast a J. Žáčka Jaké bude počasí?. Čestné uznání získala: **Nikola Žigmundová** z Mostu.

Z výsledkové listiny sestavila redakce.

Chomutovská přehlídka podruhé

Už podruhé se přehlídka dětského divadla Ústeckého kraje konala v Městském divadle v Chomutově. A protože se i tentokrát konala ve všední den, v úterý 4. dubna, neměli její pořadatel (DDM Chomutov, ZŠ akademika Heyrovského a Správa kulturních zařízení Chomutov) problém s publikem. Také letos, stejně jako v minulém roce, se o ni vzorně postaral Josef Gríml (včetně toho, že jeho zásluhou převzaly zástítu nad přehlídkou starostka města Chomutov a Severočeské doly). Po loňských zkušenostech udělal vše pro to, aby soubory měly odpovídající prostor (recitační soubory vystupovaly v komorním sálku) a přiměřeně velké publikum (na rozdíl od loňska byl velký sál o kapacitě cca 400 míst zaplněn jen do poloviny). Ze sedmi divadelních představení patřila na chomutovské přehlídce tři k problematickým po stránce divadelní i z hlediska metodiky práce s dětmi. Není příliš povzbuzující, že to byla vesměs vystoupení, která vznikla v základních uměleckých školách, tedy v zařízeních, která by měla garantovat kvalitní, profesionální výuku v oboru dramatická výchova. Dětský divadelní soubor F. L. G. ze ZUŠ F. L. Gassmanna v Mostě, vedený Evou Klánovou-Roubíkovou, přivezl pásmo **Lesní školka** (jako autor byl v programu uveden Petr Novák). Nenápadité texty o stromech, zhusta jen mechanicky, bez vztahu odříkávané a doprovázené popisnými gesty, byly vsazeny do školních situací (přestávka, zkoušení), ale vesměs spíše nahodile, aniž bylo divákům jasno, kdo a proč texty právě deklamuje. Nutno bohužel dodat, že dokonce i základní dovednosti - technika a kultura řeči - byly u tohoto souboru ZUŠ na povážlivě nízké úrovni. Exkurzem do pseudorealistického maňáskového divadla 50. let bylo vystoupení **Domček DLS Ponožka** ze ZUŠ Varnsdorf, které režírovala Irina Denejkinová. Šlo o neobratnou dramatizaci známé ruské pohádky, kterou napsala sama vedoucí souboru. I když je možné ocenit, že vedoucí sáhla po jednoduché předloze adekvátní malé zkušenosti hrajících dětí, byla varnsdorfská inscenace ukázkou archaického dětského loutkového divadla, které

dává zúčastněným dětem minimum prostoru k vlastní tvořivosti a přamálo je rozvíjí. **Královna Koloběžka** DDS Mladivadlo litoměřické ZUŠ začala sice jako divadlo na divadle, což je princip, který konvenuje verichovské poetice. Záhy se však ukázalo, že nejde o výsledek promyšlené dramaturgické koncepce, ale spíš o jeden z mnoha vzájemně často těžko slučitelných nápadů režiséra inscenace Aleše Pařízka: Vedle vyprávěcího principu jsme tu viděli důkladnou realistickopsychologickou drobnokresbu, dětem těžko dostupnou, doplňovanou bez zjevného důvodu ornamentálními tanečními vložkami nebo vycpávkami z písniček V + W. Ve výsledku to tedy byl spíše nevkusný guláš stylů a přístupů, na němž měly děti navštěvující ZUŠ jen málo příležitostí naučit se něco o divadle, nemluvě o tom, že jim takováto práce dává minimální šanci ke kultivaci projevu. K lepší polovině divadelního programu chomutovské přehlídky patřilo vystoupení DDS při Biskupském gymnáziu Bohosudov a Biskupského gymnázia Krupka 1, pod nímž jsou podepsány Jana Pucharová a Veronika Rubášová. Známa ladovská pohádka naruby **O princezně Máně** trpěla sice řadou začátečnických dramaturgických a režijních neduhů, zvláště v klíčových okamžicích příběhu, kdy se řeší zápletka, ale bylo na ní vidět, že děti z tohoto souboru jsou v zásadě dobře vedeny, vnímají se, reagují na sebe, celkem přesvědčivě naplňují situace (až na občasná momenty, kdy se neubráníly přehrávání) a dokáží se adekvátně předloze bavit hrou se známými pohádkovými motivy a postavami. DDS Rolníčka z Domu dětí a mládeže Ústí nad Labem (ved. Jarmila Strnadová) přivezl do Chomutova původní novinku své vedoucí **Země hraček**. Poněkud didaktický příběh, v němž se mají neshody mezi rozhádanými sourozenci vyřešit snovým výletem do pohádkové země, není nikterak originální, ale hlavně není nesený situacemi, ale skoro výhradně slovy.



Zvoneček: Jak jsme spravovali bačkářky

Byť tedy působí děti z ústeckého souboru na jevišti vcelku přirozeně, jsou většinou odsouzeny jen k odříkávání slov a k mechanickému čekání na narážku. Protože recitační část programu probíhala paralelně s divadelní, měl jsem příležitost vidět jen jedinou přednesovou inscenaci, a to autorské pásmo **Lidi, nemrače se na lidi** dětského recitačního kolektivu Školní soubor HAPPY ze ZŠ A. Baráka z Lovosic (ved. Marie Pelikánová). I když šlo podle porotců recitačních inscenací o nejzdařilejší vystoupení této části chomutovské přehlídky, v konfrontaci s divadelními inscenacemi působilo rozpačité a svědčilo o nevelké zkušenosti vedoucí ve vedení dětí i v dramaturgické práci (nepřirozená deklamace, nepřesvědčivý projev, nelogičnosti ve výstavbě pásma). Vedle tohoto recitačního vystoupení byly na programu chomutovské přehlídky ještě dětský recitační kolektiv ZŠ Buzulucká z Teplíc (ved. Milena Tourková) s textem Jiřího Havla **Proč Honza nechtěl princeznu**, dětský recitační kolektiv VII. B ze ZŠ Obrnic (ved. Marcela Hofnerová) se Suchého **Vodníkem** a dětský recitační kolektiv 4. ročníku LDO ZUŠ Litvínov-Chudeřín (ved. Jana Loosová a Lada Gažurová) s pásmem **Příšerky a příšerí** ze stejnojmenné Šrutovy sbírky. Chomutovská přehlídka letos nenabídla inscenaci, kterou by porota mohla jednoznačně doporučit k postupu na celostátní přehlídce. Byla tu však dvě představení, která byla po divadelní stránce velmi zajímavě nastartovaná a co do metodiky práce s dětmi byla natolik kvalitní, že je porota navrhla programově radě Dětské scény do širšího výběru. Obě inscenace byly z dílny Evy Venclíkové ze žatecké ZUŠ. S první z nich - **Jak jsme spravovali bačkůrky** - vystoupil dětský divadelní soubor Zvoneček LDO ZUŠ Žatec. Jde o dramaturgickou pohádkovou prózu Olgy Hejné z pera Evy Keroušové a Milady Mašatové, která vychází vstříc možnostem menších dětí, a přitom je už v ní samé obsažen nosný inscenační klíč. Děti Evy Venclíkové působily na jevišti přirozeně a přesvědčivě navzdory tomu, že zatím nemají mnoho divadelních zkušeností. Bylo to dáno mj. i tím, že si vedoucí zvolila kvalitní text, který svým charakterem - jde o vyprávěné divadlo - odpovídá možnostem dětí a složení souboru. Děti se cítily nejlépe tam, kde mohly rozehrávat jednoduché situace (vytváření dvou různých obchodů s různými typy prodavaček) a kde se pracovalo s kolektivními postavami. Divadelně nedomyšlená byla zatím práce s loutkou Bětky, jednoduchého hadrůvka, který byl na krajské přehlídce na jevišti spíše nošen než voděn. Porota připomínala, že soubor by se měl soustředit právě na hledání loutkářských možností rozehrávání postavy. Při hodnocení upozornila porota také na to, že tam, kde děti nemají adekvátní divadelní úkoly (týká se to především nejstaršího chlapce), mívají někdy tendenci k přehrávání. Druhý soubor Evy Venclíkové Rolníčka si vybral také text Olgy Hejné. V tomto případě to byla pohádka **Jak si mořský koník, mořská jehla a hvězdice udělali malé milé moře**. Eva Venclíková se i v této inscenaci pustila na loutkářskou půdu. A i když v této oblasti nemá velké zkušenosti, sáhla intuitivně se svými dětmi po zajímavých, metaforických divadelních prostředcích. Vyvarovala se, byť ne vždy, popisné ilustrace a zkoušela využívat spíše obrazných prostředků, když pro postavy mořských zvířat zvolila hudební nástroje. Udělala dobře, že lyrizující epický text ponechala téměř beze změn. Princip, který zvolila, tedy jevištní metaforická ilustrace, je nosný a konvenuje poetice O. Hejné. Děti E. Venclíkové disponují dovednostmi, které jim umožňují jednat na jevišti přirozeně, vnímají se, komunikují spolu i s diváky a dokáží jednat i slovem. I tato inscenace měla největší rezervy v nedůsledně rozvinutém loutkářském plánu, především v zatím jen naznačeném principu vytváření postav pomocí hudebních nástrojů. Porota se shodla v tom, že je to perspektivní a dobrá cesta. Porota chomutovské přehlídky kvyala ve složení: Jakub Hulák, Vladimír Bečvář (učitel a emeritní školní inspektor), Josef Griml, Jindřich Lenc (herec, recitátor), Zdeněk Turek (herec Městského divadla Most), Radovan Kaše (učitel ZUŠ Jirkov) a Jaroslav Provazník (předseda poroty). Bohužel však už letos v porotě chyběl Vladimír Valeš, v němž česká dramatická výchova ztratila v loňském roce osobnost, která výrazně poznamenala první etapy moderního českého dětského divadla.

Jaroslav Provazník

Královéhradecký kraj

Krajské kolo přehlídky dětských recitátorů Královéhradecký kraj 10., 11., 20. a 21. dubna 2006 Divadlo Jesličky Hradec Králové

Pořadatel: Středisko amatérské kultury IMPULS Hradec Králové

Krajskému kolu předcházela kola okresní s „rekordním“ počtem účastníků - 461! (okres Trutnov - 88, okres Rychnov nad Kněžnou - 40, okres Hradec Králové - 171, okres Jičín - 81, okres Náchod - 81)

1. KATEGORIE Sedmnáct interpretů v nepostupové kategorii se dalo poměrně snadno odlišit na dvě skupiny - skupinu nepopsaných a nepoučených a skupinu, s níž je již jistým elementárním způsobem někým, povětšinou pedagogem, pracováno. Ti poučení již nemalují hlasem, jsou schopni vědomé pauzy a zvládají zdánlivě banální posloupnost autor - nadpis - text. U tří nejlepších se poučenost šťastně zasnoubila se spontaneitou a nelze neocenit vklad pedagoga, který nejen že nezničil dětskou spontaneitu vstupem racia do procesu, ale pro tyto zásnuby vybral též adekvátní nosný text (Doskočilová: Tygr a blecha, Jiří Kahoun: Pískací kornoutek, Daisy Mrázková: Haló, Jácíčku!).

3. KATEGORIE Rádi konstatujeme úhrnem nadprůměrnou úroveň a patrný vzestup interpretačních dovedností oproti letům minulým. Lze vysledovat dvě zřetelné linie: první příklon ke klasickému přednesu povytce narativnímu bez formálních výbojů a výrazných ozvláštňení - ale na velmi slušné úrovni. Druhý, vývojově příznivější, směřuje k minimalismu, jasněmu vyhraněnému postoji a ostré úderné pointě. Bohužel málokdy dosahovaly kvyžené úrovně oba soutěžní texty, často vybrané monotematicky. Na národní přehlídce Dětská scéna v Trutnově postupuje Jan Krofta (V. Ráček - U potůčku, J. R. Pick - Aforismus) a Daniel Krejčík (H. Ch. Andersen - Je to naprosto jisté, F. Nepil - Jak strýček Roman operoval v Grónsku).

Josef Tejkl (předseda poroty)

2. a 4. KATEGORIE Spolu s mladými kolegy Ondrou Majukem a Jaroslavem Pokorným (oba tituly mladí sympatičtí muži jsou odchovanci Jesliček a mými bývalými žáky, proto s velkým potěšením konstatuji, že se projevili jako citliví porotci) jsem měla možnost shlédnout 19 recitací soutěžících ze 2. kategorie. V celku působila tato skupinka vyrovnaně a pokud mohu srovnávat s jinými podobnými soutěžemi, spíše kvalitněji. Mezi přednášejícími dětmi nebyl nikdo, o kom by porota a diváci mohli prohlásit: „Kdo to sem poslal?“. Naopak, vítězný přednes vyzněl vysoko nad věk recitátorky a i ostatní výkony byly přinejmenším příjemné. Výborně se představily děti, huře však jejich dospělý doprovod. I když velmi dobře organizačně zabezpečená a připravená přehlídka (i s ranním rozmluvením) probíhala bez zbytečných zdržení a nijak se neprotáhla, před rozborovým seminářem se zdvihla ze strany „dospěláků“ bouře naléhání na bleskové zhodnocení soutěžících, přičemž každý se dožadoval přednostního „vyřízení“, aniž bral ohled na ostatní. Velmi mne tato reakce zamrzela, neboť děti věnovaly svému vystoupení maximální pozornost a takový přístup si jejich práce nezasloužila. Přitom pokud tato kategorie měla vážné problémy, tak spočívaly hlavně ve výběru textů a ten v tomto věku téměř vždy ovlivňuje pedagog, který s přednášečem pracuje. Posluchači vyslechli texty, které se v soutěžích objevují velmi často, nebo texty, s kterými i ten nejvybavenější a nejtalentovanější dětský recitátor pro jejich plytkost a bezobsažnost nic nenadělá. Někdy dokonce vybraná literatura „splňovala“ obě tyto výtky. Zamyslet se nad problematikou výběru a výstavby celku dětského recitačního vystoupení by nejméně polovinu přítomných, dle mého názoru, velmi prospělo. Ale i přes tuto nepřijemnou vzpomínku bylo setkání s dětmi ze druhé kategorie milé. O několik dnů později jsem opět měla možnost se setkat s výše uvedenými sympatickými mladými porotci a s recitátory kategorie čtvrté. Tentokrát jsme však byli nuceni zhodnotit celkovou úroveň jako horší, neboť mezi sedmnácti dětmi se neobjevil ani jeden zcela vyrovnaný výkon. Oproti 2. kategorii měli soutěžící nastudované texty dva, což je výhodné pro recitátora - může se předvést z více „stran“, ale i pro porotu - může recitátora vidět z více pohledů a jeho zhodnocení může být proto přesnější. V hradeckém regionálním kole se však tyto výhody staly kamenem úrazu. Druhý texty byly buď nešťastně vybrané (vzhledem k věku, k recitátorským dovednostem a zkušenostem dítěte, pro povrchnost a prázdnotu apod.) nebo nepochopené a nevystavěné (snad nedůsledný rozbor?), některé působily jako „nedopřipravené“, nepromyšlené. Přesto jsme se rozhodli dva nejlepší do Trutnova vyslat, v přesvědčení, že nejde jen o soutěžní zákony, ale hlavně o zkušenosti, které může účast v přehlídce recitátorům přinést. Na národní přehlídce Dětská scéna v Trutnově ze II. kategorie postoupila Adéla Černíková (L. Aškenazy - Vrabčák na desce aneb Medicína) a Jan Pohl (K. Poláček - Bylo nás pět), ze IV. kategorie Michaela Šebestová (R. Jeffers - Pastýřka putující k dubnu, Ch. Morgenstern - Bima, Bam, Bum) a Miroslav Vrbický (R. Bradbury - Prázdniny, J. Orten - Až přijde čas).

Ema Zámečnicková

Dětská scéna v Hradci Králové...

...se letos dle mého mínění i mínění účastníků a pamětníků vyvedla. Už úrodou inscenací - sešlo se jich tu ve třech dnech 7.-9. dubna 2006 dvaadvacet a snad žádná z nich nebyla vysloveným fiaskem. Škála žánrů, poetik i divadelních prostředků byla opravdu široká. V rozborových seminářích se dařilo analyzovat základní klady i problémy v přátelském ovzduší a co je nejdůležitější, snad všichni vedoucí skutečně chtěli slyšet i mluvit a přijímali názory jako pomoc své práci.

Početně nejhojnější byl na přehlídce žánr pohádky - a to v širokém spektru od pohádky klasické po pohádku moderní a od pohádky archetypálních příběhů přes pohádku zvířecí po pohádku absurdní. Vztahy z a z nich vznikající situace jsou při jevištním projevu, tedy i při přednesu, nezbytností vždy. Při přednesu bývá jejich těžiště mezi vyprávěcím-přednášečem a posluchačem-divákem; jsou-li navíc pomocí přednášených textů vytvářeny a řešeny situace či dokonce celý příběh mezi „přednášeči“, musí se vzájemné vztahy vytvořit i mezi těmito „přednášeči“-postavami. Pohádka, jako typicky epický útvar založený na jednání, činech, příbězích, musí vytvořit především vztahy mezi postavami tohoto příběhu; to, že se touto cestou vytváří i vztah vůči divákovi, je samozřejmostí, která ještě nabývá na významu, jestliže je přítomnost diváka přiznávána - např. jsou-li v inscenaci vypravěči. Obojí, žel bohu, často chybí. U pohádky a příběhu ze života to je cítit dvojnásob. Pohádka má smůlu v tom, že řada tvůrců - spisovatelů i divadelníků - si myslí, že její podstatou je, že je v ní možné cokoli, že nemusí mít ani logický děj, tím méně pak nějaký smysl. Ale ať jde o jakoukoli pohádku, měla by sdělit nejen příběh, ale i jeho smysl. Ne okatě a už vůbec ne didakticky, s poučovately zdviženým prstíkem. Měla by ho sdělit dokonce i tehdy, jde-li

o absurditu či nonsensu, „Smysl nesmyslu“ - to zní na prvý poslech nesmyslně. Pravdu mají Jiří Hiršal s Bohumilou Grögerovou, znalci i tvůrci nonsensu, když praví: „Nonsensové texty - ty opravdu dobré - neznamenají nedostatek smyslu: jsou to parodie smyslu a v tom je jejich smysl.“ Netušíme-li tedy po skončení pohádky, co se jí vlastně říká, proč se vyprávěla či hrála, říkáme-li si „no dobrá - a co?“, je-li nemožné najít její smysl, téma, něco není v pořádku. A to se stává častěji, než bychom si přáli. A každá pohádka na něčem stojí a s něčím padá, má jakési jádro, místo, bod, který musí být zachován a jevištně uskutečněn: u Princezny na hrášku je to hrášek jako ukazatel pravosti princezen, u Růženky nevyhnutelnost setkání s trnem růže či ostrým větrem, u Tří prasátek souvislost mezi jejich povahou, tím, jaký domek si postaví a tím, jak díky tomu dopadnou, u Poštáček pohádky pak je to naléhavost dodání zamilovaného dopisu, u Slepíčky kropenaté samota, do níž upadne vinou své nepřizpůsobivosti a u Zvířátek to, že si je Petrovou spleťou s čertem. I to je nejednou opomenuto.

Čtyřlístek z chlumecké ZUŠ vedený Romanou Hlubučkovou zinscenoval Andersenovu pohádku **O princezně na hrášku**. Jednoduchou text rozšířil o hledání té pravé nevěsty tak trochu na principu Čtyř pohádek o jednom drakovi: prvá by jen mslala, druhá jen spala a třetí je přechytralá. Až na samém konci přijde v dešti ta, o níž se nedovíme vůbec nic - ale princ má jasno. Takže mamčin pokus s hráškem, ač na něm předloha stojí nejen svým názvem, je vlastně zbytečný (snad proto není ani nijak akcentován) a nejde ani o to, která princezna je pravá a podle čeho se to pozná, ani o to jaká princezna je - prostě to musí být „ta pravá“. Což tak v životě bývá - ale možná není nutné brát si k tomu Andersena. Malické sedmileté děti jsou však roztomilé a přesto, že často namísto jednání slovem a vytváření vztahů jen deklamují, ba i přes všechno pokukování po paní učitelce působí uvolněně. Hezké plošné loutky vedené na špejli shora se k takto malým dětem náramně hodí, hraje se s nimi však pramaličko. Nejvíc je tvořivost dětí patrná v meziobrazech cesty - např. u oně hezké lodi plující po vlnách dětských těl.

Romana Hlubučková není troškařka - a tak jsme od jejich soubůrků viděli ještě další čtyři inscenace. Kyselé rybičky (čtyři kluci a pět děvčat) sehrály inscenaci **V zahradě** vycházející z poetické pohádky Jiřího Trnky. Jednoduché prostředky, spousta dobrých nápadů i slušných hereckých krací; zhruba třináctiletí herci se vnímají, vytvářejí situace, jsou vesměs tvární... Příliš logicky ani přesvědčivě však nepůsobí dramaturgicko-režijní uchopení: kluci zahradu zavřou, aby do ní holky nemohly a ty pak přicházejí s loutkami pěti kluků, jimž pak skuteční kluci hrají nejen protivníky bránící vniknutí do zahrady (kocour), ale i postavy neutrální (trpaslík, velryba) a dokonce i přátelsky nakloněné (sloni) - což je v rozporu s jejich deklarovaným zájmem. Druhým problémem, který s touto nejasností souvisí, je samotná stavba děje pohádky: vidíme totiž několik příhod, z nichž ale vcelku nic nevyplývá - ani oč vlastně jde, ani jak to dopadne. Kocour zpočátku dělá naschvály - ale pak prostě přestane, velryba je přechytralá - tak kluci odejdou, vypuštěním nemoci Trnkových kluků zmizí důvod i smysl toho, že sloni pro ně hrají divadlo...

Nejstarší z Romaniných souborů - Uzel - přivezl pohádkovou dvojinscenaci. Šrutovu **Pidipohádku** hraje chlapec s dívkou shora vedenými pidiloučkami na „točné“ klavírní židličky s jednoduchými kulisami z papundeklu. Interpretačně je to absurdní pohádky vložen spor obou herců, takže příběh vyzní tak trochu jako pomsta pidizenušky poté, co se herečky dotklo, že jí pidimuziček nechtěl mít dost „řád“. Nerozumím, proč je pidikost, již si pidizenuška přinese domů na vaření pidipolvičičky, větší, než obě postavy, ani proč jí na naléhání hlasu vrátí - do talíře. Smysl Šrutovy pohádky zůstává skryt a smysl rámce není završen. Individuálka **O Růžence** používá důvěrně známého principu (např. Vyskočil, Valtová, Kordová a další) v lehké obměně: herečka u dřezu (v apartní blůzce?) nám řekne, že jsme se spletli, tady divadlo není, ale aby nám to nebylo líto, zahraje nám s nádobím - tatínek, maminka, Růženka a princ jsou páničky, suďičky jsou šlehači metly a šlehači... Metaforické rozvedení, v němž by se volba loutky zdůvodnila využitím svých vlastností, daností..., žel nepřichází - jen se domyslím, že suďičky coby šlehači nástroje snad měly zamíchat osudem a ta zlá i vytvořit pěnu, rovnající se růžím, jimiž hrad zaroste; což se bohužel nepodařilo. Ne zcela pochopitelné a nic nepřinášející je to, že všechny loutky jsou vyjímány z pěny, zahrají, opláchnou se a odloží na úterku. Pedagogicky je to, myslím, zaslůžný pokus o etudu, který ještě k inscenaci nedozrál i proto, že herečky zatím chybí potřebný nadhled a inscenaci smysluplný výklad pohádky (zejména klíčového bodu pichnutí se) i jejího vztahu k situaci vynechávají.

Ani pásmo Kahounových drobníček **Pohádky se sluníčkem** dalšího chlumeckého souboru Pod čepicí netrpí nedostatkem nápadů (co pohádka, to jiné prostředky - od kostýmních znaků přes spodové loutky a manekýny či plošňáky až po stínohru), nýbrž nedostatkem kompozice celku. Ten vyznívá jen jako sklad jednotlivých „čísel“ ležících vedle sebe a souvisejících jen postavou sluníčka. Tentokrát však nejsou vystavena režijně a herečky ani jednotlivá čísla. Pointy chybí v pohádce o šnečkovi, o berušce, v havránčích... A s pointami absentuje i smysl, poslání droboučkových příběhů. Leccos z toho může jít i na vrub věku dětí - odhadují jej na zhruba osm let. Je zřejmé, že Romana umí děti vést k uvolnění, probouzet v nich nápaditost - ale nezbyvá čas či vůle na domýšlení a dotahování souvislostí a konečného tvaru. Není však pochyb, že jako cvičná, školní práce splnily pohádky svůj účel. Jakožto je i jasné, že možnost zahrát si na přehlídce před přátelsky nakloněným publikem je završením práce, jež si děti ani jejich vedoucí nechtějí nechat ujít.

Také Jarka Holasová ze ZUŠ Jaroměř zásobila přehlídku svými dílky - byť „jen“ třemi. Její „dítko“ dosáhla věku, v němž člověk má pocit, že svět je jediný blázinec, nesmysl a zhmotnělé absurdno - a tak není divu, že až na drobnou výjimku (lidová verze Tří prasátek) sahají po textech absurdních a nonsensových, v nichž se stav jejich myslí zračí - a které je dráždí i svou „odvazaností“. **Ta krajina byla...** souboru Čtyři spolu... je jevištní převyprávění jedné z Jirousových Pohádek pro Františku. Výpně řešená scéna s průřezem lahve, jednoduché tyčkové berušky a dva maňásči-ježibaby, s nimiž zhruba třináctileté děti pěkně hrají... Jenže dramaturgická úprava je tak razantní, že se ani nedovíme, že jde o ježibaby, ani proč si moci mermo vaří zelený hrášek a piji k tomu rum. Zkrátka smysl nesmyslu se netoliko nevyjeví, ale přes všechny přednosti inscenace ještě znejasní.

Inscenace **Dvakrát o třech prasátkách** (Moje pětka, ZUŠ Jaroměř) začne lidovou verzí, v níž hloupý vlk dostane co proto od prasátek, hraných třemi děvčaty; aby jim tedy ukázal, že vlci - a kluci - nejsou tak hloupí, pustí se do Mikulkovy parafráze s vylodakem - ale nedopadne o nic lépe. Děti (starší školní věk) hrají pěkně a svižně s maňásky, výprava je vkusná a funkční. Problémy jsou dva. U lidové pohádky zůstala zcela opomínata její podstata: čím si zasloužilo zachranu až třetí prasátko se zděným domečkem - náhodou? O lenosti či neochotě dojit do světa (o níž mluví jejich pochodová píseň) nemůže být řeč. Všechna tři se zastaví jen proto, že se jim „tady líbí“ - a to, že na prvním místě je ke stavbě domečku jen sláma, na druhém proutí a na třetím cihly (prkenné!) je jen náhoda, která o vlastnostech prasátek neříká nic a těžko tedy může být důvodem toho, že dvě jsou trestána a třetí odměněno. Druhý problém je v rámování. Rámec, jak naznačeno, vytváří další, odlišnou zápletku a téma, pro něž jsou obě pohádky jakoby použitým prostředkem: „boj“ mezi kluky a holkami. Tato zápleтка však není na začátku dostatečně sdělena a vyslovena je až v mezihře po první pohádce. Na škodu je i to, že skutečně zapojen je jen jeden kluk - další dva pouze asistují coby doprovod a jejich vztah k dění je vcelku neutrální. Navíc toto téma zůstává jen vnějškové i proto, že v žádné z pohádek děvčata nevíteží nějakou extra holičiči chytrostí: v první, jak řečeno, jde tak trochu o náhodu (závěrečné nalákání vlka do komína je uděláno tak nemotorně, že se stěží srozumitelně, natož pak účinně), v druhé pak vyhrávají ryze technickou (necht dámy promíno, tedy spíše mužskému myšlení vlastní) chytrostí zapojením elektrického proudu do dveří a ne specifickou chytrostí ženskou (o níž nepochybují, že existuje). A hlavně si nejsem jist, zda právě tyto dvě pohádky jsou tím pravým materiálem sporu holek a kluků, neboť jsou obě o tomtéž: o chytrých prasátkách a hloupém vlkovi/vlkodlakovi, a při tomto obsazení pak z obou vyplývá totéž: že holky jsou chytřejší - kterýžto názor ovšem Jarušce nelze brát.

Z klasické lidové pohádky vychází Hrubínovo zpracování **Zvířátek a Petrovských**, jež přivezl Dramatický kroužek při ZŠ a MŠ Libáň vedený Petrem Stránským. Osm dětí mladšího školního věku hraje pěknými tyčkovými loutkami nošenými před sebou na scéně, kterou dotvářejí ještě dvojice hrábě, sloužící jako stromy i rytmické nástroje. Bohužel, vztahy z nich situace příliš nevznikají a nevznikají ani to, co je hlavním „fórem“ této pohádky: obraz zvířátek v okně v čele s kozlem, v němž bychom mohli společně s loupežníky spatřit podobu čerta a rozuměli tak tomu, proč loupežníci utíkají. Podobně jako v Princezně na hrášku a ve Třech prasátkách i ve Zvířátkách a Petrovských tedy inscenátoři zápolí s naplněním základního principu, na němž daná pohádka stojí. Viděli jsme však vcelku živé představení, které nikterak neurazilo.

Nepilova zvířecí moralitka **O slepičce kropenaté** (Dramatický soubor při ZŠ Pavlišovská, Náchod, ved. Markéta Kubečková) patří k moderním pohádkám, které pohádkové příběhy zasazují do našeho současného života. Zhruba desetileté děti jsou kostýmovány křídly na pažích, na hlavě mají hřebínek, na nose špicatý kornout zobáku - ale klauniáda z toho, žel, není. Děti dosud těžko zvládají realizaci vztahů na jevišti, text leckdy spíše odříkávají a režie jim statickým aranžmá do řad příliš nepomáhá zbavit se sevřenosti a najít skutečný úkol, který by mohly a musely v prostoru řešit. Nevznikají-li situace a nevidíme-li skutečnou samotu, jež na slepičku, kterou nikdo nepotřebuje, dolehla, nemůžeme vidět ani vývoj, k němuž v ní došlo a nevěříme tomu, že měla opravdický důvod změnit se na obrtlíku ve vzornou snášelku.

Také Čapková **Poštáček pohádka** patří mezi moderní pohádky, v nichž se pohádkový prvek zapojuje do civilní, reálné situace. Soubor Horní-Dolní při ZŠ Sloupnice vedený Evou Sychrovou přivezl příjemný tvar, v němž se šestnáct starších dětí uplatňuje ve třech herecky realizovaných hlavních postavách a ostatní především v chóru maňáskových poštovních skřítků. Jednoduché náznakové prostředky slouží svému účelu, byť je škoda, že se víc nevyužívají možnosti loutek a práce s prostorem, a hlavně že v zájmu tématu není výrazněji akcentováno to, co je důležité: hodnota dopisu, naplněného láskou a z ní plynoucí úsilí poštáka Kolbaby najít adresáta, ústící do závěrečné proměny smutku v radost. Naopak menší prostor by mohly dostat věci pomocné, vedlejší: Kolbabova utmácenost na začátku, práce skřítků na poště a jejich mariáš.

Lenka Janyšová z Gymnázia v Ústí nad Orlicí je vedoucí zkušená a poučená. Její adaptace satirické pohádky H. Ch. Andersena **Je to naprosto jisté** se snaží předat téma vzniku drbu pomocí metaforiky slepic a jiného ptactva v lidské podobě - k slepicím se hlásí jen mašličkou evokující hřebínek, k sovám poněkud problematičtějšími škraboškami na očích. Zajímavé pracuje s principem epického, vyprávěného divadla, využívajícího i voiceandovou orchestraci chórů, sol... Snad právě náročnost tohoto postupu spojená s tíhou zodpovědnosti u dosud nezaběhnuté inscenace zapříčinila, že představení zatím působí především svou formální stránkou a hravost s emotivností, s nimiž by jistě přišla i lehkost a humor, ještě chybí. Za přesnější a údernější vypracování by stál i temporytmus celku a především pointa celého příběhu. Porota navrhla inscenaci do širšího výběru celostátní Dětské scény na druhém místě.

Třetí největší skupinu na přehlídce tvořily fantastické příběhy ze života. Vedle nutnosti vytvářet jevištní vztahy a z nich budovat situace bylo i zde opakujícím se problémem nalezení a vyjádření tématu, smyslu sdělení (oč jde) a vývoje, který toto téma, smysl utváří (odkud a kam to dojde). A také kompozice - stavba, která téma postupně srozumitelně a poutavě rozvíjí a předává v proměnlivém temporytmu s příslušnými akcenty na věci důležité a s odlehčeními v okamžicích méně významných.

Do této skupiny počítám i **Kumburskou pohádku** souboru ZUŠ Semily a jeho vedoucího Míly Duchy. Ta se názvem i některými prvky hlásí k pohádce, ale dominantní je v ní zásah tří současných dětí, jež řeší hlavní zápletku: při výletu na hrad Kumburk potkají zakletou bílou paní, kterou hradní duchy za pomoci čarodějnice potrestal za lásku, jež je na hradě zakázána.

Příběh je dramaturgicky poněkud kostřbatý a nepřilíhí účinný, což herecké provedení ještě umocňuje: děti vytvářejí aranžmá a deklamují slova s odzbrojující naivitou nechtěné cimrmanovské komiky. Mila Šůva je prostě samorost, tvořící jednu z barev dětského divadla východních Čech, ať si o její kvalitě myslíme, co chceme; k zdejší praxi dětského divadla zkrátka neoddelitelně patří.

Jurkův park souboru Stela, ZUŠ Na Střežině, Hradec Králové (ved. Jiří Polehňa) trpí především dramaturgickými a následně režijními nejasnostmi. Není tak úplně zřejmé, proč dvě z členek pěstitelského kroužku Jurkovi škodí, zda jedna z dívek o něj opravdu usiluje, jaký vztah k němu mají zbylé dvě dívky a co si o tom všem myslí sám Jurka. Hlavní zádrhel je pak v tom, že nedojde k žádnému vývoji: vinou zásahu zmíněných dvou dívek se z pakobytek stanou zvětšení mutanti, chvíli prskají na děti a pak zemřou, takže děti mohou jít domů, aniž pro to musely cokoli udělat, aniž se mezi nimi jakkoli změnily vztahy, aniž kdokoli z nich pochopil, zda a v čem chyboval. Děti uměrně nejasnosti situací spíše deklamují než jednají slovem a staví se do nic nevyjadřujících aranžmá, namísto aby vytvářely situace.

S podobnými problémy se potýká i další sci-fi, **Pán Čtyřlístků** (LDO ZUŠ Ústí nad Orlicí, ved. Markéta Světlíková). Sám příběh zlovlného vědce, který se rozhodne genetickou mutací udělat ze čtyř různých lidí ideální zvířata populárního Čtyřlístku, je poněkud zamotaný: k čemu potřebuje genetik, aby profesor nejprve vytvořil robota, který následně čtveřici ovládá? jaké místo v jeho pokusech měl Kvakoň? a je Kvakoňova potřeba najít někoho, kdo si s ním bude hrát, hlavním tématem?... Ani jevištní provedení srozumitelnosti a účinnosti inscenace nepomáhá: namísto hraní vztahů a vytváření situací se střídají deklamace textu s hereckými šaržičkami, čtveřice proměněná (oblečením triček) na zvířata se nadále chová tak, že žádné genetické změny na nich nejsou patrné... Není pak ani divu, že celku schází temporytmická stavba i tématické sdělení.

Piknik je další z inscenací chlumeckého Uzlu, vedeného Romanou Hlubučkovou. Fantastický příběh na hranici pohádky je natolik civilně současný, že jej neváhám zařadit mezi příběhy ze života. Ze tmy slyšíme, že dívce upadla kostka cukru, již nabízela milému, a když se rozsvítí, vidíme na scéně mravence-hnědou rukavici, který volá o pomoc zavalen onou (příslušně zvětšenou) kostkou. Přichází jeho manželka, vyčte mu, že se jen váli a opouští ho. Následuje více než deset dalších tvorů-rukavic - a žádný nepomůže, byť jejich „důvody“ jsou různé. Rukavice jsou někdy voleny jako zábavné metafory toho, jehož představují (třeba hned uklízečka-gumová rukavice), někdy jsou výborně animovány (např. koketní slečinka) - ale problém je v tom, že to, oč jde, víme po třetí z nich a pak už jen sledujeme výčet nepřilíhí odlišných variací, jenž začíná být zdoluhavý. Chybí strukturovaná kompozice, jež by účinně rozvíjela a předala sdělení. Přehlídka nápadů ji nenahradí, stejně jako to nemůže učinit formální uzavření rámce, v němž dívka z úvodu kostku najde a mravence sfoukne. Pochvalu ale rozhodně zasluhuje úsilí o autorskou výpověď vyjadřující se k současnosti.

Františkovy Vánoce, jež zahrál soubor ZUŠ Na Střežině z Hradce Králové, jsou původním textem vedoucího souboru Josefa Tejkl. Dorůstající František prohlásí, že za mala byl pěkný rošťák, a aby to předvedl, obsadí nejprve role členů rodiny (zvláště velký zájem je o maminku - neboť, jak už to bývá, v souboru je adepek na tuto roli snad deset) a začíná rekapitulace oněch Vánoc, během nichž si malý František usmyslel dozvědět se, jak to doopravdy bylo s jeho početím a narozením. Vše je předváděno v náznačkovém herectví s řadou zcizení - herci jakoby hrou vyprávěli, v lechce groteskní stylizaci umocněné nejen tím, že některé z „nadbytečných“ hereček hrají i vánoční stromek či perničky, ale také tím, že v žádoucí roli maminky se střídají; nejdřív proto, že se „vyfoulovaly“ nějakou chybou, později již jen tak. Běžná, banální problematika řešení choulstivých otázek dává samozřejmě mnoho příležitostí k humorným dvojnám - a je pravda, že jako divák si dlouho kladu otázku, zda vskutku jediným, trochu laciným cílem toho všeho bude pošpásování si na ožehavé téma a zatančit si mezi vejci. Nastěští se však ukáže, že opravdu nejde o technologii sexu a porodnictví (již ostatně znají dnešní děti z tzv. dětských časopisů snad lépe než my), nýbrž že jde o něco mnohem hlubšího a křečičho: o to, co je před tím a za tím, o tom, co je láska a zda přichází na zavolání... A tento na povrch téměř drsný, ve skutečnosti však citlivý obsah je hlavní hodnotou inscenace. Ta, pravda, potřebuje ještě v lecčems pročitat a zpřesnit. Úvodní vyprávění o rošťáctví navozuje příliš široké (a zavádějící) téma, v čemž pokračují ještě první epizody s užitím perničky. U motivu sestřičky, která by mohla přijít na svět, není jasné, zda je vskutku aktuální či jen teoretický. A zavádějící je i maminčino bránění se tatínkovým projevům citu, neboť není přesně svázáno se zmiňovaným hlavním tématem. K prvoplánovým výkladům či dvojsmyslům svádí i finále, v němž František po rozhovoru s tátou „jako chlap s chlapem“ požádá maminku, ať si lehne pod stromček, aby ji mohl tatínek rozbalit. Některé příklady z antické či indické mytologie znějí z dětských úst poněkud nevěrohodně. Nahodil je zmiňované střídání hereček v roli maminky, neboť jejich individuální vlastnosti nejsou tematizovány, nijak nesouvisí s tématem či vlastnostmi maminky v té které epizodě. Žádoucí by bylo i přesnější vypracování vývoje tématu v ději a s tím i kompozice; zatím jsou jednotlivé obrazy řazeny vedle sebe dosti souřadně, bez výraznějších akcentů, vrcholů a peripetií. Větší přesnost si žádá i uzavření tématu - pointa, která by důrazněji sdělila, k čemu vývoj malého Františka dospěl a tedy také jak to dopadlo s oním rošťáctvím avizovaným v prologu. To vše však nic nemění na tom, že Františkovy Vánoce jsou textově i inscenačně pozoruhodným dílkem, jež dokáže mladého diváka převést od každodenního vulgarizujícího pohledu na sex a věci kolem něj k jejich hlubšímu a citlivějšímu vnímání. Proto je porota nominovala na celostátní Dětskou scénu.

Více než čtvrtinu inscenací tvořila tak či onak strukturovaná a fabulačně provazovaná pásma jejichž východiskem byla poezie, namnoze absurdního či nonsensového charakteru. V takových inscenacích vždy vystupují do popředí především dvě otázky: 1. co k hotovému a uzavřenému sdělení veršů jevištně dodat? 2. jak jednotlivá „čísla“ skloubit, aby se vlastně stala jedním slovy básni, vycházela z motivací toho, co předcházelo a sama vytvářela motivaci pro to, co bude následovat - a tím tvarovala jevištní dění do sdělného a smysluplného „příběhu“.

Z nonsensové, nadto zpívané poezie vychází inscenace **Vítáme vás v Jazonii** ZUŠ Na Střežině, Hradec Králové. Čtyři jedenáctileté dívky se tu pod vedením Jolany Brannové v pásmu pěti zajímavých etud z nonsensových textů jazzové zpěvačky Jany Koubkové naučily hudbu a tanec i anečnický citění a vyjádření, jehož náboj se přenáší i na diváky. A ti jsou pak ochotni odpustit i to, že jde o pásmo bez zřetelnějšího vývoje, směřování a završení. Pro nekonvenční postup navrhla porota Jazonii do širšího výběru celostátní Dětské scény na prvním místě.

28 způsobů, jak se zasmát anebo najíst? nabídl soubor Spolu, ale každý sám ze ZUŠ v Jaroměři, vedený Jarkou Holasovou. Samo provedení básničků Edwarda Leara a Jiřího Žáčka kolísá mezi metaforickým obrazem, v němž použité prostředky a způsob, jak se s nimi zachází, k básni něco přidávají, posouvají pohled na ni či dokonce její význam (např. dědeček-rohlík rozpadlý podélně ve dvě a slepený pevným lepem-máslem) a pouhou ilustrací, nový pohled, nový výklad, nové významy nepřinášející (např. báseň o zlomeném dědečkovi-rohlíku na voru, který je skutečně jen přelomen). Learovy a Žáčkovy limmericky však nejsou jediným obsahem inscenace. Soubor je používá jako materiál či „zástupnou řeč“ ne zcela srozumitelného příběhu. Na scéně sedí nevrle se tvářící chlapec, jakási služebná mu nosí jídlo a pití, přijdou další návštěvníci a pomocí jídla přehrávají nonsensové básničky, jimiž zřejmě chtějí něco docílit. Ale co, jsme se dozvěděli až od vedoucí. Má-li vskutku jít o dealera, který přichozím zkazil plánovaný večírek, proč se ho snaží vypudit, musí nám své dealerství něčím alespoň naznačit (dealer tváří se jako kakabus a nic nenabízející by toho asi nejen moc neprodal, ale je neidentifikovatelný; nemluvě o tom, že domácí paní nemá důvod ho hostit), stejně jako potřebujeme zvědět, že mohlo jít o pěkný večírek (snad by tedy stálo za to nejdřív onen večírek naznačit a pak teprve vpustit dealera). Není také jasné, zda potraviny je inspirují k básním či jsou naopak tím, co k sdělení básně použijí. Leč práce je to bezpochyby pokročilá a ambiciózní.

Inszenace nonsensových veršů **Když strašidla se rojí** v podání Studia Šrámkova domu Sobotka, vedeného Ladou Blažejovou, spoléhá spíše na hru - hraní si pomocí veršů. Ale i hra potřebuje určitý řád, smysl, cíl a vývoj. Je škoda, že princip vzájemného škádlení mezi malými (snad od šesti let) a velkými (zhruba do patnácti let) dětmi nefunguje od začátku a nestal se řídicím obsahovým i formovým principem. Pak by mohl vzniknout i sdělný tvar, který by umožnil i sdělení jednotlivých básní a vytvoření jejich chyb, které většinou chybí.

Pásmo veršů Ljuby Štíplové pod názvem **Povídám, povídám neplechy** zahrál Dramatáček při ZŠ Komenského Náchod, vedený Alenou Adámkovou. Pro odpověď na základní otázku každého jevištního projevu, vycházejícího z poezie, jež to, co chce říci, už má v pevném tvaru obsaženo ve slovech - tedy na otázku co k veršům dodat jevištně - si třída zhruba desíti jedenáctiletých dětí vzala na pomoc velké vystříhané rekvizity. Jestliže je ale jen ukazují jako ilustrace k vyslovenému a jestliže chybí vztah přednějšího k posluchači-divákovi i vztah jednatelů k partnerovi na jevišti, těžko vzniká živý zážitek. A o co víc je téma neplech slibné, o to víc mrzí, že se žádná neobjeví.

Bláznivá melodie Dramatického kroužku při ZŠ Pouchov (ved. Lukáš Kobrle) je pásmo textů z knížek Nahej v trní a Tulíkráska, jakož i textů vlastních. Na začátku kdosi vypne magnetofon, což vyvolá nevoli, a pak se střídají výpovědi jednotlivých dětí, zakončené opětovným zapnutím hudby. Sympatickému pokusu školního souboru chybí větší vybavenost včetně té mluvnice, znalost jevištních možností a také větší autenticita ve vztazích k divákům i partnerům na jevišti. A také umění vyprávět veršem jevištně tak, aby se přitom nerozpadla jeho rytmická stavba. Ani zde se, bohužel nepodařilo vybudovat kompozici směřující odněkud někam, nesoucí nějaký vývoj a sdělující konečný smysl součtu či závěru všech výpovědí.

Dvě balady o tom, na co myslely holky v dobách dávno minulých, jež přivezla Korálka Dětenice pod vedením Ivetty Vališkové, vycházejí rovněž z poezie - ale svébytného druhu. Nerudova Balada májová je krátký dialog dvou postav a Suchého adaptace Erbenova Štědrého večera je dílko výrazně epické. Obě tedy nabízejí k divadelní realizaci jakýsi základní příběh. V inscenaci Balady májové, žel, není dobře vybudováno to, na čem stojí a s čím padá: pointa, v níž žadatelka popře sama sebe a když není jiný, vezme ráda i zrzavého. Problémem je též žánrová nesourodost obou básní - prvá je přes svůj název spíše romanci a ve skutečnosti především anekdotou, druhá, původně meditativní balada, je Jiřím Suchým proměněna v poetickou parodii, u níž je nadto otázkou, nakolik obsojí po vypuštění hudby. A obě dohromady těžko potvrdí či vyvrátí nastolenou tezi, že dnes je pryč doba, kdy holky honily kluky. Zvlášť když jsou děvčata ustrojena do venkovských šatů konce 19. století. Ale pochválit je třeba vkusnou jednoduchou výpravu a uvolněnost čtyř hrajících starších děvčat.

Z poezie vychází i **Žirafí opera** souboru ZUŠ Na Střežině, Hradec Králové (ved. Eva Černíková), pozoruhodný pokus o uchopení Prévertovy básně zhruba jedenáctiletými dětmi. Ač je to poezie dospělá, ba mužná, není to beznadějný pokus - byť místy dochází k zbytečnému zploštění snad až pod věk dětí (úvodní „Máme rádi zvířata / protože jsou chlupatá / a mají hebkou srst“) a zaskřipání pocítíme také v takových momentech jako je klučíkovo povzdychnutí „Kdepak žirafí časy jsou / Ty zlaté staré časy / V malíčkém pokojíku / My měli se tak rádi / S velkou žirafou / V blažené době mládí“. Inscenátoři si vše zbytečně zkomplikovali přidáním plánu falešného vědce, ve skutečnosti obchodníka s žirafami, jakož i promítáním diapozitivů s naivistickými kresbami a reálnými fotografiemi zvířat. To už je trochu moc různorodých prostředků, jež ději nesenému básni v drtivé většině případů nepomáhají a jen ho paralelně „zmnožují“ a zamlžují. Nejlínější je inscenace naopak v slovním a zpěvním partu.

Luděk Richter

Krajská přehlídka dětské recitace Dům hudby v Pardubicích

Organizátor: Oddělení kulturních služeb při Krajské knihovně v Pardubicích zastoupené Hanou Cihlovou.

I. kategorie 3. dubna 2006

Společně s Lidou Vláškovou a Petrem Koubou jsem měla možnost hodnotit soutěžní přehlídku recitátorů I. kategorie. Svorně a s radostí jsme mohli konstatovat, že všech 14 soutěžících předvedlo vyrovnané výkony. Jejich předností byla především přirozenost projevu a radost. Jako problematický se nám jevil výběr některých textů. Byli jsme potěšeni, že až na nepatrné výjimky, neobjevily se klasické problémy recitátorů této kategorie - kouzlení hlasem, absence logické pauzy, nelogické důrazy, členění textu podle interpunkce. Celkově jsme hodnotili výkony recitátorů jako nadprůměrné.

Jana Portyková

II. kategorie 4. dubna 2006

Krajské přehlídce dětské recitace II. kategorie v Pardubicích se zúčastnilo celkem 14 dětí. Samotné přehlídce předcházela půlhodinka seznamování, her a mluvních cvičení. Výběr textů v soutěži většinou korespondoval s věkem i možnostmi dětí. Zazněly zde texty např. od Macourka, Šruta nebo Mrázkové. I když vzhledem ke zkušeným recitátorům a pedagogickému vedení by zde mohlo být více objevenějších textů... Příjemnému projevu recitátorů uškodila někdy přílišná snaživost a školometská didaktičnost, kterou texty občas zbytečně zatěžkávaly a uspěchanost „než dopovím konec, už jsem pryč...“ Ale nic to nezměnilo na tom, že v Pardubicích je setkání s přednesem vždy příjemné a že se mu zde s tradicí daří. Porota ocenila postupem na Národní přehlídku **Adama Pávka** s textem F. Nepila Já Baryk a můj šnek. Recitátor se textem bavil, aniž by se nechal příliš strhnout a zaujatě (především v postavě Baryka) jej přednesl s přímým kontaktem s publikem. S textem A. Lobela Nahoru po schodech dolů na Dětskou scénu postoupil také **Ondřej Kocourek**, kterému se podařilo popasovat se s nelehkou stavbou textu a s lehkostí a smyslem pro pauzu jej přednést. Porota dále udělila tři čestná uznání za výkony, které zaujaly ať přirozeným projevem a citem pro pointy - **Magdaléna Lněničková** (M. Macourek: O Krytůfkovi, který se schoval v mixéru), hrou se slovy a zaujatostí v projevu - **Michal Papáček**: J. Suchý: Miniaturní tragédie a recitátorskou vybaveností - **Ivana Marika Zemanová**.

Dominika Špalková

III. a IV. kategorie 5. a 6. dubna 2006

Složení poroty: Radka Málková - redaktorka Českého rozhlasu Leonardo, Petr Kouba - redaktor regionálních stanic českého rozhlasu, Nina Martínková - odb. asistentka Katedry výchovné dramatiky DAMU Praha.

III. kategorie Zúčastnilo se deset dětí, což je ve srovnání s jinými roky malý počet soutěžících. A pokud bychom měli srovnávat i úroveň jednotlivých výkonů, byla nižší, průměrná. Zarazilo nás velké množství výslovnostních nešvarů, které šly na úkor srozumitelnosti a tedy i sdělnosti projevu (drmolání, šumlování, zužování, rozšiřování vokálů, nezřetelná výslovnost souhláskových skupin, slov se stejným písmenem na švu, atd.). Často jsme vytykali zbytečný spěch, zejména na začátku a v závěru vystoupení. Častokrát jsme v hodnocení radili: „Nespěchej, soustřeď se, dej takový prostor své představivosti, aby byla souvislá a průběžná. Zabydli se ve vyprávění a měj z něj radost...“.

Charakteristický byl kontrast mezi touhou něco sdělit a tím jak to sdělit. Obecně platí, že tato věková kategorie se teprve hledá, osobitost a originalnost je ve stadiu zrodu. Na jedné straně jsme viděli a slyšeli dětský projev (ve výběru, intonaci i frázování), na straně druhé výkon dospělejší s rysujícím se vlastním názorem a nadhledem.

Rozhodně se vyplatila protikladnost výběru textu pro obě kola **Jáchymu Růžičkovi** a **Tereze Schloglové**, kteří projevili cit pro styl předloh a vystihli jejich protikladné polohy, přirozený smysl pro humor... Jejich výkony v obou kolech byly vyrovnané, postoupili na národní přehlídku do Trutnova. Třetí místo bez postupu získala sympatická **Zuzana Vojtová**, čestná uznání získaly **Helena Steinerová** a **Magdaléna Havířová**.

IV. kategorie

Zúčastnilo se patnáct soutěžících se zajímavým výběrem textů převažovala humoristická próza. Prozaický text nasadil mnohým latku vysoko. Objevovaly se zbytečné školácké chyby ve stavbě a členění textu, v oddělování respektive neoddělování partu vyprávěče a přímých řečí postav. Neplatí to samozřejmě o všech, ale hlásit se to musí.

O většině výkonů by se dalo říci, že jsou na dobré cestě, ale ještě neusazené, nedůsledné, nejisté.

Velké potěšení měla porota z výkonu **Báry Markové** v obou kolech. Protože Bára sama měla potěšení z toho, že vypráví publiku příběh, že může sdělit téma (ne jen slova od tečky k tečce, od čárky k čárce), předat poselství.

Druhý, vypravěčsky zdatný, **Antonín Benc**, potěšil protikladným výběrem textů a vyrovnaným výkonem v obou kolech.

Třetí místo bez postupu do Trutnova získala **Kateřina Kubátová**, čestná uznání udělila porota **Emě Hrníčkové**, **Barboře Šottové**, **Janu Kalužnému** a **Vítu Rolečkovi**.

Poděkování patří Haně Cihlové, která všem dětem, dospělým, kteří je provázejí, i porotě vytvořil příjemnou, důstojnou a zároveň domácí atmosféru; takový ostrov, na který se vejde rozcvicka, vlastní soutěž, rozbor-rozhovor a malé pohostění a potom ještě vydá i katalog textů, které na letošní soutěži zazněly. Říká: „Každoročně se na vás těším, je hezké, že se recitaci věnujete.“ Díky za ostrov vzájemné radosti a obdarování, za potřebnou dávku energie!

Nina Martínková

OHLÉDNUTÍ ZA KRAJSKOU PŘEHLÍDKOU DĚTSKÉHO DIVADLA DĚTSKÁ SCÉNA V CHRUDIMI**1. dubna 2006**

Na krajskou přehlídku souborů v pardubickém regionu jsem jela poprvé, jakožto i po dlouhých letech do Chrudimi, byla jsem tudíž náležitě na celý den zvědavá... Bylo právě aprílové počasí, ale to neodradilo všech šest ohlášených souborů od účasti. Do Chrudimi přijeli soutěžící ze Skutče, Lanškrouna, Svitav, Dolní Rovně a nechyběl ani domácí soubor. Do poroty zasedla vedle mne také paní učitelka Renata Klečková ze ZUŠ v Chrudimi a paní Olga Vetešnicková, zasloužilá členka ochotnického chrudimského divadla EXIL. Všichni jsme byli vřele přivítáni milými a bezvadně připravenými organizátorkami z krajské knihovny v Pardubicích, a také k mému překvapení Janou Trojanovou, která se již několikrát úspěšně účastnila národní



přehlídky Wolkerův Prostějov jako sólová recitátorka a zde měla roli moderátorky. Dopoledne začal svým vystoupením soubor z gymnázia ze Svitav, v jehož podání jsme zhlédli „**Svatební košili**“ autorů K. J. Erbena a J. Suchého. Přestože se jednalo o velice častý dramaturgický výběr, představení zaujalo svou čistotou provedení i citlivou volbou výrazových prostředků, ale zase na druhou stranu nepřineslo nic nového. Zase tu byla bílá plachta, bílé nalíčení duchové i hlavní představitelé, svíčky, podtržené hororové prvky, sugestivní hudba...zajímavý nápad zvolit pro hudební pasáže hráče na saxofon se bohužel úplně nezúročil, jelikož herec hrál po celou dobu v zákulisí. Škoda. Chci se ale vrátit ještě k pozitivům, ke kterým beze sporu patřil výkon hlavního představitele Václava Lišky v roli „milého“, jenž zvolil přiměřenou míru stylizace a působil na jevišti velmi přirozeně, a to v jevištním pohybu i při práci s veršovanou formou. To už se tak nedalo říci o jeho partnerce Pavlině Viškové, u níž se místy objevovaly falešné tóny, vnějším způsobem hrané pocity a práce s veršovanou formou jí dělala větší potíže. Dívky v rolích duchů přinášely na jeviště atmosféru, ale působily příliš staticky a jednotvárně. Ve

druhé půlce inscenace se začaly opakovat nápady, chyběla gradace a vývoj postav. Největší úskalí inscenace však porotkyně spatřovaly ve výkladu textu a jeho přenesení na jeviště, což se projevilo zvláště v samotném závěru balady, který zůstal nedopracovaný, nesdělený a rozpačitě nevypointovaný...bohužel se pak tím vytratil celý přesah příběhu a jeho poselství. Škoda. Soubor si proto vysloužil „jen“ návrh do širšího výběru do národního kola v Trutnově. Velice sympatický dialog s vedoucí skupiny paní PaedDr. Jitkou Obloukovou a její usměvavé přikyvování na připomínky však dávalo tušit, že o rezervách vědí a jsou na cestě k dalšímu zdokonalování... Dále vystoupily tyto soubory: Gymnázium Skuteč s pohádkou Feldeka a Mašatové, „**Sněhurka a sedm trpaslíků**“ pod vedením J. Bouškové, ZŠ Chrudim zahrála „**Zimní příběh**“ V. Čtvrťka pod vedením E. Jonášové, ZŠ Lanškroun se nám pod vedením Z. Štorkové představila s Petiškovým příběhem „**O ztraceném králíčkovi**“, DDM Lanškroun ztvárnil Hrubinovu pohádku „**Princeznicka na bále**“ - vedla je I. Skalická a soubor z Dolní Rovně nám v režii Mgr. I. Hošnové zahrál představení „**Indiana Jones a n-tá křížová výprava**“. Pochvalou pro všechny vedoucí byl výběr klasických textů od kvalitních autorů. Ovšem jejich přenesení na jeviště už bylo svízelné. U všech představeních se až neuvěřitelně opakovaly tytéž nedostatky, takže se pokusím je shrnout. Porotkyně se snažily spolu se všemi vedoucími souborů odkrývat zásadní rozdíly mezi posláním dětského divadla a této předhlídky a mezi školní besídkou. Stalo se totiž to, že ve všech inscenacích byly pracně vyrobené kostýmy, scéna, líčení, reprodukováná hudba a jasně znatelná ruka režiséra. Děti se bohužel ve většině případů chovaly na jevišti velmi nepřírozně, popisně, ilustrovaly své pocity, splňovaly navcvičená aranzmá, falešně intonovaly a používaly předepsaná gesta. Navíc se scénou a rekvizitami nepracovaly buď vůbec, nebo nefunkčně a mnohdy i nelogicky. V půlhodině rekapitulace jsme se pokoušeli všichni o jedno: znovu a znovu si uvědomovat a stále mít na paměti hlavní úkol dětského divadla, kde by měla zavládnout dětská přirozenost, opravdovost pocitů, myšlenek, problémů a náhledů na situace, čili osobní vklad do výkladu postav a daného tématu především. Jakož i tolik důležitý kontakt mezi sebou i směrem k publiku, snaha o logický jevištní pohyb a dobrou výslovnost, funkční práce se scénou a rekvizitami, volba ucelených úryvků, a když se dětem k tomu podaří celým příběhem sdělit něco ze sebe, bude se pak opravdu na co dívat, co zažívat, prožívat, co si nést v srdci domů... To je ten ideál, ke kterému se pracně s dětmi dereme a který jsme si tam jednohlasně všichni odsouhlasili. Bylo to velmi příjemné povídání, ze souborových vedoucích vyzařoval vesměs souhlas, přitakání a snaha jít dál a nevzdávat to. Za to jim patří dík, a i když byli nejprve mnozí poněkud zklamaní z výsledku, že byl jen jeden soubor vybrán do širšího výběru / bohužel neodměněn diplomem /, rozcházeli jsme se s úsměvy na tvářích a snad i s chutí dále pracovat. To nebyl APRIL, ale nadějný začátek letošního jara !!!

Mgr. Martina Longinová

Kraj Vysočina

Krajské kolo dětských recitátorů, Třebíč, 6.4.2006

Měla jsem možnost být v porotě krajské recitační předhlídky v Třebíči. Jako organizátorka krajského kola vím, jak náročné je zorganizovat takovou předhlídku. Třebíčský Dům dětí a mládeže neorganizuje tuto předhlídku poprvé, přesto se zde stále opakují jisté nešvary, které nepříznivě ovlivňují ducha předhlídky. Nejenom špatné organizační zajištění ze strany pořadajícího DDM (nepřípravené postupové listy, malý počet čestných uznání...) ale už úvodní řeč ředitele pořadajícího domu děti velmi mile upozornila, že nezáleží na tom kdo v této soutěži vyhraje. Jsem přesvědčena, že tak zásadní informace jakou je oficiální změna statutu Soutěže na Předhlídku by organizátorům neměla uniknout. A tak přesto, že se nevyhlašuje pořadí recitujících, soutěžní duch tu přetrvává ve všech svými negativními důsledky. A přitom v porovnání s recitátory z jiných krajů jsou trebičtí skutečně na vysoké úrovni. V nevyhovujících prostorách obrovského kina jsme měli možnost slyšet velmi zajímavé výkony. Ve třetí kategorii, která bývá podle mých zkušeností nejslabší, věděli recitátoři, proč si text vybrali a z jejich projevu bylo cítit zaujetí příběhem, i když komunikace s divákem byla vzhledem k prostoru a soutěžní atmosféře nelehká. Na celostátní předhlídku jsme vyslali **Jana Klusáčka**, jehož přirozený projev v Goscinyho próze Rozdílení cen potvrdil zaujetí příběhem. Škoda, že výběr druhého textu nevěnoval recitátor tak velkou pozornost jak sám potvrdil, a tak básnička J. Cimrmana Maralík zůstala po prvním textu zklamáním. **Viktorie Vitů** si zvolila Z. Svěráka, prózu O požáru mlýna, kterou odvyprávěla se zaujetím a smyslem pro vtip, i když text bohužel neumožňoval výraznější výstavbu celku. Jako druhý text zvolila sedm básniček Pavla Šruta Z Řecka. Tento výběr byl daleko vhodnější pro naturel recitátorky, která si velmi jemným způsobem dokáže pohnat s inteligentním humorem, který Šrut nabízí. Ve čtvrté kategorii postupuje na Dětskou scénu **Zuzana Truplová**, která svým tajemně drsným hlasem dokonale ladila s textem Eberhata Hauptbanhoha Čtverlka Vrahounčina. Druhý text Jana Přidala Prostě ona vyzněl spíše jako monolog a jak recitátorka přiznala, posloužil na přijímací zkoušky. A tak se ze Zuzanou na amatérské předhlídce vidíme letos naposled, protože se jí podařilo úspěšně složit přijímací zkoušky na konzervatoř. **Ondřej Růžička** je skutečně vypravěč, který diváka potřebuje, aby mu zcela autenticky vyprávěl svůj příběh. Tento recitátor dovedl mistrně překonat trebičskou propast mezi jevištěm a hledištěm a tak próza Petra Šabacha Jedním uchem neveselo pobavila sál. Druhý text: Felix Holzmann, Balada půlnoční byl žánrově velmi přesně uchopen a hravost, s jakou recitátor k textu přistupoval, bavila i posluchače.

O 1. a 2. kategorii referuje Radka Blatná: „V Třebíči bývají už tradičně kvalitně zastoupené mladší kategorie recitátorů. Nejinak tomu bylo i v letošním ročníku. Recitátoři byli technicky dobře vybaveni (práce s dechem, posazení hlasu, intonace, většinou i čistá, jasná mluva...). Výběr textů ve větší míře odpovídal věku a temperamentu přednášejících. Častěji jsme slyšeli básně (zdá se, že na Vysočině je zvláště oblíbený Miloš Kratochvíl). Próza zde zazněla pouze dvakrát. Nejmladším recitátorům by neškodila před začátkem hlasová i pohybová rozcvička. Jistě by to pak přispělo k jejich celkovému uvolnění a pohodě... 1. kategorie - ocenění **Veronika Novotná**, ZŠ Žďár nad Sázavou - Vrtulníky na výletě (Žáček) Velmi příjemný, přirozený přednes a intonace, pěkná práce s veršem. Veronika může určitě vyzkoušet i náročnější, delší text. **Eliška Dolejšová**, ZŠ Krásovy Domky - Pelhřimov Vybrala si prózu (úryvek) Zlatovláska. Ač je text pro chlapce (dialog Král, Jiřík) přednesla ho velmi dramaticky a se zaujetím. Krásná, čistá mluva (bez šumování). Pěkné rozlišení postav, text si vybrala sama, moc se jí prý líbil. Nám v jejím podání také. 2. kategorie - postup: **Anna Doležalová**, ZŠ Ledec nad Sázavou Desetiletá Anna překvapila recitátorskou vyzrálostí (text vybírala sama). Výborné frázování, rytmus verše. Velké porozumění a zaujetí, skvělá artikulace - hra se slůvky - skvělá práce s dechem. Přirozený, příjemný přednes této dívky nelze než doporučit a nechat se uspávat Janem Skácelem v podání Anny Doležalové (Uspávanka s koziškou a peřinou). **Gabriela Homolová**, ZŠ Komenského, Žďár nad Sázavou... velmi zaujatě přednesla básně Emanuela Frynty Golem. Přirozená a bezchybná interpretace potěšila a přesvědčila o talentu mladé recitátorky, a to i přesto, že šlo o velmi krátký text.“

Závěrem bych ráda poděkovala paní Stáně Štěpánkové, z KVIZ Třebíč, která je každým rokem dobrým duchem předhlídky a velice vstřícně přistupuje k organizaci i k recitátorům a vytváří příjemnou atmosféru, přestože není příomou organizátorkou. V Třebíči je skutečně bohatá „úroda“ recitátorů a to hlavně díky osvěcům pedagogům, kteří s recitátory pracují. Vážím si práce všech, kterým záleží na tom jak se dítě na předhlídce cítí a co mu tato zkušenost přinese do budoucna na jeho další cestě k literatuře.

Recitátory v I. a II. kategorii posuzovali: Eva Kadlecová, Radka Blatná, Jiřina Kubátová. Recitátory ve III a IV. kategorii posuzovali: Jana Machalíková, Jarmila Doležalová a Jakub Hulák.

Jana Machalíková s použitím poznámek Radky Blatné

Krajská předhlídka dětského divadla v Třebíči

Když tak rok co rok jezdím na krajskou předhlídku dětského divadla do Třebíče, uvědomuji si, že obor je v kraji natolik silný, že jeden den (tentokrát 7. dubna) pro předhlídku opravdu přestává stačit. Inscenací se letos sešlo čtrnáct, a hektické atmosféře předhlídky nepomohlo ani to, že dva soubory kvůli odjezdu na školní zájezd do zahraničí vystoupily o den dřív. Politováníhodná byla i skutečnost, že zúčastněných dětí ze souborů bylo tolik, že sedm dopoledních představení v malém sále Národního domu mohli zhlédnout právě jen členové dotyčných sedmi souborů. Pracovnice DDM Třebíč v rámci svých zkrácených pracovních úvazků evidentně nedokážou předhlídku lépe organizačně zvládnout, zvláště když si pro konání akce zvolí termín, kdy se jí hlavní organizační opora dřívějších ročníků - divadelník a ředitel ZŠ Třebíč, Benešova Jaroslav Dejl vůbec nemůže zúčastnit. Poněkud bezútěšnou atmosféru pak zachraňuje Stanislava Štěpánková z KVIZ Třebíč - dobrá duše trebičských předhlídek. Tradiční a nutno říct, že velmi solidní základnu souborů z kraje Vysočina, tvoří skupiny z trebičských základních škol. Výše zmíněným „předskokanem“, který předhlídku dětského divadla zahájil už o den dřív, byla Základní škola Benešova se dvěma soubory vedenými Irenou Marečkovou (v obou případech i autorkou). Ten mladší, Puntík, s pohádkou **Povídání o králíčkách** přes hezkou stylizaci jednotlivých zvířat zůstal spíš u jednoduché a často poněkud mechanické demonstrace příběhu namísto jeho rozehrání prostřednictvím dramatických situací. Mnohem zajímavější bylo představení **Poznání** zkušenějšího souboru Vrány, který předvedl jakýsi modelový příběh beze slov, který svou výraznou a přesnou barevnou a pohybovou stylizaci připomínal animovaný film. Míra abstrakce v prezentovaném tvaru bohužel ubírala na jeho sdělnosti a výsledek dával divákům snad až příliš velký prostor k interpretaci příběhu. Přesto šlo o natolik inspirativní a pozoruhodné dílko, že si za něj soubor vysloužil čestné uznání. Soubor Áčko ze ZŠ Týnská (ved. Jarmila Kratochvílová) inscenoval některé z **Indických pohádek** z dramatisace Mirka Slavíka. Volba kvalitního textu se souboru vyplatila, přes občasnou mechanickou deklamací děti dokázaly jednat v situaci, vedoucí navíc zvolila funkční stylizaci postav i scénografie a dobře pracovala s mizanscénou. Indické pohádky byly doporučeny do širšího výběru na celostátní předhlídku. Soubor Kohoutek ze ZŠ Na Kopcích (ved. Lenka Kohoutová) také vsadil na kvalitní text - **Obrázky z českých dějin a pověstí** v dramatisaci Jiřího a Kristy Bláhových. Děti přijaly nadsázku a humor textu za své, inscenaci by ovšem prospělo víc silných nápadů. Po mírném celkovém pročištění a domyšlení některých situací a závěru by mohlo vzniknout velice svěží a vtipné představení. Stejný přístup ke stejné látce se shodou okolností na předhlídce vyskytl ještě jednou - přestože v případě **Starých pověstí českých** staršího souboru ZŠ Havlíčkova Jihlava (ved. Alena Hromádková a Jana Krásenská) šlo o autorský text. Na jeho základě vznikl tvar, který se sice principem nakládání s látkou podobá klasické studentské recesi, tu ovšem divadelními prostředky proměňuje v silnou a pevně postavenou inscenaci.

Představení je plné krásných obrazů, vtipně pracuje s kontrastem „vysokého“ (symfonická hudba, pečlivě vypracované kostýmy) a „nízkého“ (současný jazyk v replikách postav, úspěšná scéna se štaflejí). Přes drobné výhrady, mj. k mluvnímú projevu a opět nedotaženému závěru, zapůsobilo představení v Třebíči dosud neznámého souboru jako zjevení a bylo doporučeno k přímému postupu na celostátní přehlídku. Velmi příjemným zážitkem byla i inscenace americké pohádky **Hloupý syn** mladšího souboru ZŠ Jihlava, která vznikla pod stejným vedením. Soubor si zvolil nápaditou scénografii z obřích dětských kostek, z nichž lze jejich různým natočením sestavit šest různých kulís. Zvolené nápady, vynikající použití prvku zcizení, ani přirozené jednání dětí ale nedokázaly zakrýt, že jednoduché pohádky založené na opakování podobné situace chybí dostatečný dramatický potenciál. Přestavby kostek navíc retardovaly tempo představení a vyprávěčky bez opory v konkrétní situaci často sklouzly k mechanické deklamaci textu. Kvality inscenace ale přesto převážily nad problémy a **Hloupý syn** byl navržen do širšího výběru na celostátní přehlídku. Ve dvou různých provedeních se v Třebíči kromě Starých českých pověstí objevili také **Brémští muzikanti**, tentokrát v obou případech v dramaturgii Mirka Slavíka. Obě inscenace nesly také mnoho shodných znaků - v zásadě dobré uchopení kvalitního textu, ale práce se zvolenými prostředky nedotažená, situace často nedostatečně vystavené (zejména klíčový moment „vloupaní“ loupežníka zpět do chaloupky obsazené zvířátky), což děti vedlo k pouhému naznačování místo skutečného jednání, rezervy v projevu vyprávěčky... Oproti verzi souboru Brepty ZŠ Sněžná (ved. Miloslava Matoušková) sliboval začátek představení ZUŠ Pelhřimov (ved. Jitka Vachková) větší invenci použitím rytmických nástrojů během připojování jednotlivých zvířat. Nástroje se ale ze hry postupně vytratily a na konci obou vystoupení tak zůstal dojem, že práce na inscenaci ještě nedospěla do finální fáze. Přesto obě inscenace nesly řadu znaků kvalitní práce s dětmi a byly oceněny čestným uznáním. „Pubertácká“ část souboru Brepty přivezla do Třebíče inscenaci **Básník**, vytvořenou podle prózy Evy Lenartové Miluji Tě, Adame. Představení působilo sympaticky autentickým zachycením světa dospívajících, ale místo aby využilo dramatický potenciál situací, zbytečně zůstávalo u statických dialogů a monologů postav. Souboru by mohla pomoci také nápaditější volba předlohy - ta stávající se až příliš blíží příběhům „červené knihovny“. Přesto si i starší Brepty za svou práci vysloužily čestné uznání. Dvě nové inscenace představil v Třebíči také soubor Děláme na tom ZUŠ Nové Město na Moravě (soubor převzala Lada Pokorná po odchodu Ivony Čermákové na mateřskou dovolenou). Starší skupina nabídla divákům autorskou práci **Už jsme to udělali**. Ve spletem příběhu vzniklém z improvizací bylo zřejmé, že jsou žáci ZUŠ v pohotovém hraní divadla bez přípravy poměrně zblhli. Hlavní slabinou představení ale byla nedostatečná konkretizace situací a jejich okolností, výsledkem pak byl častý zmatek na jevišti a jen přibližné jednání v roli. Jistá přibližnost a neobratnost byla charakteristická také pro **Mrzák**, kterého podle jihoamerické pověsti v přepravě Vladimíra Hulpacha vytvořili žáci 1. cyklu. Práce s motivy a jevištními znaky byla natolik nedůsledná, že bylo místy těžké se v příběhu orientovat. Na konec mi ovšem zbyla tři představení, jejichž úroveň prozrazovala problémy v samotné metodice dramatické práce s dětmi. Soubor Sluníčko školní družiny v Příbyslavi vystoupil s pásmem **U nás v Holoubkově**, založeným na kombinaci příběhu, říkadel a písniček bez zjevných souvislostí. Děti přes drobné záblesky přirozeného jednání většinou jen mechanicky plnily úkol, když na ně přišla řada, a sborově deklamovaly texty s dětskou „kolovrátkovou“ intonací. Představení **Když je všechno naopak** souboru ZUŠ Krásovy domky Pelhřimov o tom, jak pohádkové postavy učí zlobivé děti v lese uklízet, bylo zase těžko přijatelné pro svou vproplánovou didaktičnost, naprostou nedramatickostí a mnohomluvností. A do třetice to byla **Slípka Pipka** souboru ZŠ Stonařov (podle Pavla Šruta) zatížená zbytečným úvodním „dvorečkem“, zdoulhavým odříkáváním textu, nadbytečnými písničkami, popisnými kostýmy a vnějškovým napodobováním zvířat. I přesto lze říct, že je celková úroveň trebičské přehlídky poměrně vysoká. Její největší rezervy momentálně nespochybují ani tak v kvalitě divadelních představení, jako spíš v organizaci.

Jakub Hulák

Jihomoravský kraj

Zpráva o regionální přehlídce dětských recitátorů 19. 4. 2006

Regionální přehlídka proběhla v brněnském středisku volného času Brno Lužánky - pobočka Labyrint. Jako každý rok byla přehlídka organizačně na vysoké úrovni a zcela v intencích dramatické výchovy. Osvědčilo se opět zapojení studentů JAMU, kteří přispěli jednak svým úvodním motivujícím vystoupením, jednak pak vlastní prací při organizaci přehlídky i členstvím v porotách. Celkově se porota ve složení: Petr Žák, Emilie Špatná, Vítězslav Větrovec shodla na následujícím:

Výběr textů byl většinou adekvátní věku recitátorů.

Objevily se základní problémy v práci s dechem, který většině malých recitátorů dělal často potíže.

U několika malých recitátorů se projevil negativní ovlivňování tím, kdo jej připravoval. Jde především o nepřirozená a popisná gesta, ze kterých doslova čísla „předváděčka“ dospělých.

V jednom případě pak došlo k tomu, že si recitátor (dřív však jeho učitelka) neuvědomil rozdíl mezi uměleckým přednesem a „divadlem jednoho herce“.

Potěšitelné bylo, že se ale u mnoha recitátorů projevila jejich snaha o vlastní jednoduchou gestikulaci.

Některé texty byly zbytečně dlouhé s dětskými recitátory postupně s délkou textu doslova „odcházel“.

Velmi pozitivně musíme pak hodnotit poměrně slušnou díky většiny recitátorů.

Porota doporučuje, aby se v poněkud větší míře opět realizovaly semináře a dílny pro učitele 1. i 2. stupně, zaměřené na práci s dětským recitátorem. Vždyť přece existuje poměrně slušná základna lektorů, kteří prošli „rukama“ naší paní J. Delongové a dlouholetou prací.

Problémem je, do které části přehlídky zařadit pohovor s recitátory a jejich vedoucími.

Doporučení:

a) S dětmi a vedoucími společně pohovořit před vyhlášením výsledků.

b) S vedoucími pohovořit po vyhlášení výsledků, což znamená připravit pro děti podobný program jako na začátku přehlídky. Kategorie „0“ - žáci 1. tříd ZŠ (představila se v ní 4 děvčata) V jejich projevu se bohužel odrazily nedobré návyky, které si mnoho dětí přináší již z MŠ. Na 1. stupni ZŠ pak často v těchto intencích pokračují mnohé paní učitelky. Především se to odráží v doslova nadřené a naučené gestikulaci, špatné práce s dechem, nepochopením textu ap. Děvčata se nicméně velice snažila a za svůj statečný boj s trémou i porotou si zasloužila uznání. Kategorie I. - žáci 2. a 3. tříd ZŠ. Celkem 12 účastníků, kde se s výjimkou oceněných projevily výše uvedené problémy téměř u všech. Velice sympatický byl výkon **Davidu Ngueny**, který svým přirozeným klukovským projevem příjemně porotu oslovil.

Kategorie II. - žáci 4. a 5. tříd ZŠ Celkem 10 účastníků. Děti se sympaticky popraly s úskálími. Civilní a přirozený projev obou postupujících dívek byl velmi milý. Doufáme, že jejich vedoucí nepodlehnu „vítězství“ a nebudou se snažit ještě více dětský projev vyšperkovat.

3. a 4. kategorie

Přehlídku uvedlo krátké vystoupení studentů 1. ročníku Ateliéru dramatické výchovy DIFA JAMU. Ti poté pracovali jako tajemníci a členové porot a připravili i kondiční rozcvičku. Jejich účast byla nesporným přínosem pro oživení přehlídky, jež se bohužel v Brně vyznačuje přetrvávající malou odvahou, osobitostí, angažovaností recitátorů, postupujících z okresních kol. Ve 3. kategorii dětí, pedagogové a lektorský sbor (dr. Jiří Pelán, Radka Blatná, Vladka Stroupková) ještě dlouho po skončení přehlídky diskutovali. Zajímavé a podnětné byly především názory samotných interpretů. Porota se také shodla s posluchači - Cenu diváka si odnesl Josef Patočka.

Vybráno z hodnocení přednesu - zdůvodnění doporučení k postupu na DS 2006: **Josef Patočka**, Gymnázium P. Krížkovského, Brno (recitátora připravovala Karolína Palátová) 1. Vybral si vhodné texty. (D. Radovič - Modrý zajíc, I. Wernisch - Konec světa) Ty mu umožnily pracovat s vlastními představami a s vlastním záměrem. 2. Recitátor ví, co sděluje. Vrstevníci jej přijali s sympatií. 3. V rozhovoru s lektory byl upozorněn na malé nedostatky - „šumování, práce s dechem, využití pauzy, nepromyšlený přesah). **Zuzana Drienková**, ZŠ nám. 9. května, Velké Pavlovice (připravovala ji Eva Drienková) 1. Dobrá dramaturgie. Výběr obou textů odpovídá věku a životní zkušenosti přednášečky. (M. Drieverová - Učitel, Písemka) 2. Chválíme plastičnost jednotlivých vrstev předlohy a přesvědčivost sdělení. 3. V rozhovoru jí bylo sděleno, že je nutné znovu promyslet kompozici, práci s pauzou, s kvalitou slova.

Do 4. kategorie bylo přihlášeno dvanáct, účastnilo se deset recitátorů, z toho dva chlápci, z města Brna jen jedna účastnice.

Čestné uznání: **Petr Kurečka**, ZŠ Modřice V prvním textu se pokoušel s nevelkým zdarem o monolog z Dobrodružství T. Sawyera. Příjemně však překvapil přednesem krátké prózy Pedál I. Hurníka, přirozeně, s pochopením pointy a náznakem humoru. Postup do celostátního kola: **Magda Látalová**, ZŠ Boskovice V přednesu prózy Martilla Ancela Malý omyl osobitým projevem získala a udržela pozornost posluchačů k závěrečné pointě **Hana Demelová**, ZŠ T.G.M. Čejkovice Přednesla prózu I. Hurníka Divné jméno přirozeně, se stálým kontaktem s posluchači a velmi dobrou kulturou řeči. Text dovede gradovat, jasně odstíní variace v něm. Prokázala pochopení poetiky autora a znalost jeho tvorby.

To, že přednesu se nevěnují účastníci nejstarší kategorie systematicky a pod odborným vedením, není potěšující, ale není možno nevidět. Důkazů je letos několik: rozpaky některých při nabídce rozehrávacích cvičení, velmi časté povolené držení těla a celková bezradnost v zapojení těla při samotném vystoupení, nízká kultura řeči s elementárními chybami typu „jsem“ a konečně neshoda udělených cen diváka s rozhodnutím poroty. Recitátory upřednostnili lacinou líbivost a vproplánový text. Co se v Brně nedaří, je vytvořit atmosféru vzájemně srdečné výměny názorů mezi účastníky navzájem i mezi nimi a lektorským sborem. Podaří se nám i oběťavým organizátorům prolomit ledy? (Ledaři 4. kategorie: Jana Křenková, Petr Picha, Eva Růžičková)

Jana Křenková



REGION 2006 V BRNĚ

Pokud správně počítám, tak jsme devětkrát vycházeli rádně jarně zapocení z malého divadelního sálu Ornís (nebo z velkého Sálu) v SVČ Lužánky v Brně, kde se odehrávala tentokrát velmi různorodá a zajímavá divadelní představení dětských divadelních amatérských souborů, a to i za bohaté účasti veřejnosti. Asi tak před patnácti lety jsem se účastnila podobných přehlídek v jihočeském regionu, ovšem jako jedna z členů hracího souboru, a vnímala jsem toto napjaté a soutěžní dění zcela jinak (i když práce porotce je také velmi napínavá, už kvůli té zodpovědnosti, díkybohu, že jsme na to byli tři, s dětskou porotou dokonce čtyři!). Je to zvláštní, že člověk tak rád soutěží, předvádí se a to dokonce i na poli kulturním. Když jsme hráli divadlo jako děti a jezdili občas po republice, byla to vždy životní událost. Člověku vážně stouplo sebevědomí a ovládl ho silný pocit, že něco společně se svým souborem dokázal. A přitom vlastně jen dělal, co ho baví. Geniální. Myslím, že pocity, které jsem prožívala já jako děčko na divadelních přehlídkách a festivalech, jsou v dnešní době u dětských a mladých herců podobné. Atmosféra letošní regionální přehlídky byla totiž velice příjemná, děti si byly navzájem výbornými diváky a poskytovaly si vzájemně se studenty-experty z JAMU zpětnou vazbu na diskusních klubech. Pod vedením sympatické mladé „Ejčky“ se divadelními inscenacemi zabývala také dětská porota, která ocenila na závěr

své favority. Došlo tak k zajímavé konfrontaci představení, která ocenila dětská porota, a představení, jež byly vybrána dospělou porotou. Vlastně nakonec došlo spíše ke shodě než ke konfrontaci. Možná by bylo napřesrok zajímavé dát také dětské porotě hlasovací právo. Rozhodně by to bylo napínavější a k dětské scéně jistě patří hlas také dětské poroty. Ačkoli byla představení na „regionu“ inspirativní, nebylo těžké vybrat tři, která postoupí. Vyčlenila se poměrně rychle právě svými různorodými kvalitami-divadelností a silnou atmosférou u Brnkadla, aktuální generací výpovědí Haxny a rytmickým nonsensovým atakem Rousíků. Ačkoliv nechyběl v porotě plodný rozpor a diskuse, nakonec jsme se v míru shodli na výše uvedených třech představeních... přičemž Haxna „přímo“ a Brnkadla s Rousíky „do široka“. Setkání porotců, našich různých věků, názorů, zkušeností, bylo opravdu šťastné a příjemné. Jarda Provazník se výborně orientoval v různorodých literárních předlohách a ochotně nás prováдел touto stránkou divadelních představeních. Petra Drahanská nápaditě, efektivně a úspěšně řídila diskusi klub s lektory. No a já-Jana Kučerová jsem měla potřebu vedoucím vše raději zopakovat dvakrát a s úsměvem jsem se přela s Jardou o přirozenosti dětského hereckého projevu...rozhodně jsme výborně spolupracovali. A rádi. A to bez nadsázky. Dovolte mi ještě jedno ohlédnutí do minulých let. Jako studentka JAMU jsem se také pracovala jako vedoucí dětských diskusí divadelních přehlídek v SVČ Lužánky a v Ulitě Brně. Kvalita dětských divadelních představení na přehlídkách se určitě zlepšuje, více se experimentuje, inscenace jsou téměř „divadelní“. Letos jsme měli možnost vidět experiment s herectvím v celoobličejových maskách v podání divadelního souboru při ZŠ Heyrovského v Brně (inscenace **Setkání**), stínové divadlo **Tři sněhuláci** z DaLS Blučina, „lidovou zpěvohru“ se 40 herci na jevišti a živou muzikou **Čertovská pohádka** od Mravenečku ze ZŠ Komenského ve Střelčicích, představení **A co jako?** s aktuální sociální tematikou - šikana a sex pod patnáct v podání vítězného souboru Haxna, strašidelný příběh **Chlap a kohout** s poučením a zajímavými prostorovými i zvukovými efekty od DS SMZŠ Rozmarýnová v Brně, poetické představení vonící nonsensem a jednotným rytmem **Jak ruce nechtěly pracovat** divadelní skupiny Rousíci, inscenaci zpracovávající problém šikany ze ZUŠ Vyškov s názvem **R.B.S.**, napínavé dobrodružné horřírky DDS Brnkadla-Převravnka **Hrob ve sklepe** a **Děti na mostě**, alternativní zamyšlení nad stvořením světa a nad hodnotou opravdového přátelství v představeních ZUŠ Veselí na Moravě **O prapočátku** a **O lodích**. Opravdu pestrá nabídka, co říkáte? Bohužel se stále naráží na to, že představení jsou nedotazovaná, nejdo hloubky...krátka je na samotnou divadelní práci málo času. O čem to svědčí? Zřejmě o tom, že divadlo nemá stále na našich školách a v povědomí naší společnosti pevné místo. Je mimo školní rozvrh, většinou ve formě vyplňování volného času, kde je pedagog-režisér finančně nedocenen. Je to škoda, zároveň ovšem výzva pro nás, čerstvé absolventy divadelní fakulty. A my se té výzvy chytáme, pracujeme a tvoříme, aby podmínky pro tvorbu a divadlo byly na lepší úrovni, aby i se divadlo dostalo co nejlépe veřejnosti, zahlcené médií a „obchodáky“.

Jana Kučerová autorka je Zdravotní klaun a poměrně čerstvá absolventka JAMU

Olomoucký kraj

Krajská přehlídka dětských recitátorů v Olomouci 30. března 2006

Krajské přehlídce dětských recitátorů v Olomouci se už potřetí ujal Leoš Březina z Domu dětí a mládeže Olomouc. Své prostory, ale i organizační síly poskytla Základní umělecká škola Žerotín Olomouc. Jako každý rok mi i letos bylo trochu líto, že vystoupení jednotlivých kategorií probíhají v důsledné izolaci (jen první dvě kategorie jsou spojené), takže se některé děti, a dokonce ani členové lektorského sboru na přehlídce vůbec nepotkají. Na druhou stranu je ale třeba uznat organizace přehlídky prozrazuje zkušenost pořadatelů a vše probíhá hladce a (snad až zbytečně) rychle. Ke svižnému tempu ale po pravdě řečeno přispívá poměrně nízký počet recitátorů. V první kategorii vystoupily čtyři dívky a tři chlapci. Převažovaly zde kratší, jednodušší rýmované texty (Svěrák, Hanzlík, Hrubín, Šiktanc, Černík ...). Ocenění byli **Iva Kašparová** ze ZŠ Radslavice (Zvířátka a loupežníci), **Petr Zajonc** ze ZŠ Javorník (Hříbek Posměváček) a **Filip Klaban** ze ZŠ Velké Losiny (Detektivní záhada). Ve druhé kategorii bylo o jednu dívku a o jednoho chlapce víc. Texty už byly náročnější a převažovala próza (Nepil, Kolář, Lukešová, Macourek...). Mezi recitátory vyniklo několik dětí vybavených vypravěčským talentem a schopností zaujmout publikum procítěným a dobře hlasově vygradovaným projevem. Na postup na celostátní přehlídku byly navrženy **Michaela Schönová** ze ZŠ Postřelmov (Mariana a Klára) a **Tereza Nesvadbová** ze ZUŠ Žerotín Olomouc (Z deníku kocourka Modroočka). Další ocenění obdrželi **David Hradil** ze ZŠ Javorník (Jak dostal táta nejstrašnější horečku na světě) a **Tereza Králová** ze ZUŠ V. Ambroze Prostějov (O Kateřince a tlustém červeném svetru). Příjemným překvapením u obou kategorií bylo to, že se zde objevili recitátoři ze škol z menších měst. To dokládá, že se i zde s recitátory pracuje, a to mnohdy velmi kvalitně. Na přípravě některých dětských interpretů se společně podílela škola i rodina. Lektorský sbor mladších kategorií pracoval pracoval ve složení Zuzana Nováková, Hana Kresová (obě ZUŠ Žerotín Olomouc) a Tomáš Doležal (SVČ Lužánky Brno). Vystoupení třetí kategorie recitátorů překvapila ve srovnání s minulými roky poměrně vysokou kvalitou. Přesto ne všichni recitátoři věnovali dostatečnou pozornost výběru textu, nebo se v některých případech spolehli pouze na vystižení celkové atmosféry básně či prózy a zanedbali práci na výstavbě textu. Z devíti recitátorů nakonec nejvíce vynikli jediní dva chlapci. Za mimořádný lze označit především výkon **Roberta Kozmíka** ze ZUŠ V. Ambroze Prostějov v nonsensovém textu Jiřího Koláře Slaneček, a to i přes nedbalou výslovnost a zuřivou gestikulaci. Představitel recitátora je totiž tak živý, strhující a nakažlivý, že jí i divák brzy podlehne a propadne se do poetiky nonsense tak, jak jí Robert kongeniálně sdílí s autorem. V příběhu Rudolfa Křesťana Podí už recitátor nepodal tak vyrovnaný výkon, vyprávění ztrácelo tah a gesta působila samoúčelně. Druhým postupujícím se stal **Jakub Pazdera** ze ZŠ Hájkova Olomouc, jehož vystoupení bylo možná méně jiskřivé, zato velmi suverénní a mimořádně kultivované a přesné. Přesvědčivěji působil z tohoto hlediska úryvek z Těsnohlídkovy Lišky Bystroušky, než příběh Daniely Fischerové Smaragdová a Diamantová. Čestné uznání si z přehlídky za velice pěkný výkon odnesla **Denisa Hrdinová** z NG Zábřeh. Úsměvným osvěžením přehlídky třetí kategorie bylo společné vystoupení tří chlapců z NG Šumperk s pěti texty ze Šibeničnických písní Christiana Morgensterna. Přes jistě kouzlo šlo ale bohužel spíš o mechanickou deklamaci než o osobitou interpretaci. Lektorský sbor pracoval ve složení Ivana Němečková, Petra Němečková a Jakub Hulák.

O čtvrté kategorii referuje Jana Křenková: „V kategorii nejstarších bylo pouze osm přihlášených účastníků, z nich dva se nedostavili. Tuto překvapující skutečnost jsme zhodnotili ve prospěch těch, kdo se zúčastnili. Byl čas nejen na kondiční rozvíčku společně s porotou, ale i na věcnou vstupní debatu s prostorem pro dotazy soutěžících. (Podle mne tato chvíle velmi prospěla vzájemnému kontaktu.) Možnost vyslechnout všechny druhé texty byla nesporným ulehčením v rozhodování poroty, pro závěrečné shrnutí bylo k dispozici i více konkrétních příkladů pro vysvětlení závěrů poroty mladým recitátorům. Do celostátního kola byli navrženi: **Lenka Krejčí**, gymnázium Olomouc, s úryvkem první I. Procházkové Karolína a básní K. Hlaváčka: Hrál

kdosi na hoboj. Text zpracovala s pochopením, citlivě, přirozeně a s přiměřeným odstupem. **Kryštof Tureček**, ZŠ Hálkova, Olomouc, s úrvvkem z prózy P. Suskinda Pan Sommer a básní E. Jandla Přezkoušení gramodesky. V obou žánrově odlišných textech projevilo osobitost, posluchače zaujal svou chutí předat text a smyslem pro pointu. Ve srovnání s ostatními recitátory bylo u obou patrné, že i když se přednesu nevěnují dlouho, jedná se o cílevědomou systematickou přípravu. Volba žánrově odlišných textů probíhala v konzultaci s poučeným pedagogem v tom smyslu, že jsou vedeni ke sdělení tématu, jež je pro ně aktuální. Oba se i v druhých textech pokoušejí o interpretaci s osobitostí a chutí k experimentu. K ostatním vystoupením: klíčovým problémem je dramaturgie, jako každý rok. Z vystoupení bylo patrné:

Silný čtenářský zážitek - ale interpretační nezralost.

Snaha ztotožnit se s čtenářským vkusem pedagoga - z toho plynoucí interpretační nejistota, bezradnost.

Podbíživý, nevkusný text. (Jak se k němu vyjádřila okresní porota?)

Kvalitní text, ale bez porozumění jeho obraznosti. "Lektorský sbor 4. kategorie pracoval ve složení Jana Křenková, Jan Faltýnek a Hana Kotyzová.

Jakub Hulák s použitím podkladů Tomáše Doležala a Jany Křenkové

Region DĚTSKÉ SCÉNY 2006 na Hané

Je pátek 31. března 2006 a v olomouckém Domě dětí a mládeže se koná PODĚS 2006 - regionální postupová přehlídka dětského a mladého divadla. Ve sklepení tohoto domu je to dramatické: stoupá tu voda, na chodbách se už hromadí odtud vynesené věci. Nic to však neubírá na pohodě a slavnostní atmosféře divadelní přehlídky, které se účastní bezmála 70 dětí z 8 souborů z celé Hané (Olomouckého kraje). Úroveň představení je zde různá, v kraji zatím neprobíhají (až na pár výjimek) oblastní předkola a tak se stalo, že zde vedle sebe vystupují

začínající i zkušenější soubory, totéž lze tvrdit i o vedoucích těchto dětských divadelních skupin. Je ale velmi dobře, že se tuto krajskou přehlídku podařilo uskutečnit, protože všichni zúčastnění mají tak vhodnou příležitost porovnat své zkušenosti. Ze subjektivního pohledu porotce se mi podařilo vyzorovat tři různé stavy prezentovaných inscenací:

Tápající dramaturgie - výběr námětu Kandráska Přerov (ved.: Ivo Kolařík): **INDICKÉ POHÁDKY** - Vedoucí při výběru vsadil na již hotovou dramaturgii M. Slavíka. Dobře vybaveným aktérům se však ne vždy podařilo najít odpovídající vyobrazení nabitých situací, a tak se někdy více „dovypravovalo“ než jednalo. ZŠ Brodek u Přerova (ved.: Milan Vráblík): **PERNÍKOVÁ CHALOUPKA** - S dětským divadlem začínající mladý učitel se pustil se souborem do slovně vtipného dramatického textu staženého z internetu. Společně s hudbou, složenou jeho kamarádem, se děti - žáci vyšších ročníků základní školy - pokoušejí činoherně i zpěvem v playbaku zahrát parodii na známou pohádku. Doma před vrstevníky na vánoční besídce jim to jistě fungovalo lépe. Před cizím publikem je to však už horší - text, hudba a zatím nepřilíhající velká vybavenost aktérů se zde moc nepotkává. IV. ZŠ Šumperk (ved.: Eva Šálková): **TADY U NÁS V KOCOURKOVĚ** - vedoucí se pokusila napsat vlastní dramaturgii knihy Kocourkov (J. Hiršal, J. Kolář). sled vybraných klíčových situací je spíše lineární, v některých z nich se dobře vybaveným dívčím aktérkám daří vzbudit v divácích napětí, ale to se pak ztrácí v místech, kde je jejich přirozená akce příliš zahlacena textem. Dobře

započatá cesta ZŠ Zábřeh Kopretiny (ved.: Dagmar Hanousková): **KRAUKLIS** - Jako zjevení působí recitační vystoupení čtyř děvčát s básní J. Viidinga, který popisuje vnitřní boj chlapce - skauta váhajícího se přiznat, že vykonal svou malou potřebu, kde neměl. V jejích interpretaci lze spatřovat náznaky nonsensu, ale i jakýsi nadhled nad „starostmi“ kluků. Škoda jen, že zde nabízená dramaticčnost zůstává pouze v náznaku. REP Divadlo DDM Mohelnice (ved.: Zuzana Rýznarová): **O HLOUPÝCH ČERTECH A CHYTRÉM ŠEVCI** - Vhodně vybraný text (podle B. M. Kudly napsal P. Šabatka) koresponduje se stávajícím nevelkým vybavením věkově různorodé skupiny dětí. Jednoduše vygradovaný děj a dramatická rozuzlení situací jsou zde někdy až příliš prvoplánová (zdá se, jakoby byl přijat první nápad a další možnosti se nehledaly). Rozhodně je to však dobrá příležitost pro získávání prvních zkušeností s divadlem. DS při ZUŠ V. Ambrose (ved.: Miroslav Ondra): **RODINNÉ POUTO** - Soubor na zkouškách momentálně experimentuje s improvizací, starší žáci ZUŠ tak získávají další specifické divadelní dovednosti. Z těchto pokusů se zrodila i tato inscenace, která je ve svém rámci pojata jako detektivní hra. Stylizace hraní jednotlivých postav i dramatická stavba zůstávají však stále ještě v rovině jisté „nepřipravenosti“. Sklizeň plodů úspěchu ZUŠ Žerotín Olomouc (ved.: Ivana Němečková): **HRDÁ AJŠE** - Původní námět (krymskou legendu) do souboru přinesla vnučka M. Mašatové Markéta. Inscenace je velmi působivá atmosférou navozující iluzi „kruté“ kamenité krymské krajiny, ve které se zrodila i hrdá Ajše. Ta velmi obezřetně hledá naplňující lásku, ale cestu k ní jí komplikuje zraňující krutý vlastní hrdost. Výrazové prostředky (výprava, živý zpěv, klarinet, úspornost textu i vhodně zvolená stylizace hereckého projevu) se zde velmi dobře doplňují a drobné významové či symbolické nepřesnosti se jistě odstraní dalším hraním. Q-Kerní (máma: Veronika Kernová): **TAKOVÉ NORMÁLNÍ Q-KERNÍ RÁNO** - Vidíme rodinku - mámu Veroniku, syna Michala (8 let) a dceru Anetu (10 let) - chystající snídani a netrpělivě očekávající příchod zatím ještě spícího tatínka. Toto čekání si krátí rozhovory s básničkou K. Černého a M. Černíka. Sledujeme minipříběhy rozehrávané za pomoci nádobí a pochutin nachystaných k snídani. Jejich „uchopení“ je velmi originální a sdělné, posílené dobrou vybaveností obou dětí, jejich spontánní radostí ze hry. Maminka je jim zde oběma vhodným spoluhráčem poskytujícím dětem dostatek prostoru k hraní. Toto nahlédnutí do Q-Kerní ranní kuchyně je opravdu úchvatným divadlem. Porota - lektorský sbor pracující ve složení Alena Palarčíková, Václav Klemens a Tomáš Doležal z těchto inscenací k přímému postupu na celostátní DĚTSKOU SCÉNU 2006 navrhl TAKOVÉ NORMÁLNÍ Q-KERNÍ RÁNO a do širšího výběru pak inscenaci HRDÁ AJŠE. Poděkování patří pořadatelům Domu dětí a mládeže (tř. 17. listopadu, Olomouc) zastoupeného Leošem Březinou a také Sdružení D, zde reprezentované Pavlem Němečkem. Celá akce by se také jistě nemohla uskutečnit bez finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Krajského úřadu Olomouckého kraje. Přejme si, aby i v příštím roce bylo na Hané co sklízet, abychom u toho mohli být klidně i ve větším počtu.

Zrnu divadla napřesrok pevný a vzdorný klíček přeje Tom Doležal.

Moravskoslezský kraj

Velikonoční krajská přehlídka v Ostravě - Dětská scéna 13. a 14. 4. 2006

(Středisko volného času Korunka, Divadelní studio Divadlo, Ostrava - Mariánské Hory)

Zvolený termín jarních svátků a školního volna pro krajskou přehlídku vyvolal nelibost u těch, kdo dali přednost rodinné dovolené před účastí svého dítěte na dětské recitaci. Těm, kdo se zúčastnili, byla nabídnuta možnost prožít volný den ve společenství spřízněných zájemců, mladých recitátorů, jejich rodičů či pedagogů jako jednu z alternativ využití volného svátečního času.

I. kategorie, 12 účastníků: Čestná uznání obdrželi: **Kateřina Kapolková** za pokus o dialogický text, **Tomáš Zelina** za snahu o přesvědčivý přednes. **Tereza Ryšánková** za živý, energický projev. **Jan Novák** za dobře vybraný gradovaný text **Radka Capáková** za přirozený, klidný projev a promyšlenou práci s výrazovými prostředky přednesu (doporučena jako náhradník do národního kola)

Postup do národního kola: **Michaela Macháčková** vystižení poetiky autora, zdařilý pokus o nadsázku, celkově uvolněný projev **Filip Šlapal**, osobitý, zaujatý a přesvědčivý projev, jímž získal pozornost posluchačů

Výběr textů odpovídal možnostem a věku interpretů. U většiny byl patrný vztah k textu, u oceněných i snaha přenést ho na posluchače. Kolovrátkový přednes byl příznakem stále přežívajícího netvořivého přístupu k interpretaci u méně náročných, dlouhých textů (J. Žáček)

II. kategorie, 13 účastníků

Čestná uznání obdrželi: **Karolína Klosová**, osobitý projev, své zaujetí přenesla na diváky. **Šárka Twardziková**, soustředěný přednes, odpovídající jejímu věku, **Karolína Kuňáková**, upřímný pokus sdělit závažné téma, **Ondřej Fischer**, radostný přednes vtipného textu.

Postup do národního kola: **Anna Sumegová**, cenný výběr nepodbíživého textu s nepřehrávanou něžností Anežka Lipusová, dobře vybraný, promyšleně vystavěný text

V II. kategorii se zřetelněji projevuje nejen u oceněných systematická spolupráce interpreta s pedagogem (na výběru textu i volbě prostředků). Nezkušení recitátoři volí „líbivé“ texty a sklouzávají k povrchnosti. (J. Žáček: D'Artagnan)

III. kategorie, 15 účastníků

Čestná uznání obdrželi: **Tereza Pánková** za výborné pochopení vhodně vybrané předlohy, **Jan Šimek** za radostný projev, **Sára Konečná** za pokus o zprostředkování tématu, odpovídajícího věku **Tereza Huczalová** za přirozené ztotožnění s dobře vybraným textem, **Magdaléna Fajtová** za živý, věku přiměřený projev zdánlivě snadné prózy

Postup do národního kola: **Sára Miczová**, (nadprůměrný výkon) přesvědčivě sděluje závažné téma a pro toto zaujetí užívá všechny přirozené prostředky. Zvládla i velký rozsah vybrané ukázky. **Dorota Molín** postupně získávala posluchače vědomým smyslem pro humor a nadsázku, m. j. i přirozenou gestikulací. Doporučujeme neopomíjet držení těla.

V této kategorii došlo k prokazatelnému setkání spíše náhodných recitátorů - začátečníků, s texty pod věkové možnosti (Julian Tuwim: O Řehoři Iháři a jeho tetě, Jiří Žáček: Medvěd), nebo výběrem bez hlubšího zamýšlení nad volbou: (Zdeněk Svěrák: Mokré plavky, ale i Vítězslav Nezval: Pohádka o králi a vose), s interprety, kteří spojují dobrý výběr s nabytými dovednostmi.

IV. kategorie: 14 účastníků

Čestné uznání obdržela: **Klára Čížková** (E.A. Poe: Zvony, J. Nohavica: Ladovská zima) odvážný pokus o ztvárnění náročné formy, zánrově odlišný 2. text s vlastním pojetím, kultivované předvedení dvou podob českého jazyka, osobitost projevu (doporučena jako náhradník na národní přehlídce, **Filip Sedlák** (J. Verne: Cesta kolem světa., E. Frynta: Golem) zprostředkování čtenářského zážitku.

Postup na národní přehlídce: **Michal Sedláček** (A. de S. Exupéry: Malý princ, Respierre: Stránka ze sešitu) celkově vyzrálé vystoupení v souladu s fyzickým projevem, pochopení textu a promyšlené užití výrazových prostředků, dovednost hlasové stylizace postav, **Martina Nováková** (H. Weber: Tilly, J. Pelc: Dost) zaujetí pro příběh vyprávěný s nadhledem, výrazně, bez předvádění, s dopadem na posluchače.

Obraz IV. kategorie a dvou typů interpretů dokumentuje dvojí vystoupení s úryvky Malého prince. 1) Pochopení, promyšlenost a adekvátní prostředky ke sdělení. 2) Druhý případ: sázka na osvědčenou předlohu, neporozumění, povrchnost, tzv. líbivost.

Celkové shrnutí: V Ostravě se utváří tradice přehlídky jako pracovní svátečního setkání. V debatách s účastníky se sice opakují obdobné dotazy, ale přibývá i mezi dětmi chuť k oboustranné otevřené debatě. Nejen vysoký počet účastníků, ale i četná ocenění dokumentují úroveň přehlídky celkově. Bez obětavé usilovné práce pořadatelů by nebylo možné. Členové poroty: Josef Bičíště, Adina Bálková, Jana Křenková, Jana Mrlninová

Zpracovala: Jana Křenková

Ostrava 2006

Regionální přehlídky v Ostravě jsem se zúčastnila letos podruhé. Vloni jsem psala o krásném přijetí a péči, které se mi od organizátorů po celou dobu přehlídky dostávalo a o výborné organizaci, pohodové atmosféře. Letos organizátoři vysoko nastavenou latku dokázali ještě pozvednout. K tomu jim mohu jen gratulovat. A těšit se, že mě pozvou příští rok zase. Vloni mě průběh přehlídky přiměl k úvahám nad dramaturgií, režii, scénografií, vedením dětí k jevištnímu jednání... Letos bych se opakovala, kdybych chtěla použít stejný klíč. Půjdu na to jinak a pokusím se srovnávat loňský a letošní ročník s plným vědomím toho, že je to na nějaké obecně platné závěry přece jen málo. Ty soubory, které jsem měla možnost vidět letos i vloni, mě totiž přivedly na myšlenku několika možná „kategorií“ souborů nebo spíš jejich vedoucích. První skupinu tvoří soubory, jejichž vedoucí patří mezi ty ne moc hezky řečeno „nepoučitelné“. Nemyslím to nijak zle. Prostě mají svůj způsob práce, svůj „inscenační styl“, osvědčuje se jim a ačkoliv se dá mnohé (a opět to stejné) vytknout, nijak se dobře míněné rady lektorského sboru na další inscenaci neprojeví a ani vlastně projevit nemohou. Vloni jsme viděli představení souboru Aničky Ševečkové „Sedmá hlava“ a letos „Na návštěvě u koček“ a Slavíkova úpravu „Princezny na hrášku“. Vloni i letos s nepříliš šťastnými vyloženími a budovanými situacemi. Vloni jsme viděli představení souboru Ivy Doučkové „Tekuté věci máme rádi přeci“ a letos Vyskočilova Kudýše v úpravě vedoucí souboru. A v podstatě lze říci totéž (totéž o ne příliš vyložených a budovaných situacích, vztazích). Síla obou dam (a myslím to naprosto vážně, lepší pojmenování pro tyto dvě noblesní starší dámy, kterých si velice vážím, neumím najít) není v budování jevištního tvaru, ale v důsledné mravenčí práci s dětskými interprety. V kultivaci jejich hlasového a pohybového projevu. Jejich práce má zcela nesporný výchovný dopad na děti v souborech (a jen si zkuším představit, kolik generací to bylo, kolik dětí mělo možnost se s nimi setkat, kolik vchovaly k lásce k divadlu, poezii...). Ale upřímně řečeno - divák se moc nebaví. Dokonce se někdy obtížněji orientuje v dění na jevišti. Právě díky oněm nejasným situacím, vztahům... Další skupinou jsou ti poučitelní. Ale ne vždy se sejdou představy lektorského sboru vyjádřené slovy s představami, která tato slova u vedoucích vyvolají (a které se pak snaží ve své inscenaci realizovat). Vypadá to pak tak, že snaha důsledně (ale podle svých představ) naplnit „přání lektorského sboru“ nevede vůbec k lepšímu. Všichni to dobře známe. Vedoucí se hájí slovy „ale to nám poradila okresní (nebo jiná) porota“. A v lektorském sboru regionální přehlídky sedí někteří její členové, dílem se rdí a dílem se nestáčí divit, v co se jejich návrhy nakonec proměnily. Návrhy lektorského sboru, jak a co v již hotové inscenaci změnit, jsou vždycky vstupem na tenký led. Kromě toho, že nemusí být vždy dobře pochopeny a vyloženy (a realizovány), je jejich účelnost možné prověřit až samotnou realizací. A u té lektor není a nemůže už to, co se zdálo - vyřčeno - funkční, korigovat, měnit nebo nakonec odmítnout. Spoléhá na to, že udělá sám vedoucí souboru, není na místě. Většinou se jedná spíše o začínající vedoucí a pro ně může být hlas lektorského sboru „hlas boží“. Tak se zřejmě dobře míněný návrh na poselení role dospělého v pohádce A. Mikulky „O pokazené válce“ divadelního souboru Rařáči z Bratříkovic proměnil v nepříliš šťastnou a místy křečovitou kreaci dospělého představitele krále a dokonce, podle slov těch, co „Pokazenou válku“ viděli v předchozím kole, došlo k pozměnění celého vyznění a tématu inscenace. Druhá inscenace souboru, Mikulkova pohádka **O bílé kočičce princezně**, prokázala naopak, že vedoucí souboru Gabriela Bernardová i při své doposud malé divadelní zkušenosti a v podmínkách doslova domácích (doslova, protože většinou soubor zkouší u vedoucí v bytě) dokáže vystavět jevištní situace a vztahy. I když mnohdy ještě tu a tam zůstanou hlavně nejmladšími dětmi nenaplněny, pro diváky jsou tyto drobné nedostatky vyváženy působivým kouzlem bezprostředního dětského projevu. A Gabriela Bernardová (soudě podle velmi příjemného rozhovoru s lektorským sborem) bude patřit k vedoucím, které jejich vlastní „divadelní cit“ řadí mezi ty poučitelné, mezi ty vzácné případy, kdy nastane vzájemné porozumění mezi lektorským sborem a vedoucím a v dalším ročníku nebo od jednoho postupového kola k dalšímu se lektor raduje, když vidí, „že to mělo smysl“. K této souborům bych zařadila i divadelní soubor Magnetik, o.s. Magnet ovesm přijímají kritiku, jedná-li se o tzv. závažné současné téma. Jakoby sám fakt, že se jim s dětmi zabývali a pokusili je z jeviště sdělit, jaksi ospravedlňoval všechny nedostatky. Vedoucí Katka Kuchnová po loňské slibné inscenaci „Ferda mravenec“ sáhla letos do zcela jiného žánru. Pokus o autorskou inscenaci, založenou spíše na pohybovém ztvárnění podloženém nepříliš šťastně volenou hudbou, přinesl nejasný příběh, nejasné téma, nejasné symboly a znaky (citují ze svých chaotických poznámek, zapsaných v přítomnosti hlediště v průběhu představení: Hudba!!! Kdo je ta v té hnědé vestě? Proč chce láska někam patřit? Co se jí stalo? Kdo je ten průvodce? Aha! Asi čas!...). Přesto je potřeba ocenit právě pokus samotný. Děti vyrostly z „Ferdy“ a začaly se zajímat o vážnější témata. Vedoucí Kateřina Kuchnová se jim pokusila vyjít vstříc. Že to napoprvé nevyšlo, že „sousto bylo příliš velké“ pro malou zkušenost vedoucí, to je běžné. Hledání a riskování v divadle hraném dětmi myslím zase tak běžné není. A to je potřeba ocenit. Navíc z diskuse s vedoucí mám pocit, že patří k těm poučitelným a že se můžeme těšit na její další inscenace. Zkušená Marcela Kovaříková se souborem Temperka z Trince oslnila vloni nejen regionální lektorský sbor, ale i osazenstvo Národní přehlídky vtipnou, živou, interprety vynikajícím způsobem zvládnutou

pohádkou „Hadí nožky“. I jí se stalo, že soubor vyrostl z hadích nožek a vedoucí hledala téma věku a zájmům dětí bližší. Jedná se o téma nesporně důležité, bohužel nejspíš mezi dětmi všudypřítomné a rovněž bohužel často už poněkud zprofanované, téma šikany. Text Olgy Hejné „Samí chytří“ byl inspirací pro Magdalenu Frydrychovou k napsání dramatického textu „**Krabičkoví motýlí**“. Nemá smysl srovnávat původní povídku s textem inscenace, i když některé motivy, organicky začleněné v původní povídce, „přešly“ do inscenace bez zcela zřetelné a logické vazby na odehrávající se příběh. A kdo povídku nezná, zjevně nepochopí. Příběh inscenace je zařazen do prostředí panelákového sídliště. To samo o sobě činí potíže kultivovaným dětem ze souboru. Těžko se mohou vžít do mnohem drsnějšího, tvrdšího, hrubějšího chování dětí, o nichž inscenace pojednává, do motivů tohoto chování, do ostře vyhocených konfliktů, které přináší. Opomenu nepříliš dobře vystavěný příběh, nejasnosti ve vztazích a motivech postav, které jsou dány už samotným textem. I to, co text nabízí, se nepodařilo interpretu naplnit. Nevmyslím si, že by pro to nebyly děti jako interpreti dostatečně disponované. Skoro jakoby se zdálo, že vedoucí souboru (spíše než děti samotné, ty pravděpodobně budou mít s takovým chováním své zkušenosti, ovšem spíše jako terč takového jednání než jako jeho původci), vlastně nemůže uvěřit tomu, že se tak mohou děti chovat. Tedy v jistém slova smyslu ano - ty „ostatní“ k dětem z jejího souboru. To je i hlavním tématem inscenace. Šikanován je někdo, kdo se vymyká, kdo je kultivovanější, poetičtější, citlivější... Z tohoto pohledu je text napsán, z tohoto pohledu je téma nahlíženo a z tohoto pohledu je inscenace vystavěna. Nepodařilo se ale v inscenaci ukázat dosti věrohodně tu „druhou“ stranu, ty, kterým taková mezi nimi vadí, ty, kteří po takových „jdou“. Všichni jsou v podstatě stejně kultivovaní, stejně citliví. Ne ve slovech a činech (i když i slovník drsných sídlištních dětí na jevišti ve srovnání s těmi skutečným není možné považovat za jiný než kultivovaný), ale především v odhalení a sdělení vztahů a motivací postav. Přirozenému projevu dětí navíc nepomáhá, ale spíše škodí, prázdná scéna. Dovolím si poznámku: středisko volného času Labyrint, které dobře znám, se nachází v takovém panelákovém sídlišti. Lze snadno odpozorovat, jak se ta část dětí, o nichž se hraje, chová, mluví, ale také to, že všechny děti pro své hry, debaty, poflakování...vyhledávají místa, kde se dá na něco sednout, po něčem ložit, houpat se, opírat... Řešením scény dětem Marcela Kovaříková už tak úkol nad jejich síly ještě ztížila. Vytknout by se inscenaci ještě dalo mnohé. O něčem ale svědčí už jen to, že jsem se, jak vidím, o ní roze-psala nejvíc. Rozhodně nepatří k inscenacím, jejichž hodnocení lze shrnout do jedné věty (ať už pochvalné nebo odsuzující). Patří naopak k těm, které vyvolávají otázky, které trápí každého, kdo to myslí s divadlem hraným dětmi vážně. Jak na to? Jak sdělit skutečně závažné téma? Jak vyhovět potřebám dětí, o takových tématech hrát a nepostavit je přitom před úkol nad jejich síly? Nevím. Vzpomínám na Střepinky Soni Pavelkové a jsem si jistá, že to jde. Ale recept na to není. Chci jen ještě vyslovit dík a obdiv Marcela Kovaříkové za to, že se nedržela svého „kopyta hadích nožek“ a že se pokusila. Napopravě ne příliš úspěšně, ale protože je jednou z těch poučitelých a vnímavých vedoucích, může se to podařit příště. A pak jsou případy, které neumím nazvat jinak než zjevení. Vedoucí nepoznamenaný dramatickou výchovou, naprostý laik a nadšenec (nebo naopak divadelní profesionál) se objeví na přehlídce s inscenací, která se vymyká všemu, co je na přehlídkách regionální úrovně obvyklé. Je-li to naprostý „propadák“, je práce lektorského sboru jednodušší. Stane se ale, že ačkoliv jsou porušeny snad všechny principy a zásady divadla hraného dětmi a je hodné co vytýkat, lektorský sbor a téměř všichni diváci (snad jen s výjimkou některých vedoucích) se báječně baví. Co s tím? Mezi ty jasné „propadáky“ patřila inscenace balady K.J.Erbena „**Vrba**“ Biskupského gymnázia z Ostravy Zábřehu. V podtitulu nazvaná „Kolektivní interpretace klasické balady se třemi loutkami“. Byl to případ, se kterým se kupodivu přes všechny kurzy, semináře, pracovní budované povědomí o divadelní práci s dětmi a mládeží stále ještě setkáváme, většinou ale ne na regionálních přehlídkách. Loutky jsou statické, nefunkční (jejich funkci je snad jen to, že zakrývají interprety), sborová recitace se rozpadává, našťastí vše netrvá příliš dlouho. O mnohém svědčí i to, že není s kým o představení diskutovat, protože vedoucí někam spěchala a k rozpravě s lektorským sborem se nedostavila. S jinými „zjeveními“ ostravské přehlídky se už tak snadno nevyoparám. Jan Ražnok a soubor Malá monstra s inscenací „**Pohádka**“ k takovému zjevení nepochybně patřil. Vedoucí souboru - snad student, snad absolvent olomoucké divadelní vědy - ponechal zřejmě dětem naprostou volnost. Pohádku pravděpodobně vymyslel sám s dětmi. Tak je to alespoň uvedeno v programu: Jan Ražnok + Malá monstra. Ovšem od studenta nebo absolventa divadelní vědy bych očekávala daleko výraznější práci s příběhem, jeho vnitřní logikou, s výstavbou jednotlivých situací. To ale může být dáno tím, že z celého představení byla cítit volnost, kterou dětem nabídl a mnoho neomezoval. Zatímco příběh tím nesporně utrpěl, výkony dětí nikoliv. Nespoutaná radostná hra (ovšem někdy hraničící až s exhibicí, i když vcelku sympatickou a ne nepřijemnou), pocit, že ti na jevišti se skutečně baví a baví se hlavně tím, že baví diváky, to učinilo z představení skutečně zážitek. Ale dlužno dodat, že rozporuplný. I nám všem, kteří jsme si museli přiznat, že jsme se konečně docela dobře bavili, je jasné, že se jednalo o inscenaci docela problematickou. Citelný odpor pak bylo znát mezi některými vedoucími souborů. A i překvapení nad tím, že se dětem, procházejícím dramatickou výchovou a kultivovaným v dětských souborech, představení líbilo. Tady asi vše ukáže čas. Zda mladý vedoucí bude v práci se souborem pokračovat, zda se mu podaří „zkrotit“ - sebe, příběh, děti... tak, aby zůstala zachována spontaneita, přirozenost, nefalšovaná hravost a divadelně a i výchovně se vyvíjela práce v souboru. Nikam se mi nepodařilo zařadit inscenaci souboru z Fulneku „**O princezně Solimánské**“. Nemám srovnání. Soubor jsme viděla letos poprvé, představení se vyznačovalo celou řadou nedovedností (dramaturgických, režijních, scénografických, interpretačních...), ale ne zase natolik, aby mohlo být tím špatným „zjevením“. Z rozhovoru s vedoucí souboru Blankou Kusou se jen mohu domnívat, že by mohla patřit mezi ty chápající a poučitelné. Nejsm si jista, zda nedostatky inscenace jsou nedostatkem „divadelního citu“. Netroufám si říci, zda chybí onen cit a nebo „jen“ znalost řemesla. Na závěr jsem si nechala inscenaci „**Otesánek**“ souboru Štěp z Opavy a vedoucího Daniela Kollmanna, kterou lektorský sbor nakonec navrhl k postupu na Národní přehlídku. Důvodem není navrhovaný postup, ale to, že je jaksi nezařaditelná pouze do některé z uvedených kategorií. Daniel Kollmann byl a je zjevení, patří mezi poučitelné i nepoučitelné (a těžko říci, že jedno z toho je jednoznačně dobře a jedno špatně), nespokojuje se s osvědčeným inscenačním stylem a když o tom tak přemýšlí, kdo ví, čeho se od něj ještě nadějeme. Neviděla jsem osobně jeho seriálové představení (seriálové proto, že, jak jsem pochopila z vyprávění, nebylo jedno, ale několik) o rodině Slimáčkových (nebo tak nějak, nevím, zachytila-li jsem jméno správně). Osobně jsem vloni viděla „**Sněhurku** a trpaj-zlíky“, podbízivé prvoplánově vtípné (s vtipy vysílanými přímo do jeviště stylem televizních bavičů, kdy je vtip servírován zároveň jako pobídka k bouřlivé divácké reakci) představení. Do kategorie „zjevení“ bych tedy soubor zařadila za loňský rok díky této nevkusné a nepřijemné „televizní“ podívané. Za „zjevení“ bych letos považovala zcela nečekaný obrát k vkusné a příjemné inscenaci Otesánka. Osobně jsem se vloni s vedoucí souboru setkala při debatě s lektorským sborem a měla jsem dojem, že sice ví, o čem je řeč, ale že bude stejně patřit mezi ty nepoučitelné. V něčem se poučil oním způsobem, nad kterým lektorský sbor, který ona doporučení dával, jenom žasne. Mám teď na mysli klasický případ „dvorečku“, neboli hrájících si dětí. Svízná a vtípné inscenovaná pohádka je neúměrně zatížena expozicí, která nám sděluje, že si na to budou děti hrát (jak je to přece v dramatické výchově zvykem). Zároveň ale „dramaticko výchovná“ expozice dává prostor k jakési aktualizaci nebo dokonce komunální vtípkům (což je nejspíš způsobek přístupu, kterým se vyznačovalo loňské představení). Nevím. Lektorský sbor nakonec usoudil, že bez oně dramaticko výchovné (a televizně vtípné zároveň) expozice, je samotná pohádka o Otesánkovi docela živým, působivým, dobře režijně, dramaturgicky, scénograficky i interpretačně zvládnutým představením. Jen si kladu otázku, zda je skutečně krokem na cestě blíž k dobrému divadlu nebo zda se od vedoucího souboru dočkáme ještě nějakého dalšího nečekaného divadelního zvratu. Netroufám si předvídat. Ani to, co bez expozice a s mými doporučeními lektorského sboru nakonec z inscenace vzniklo a co diváci na Národní přehlídce v Trutnově uvidí. Nakonec si dovolím ještě jednu úvahu. Jde o tohle: jak to, že některá představení se setkají s velkým diváckým ohlasem bez ohledu na věk diváků (tedy u vrstevníků hrájících děti stejně jako u dospělých), jak to, že některá se docela líbí dospělým, ale na vrstevníky nezabírají, jak to, že některá představení jakoby splňují všechna kritéria na divadlo hrané dětmi, ale diváčky jsou spíše neuspěšné, jak to, že se v některých inscenacích setkáme s řadou prohrěšků proti tradovaným požadavkům na divadlo hrané dětmi a přesto se diváci (včetně lektorského sboru) baví? Vědoma si nebezpečného zjednodušení, nacházím částečně odpověď v rozlišení hrát pro diváky a hrát před diváky. Pak se ovšem stane, že se velmi kultivované, čisté představení setká se zájmem dospělých (ale není to divácký zážitek v pravém slova smyslu, spíše jen obdiv na tím, jak jsou děti dobře vybavené, jak je inscenace vystavěna), ale s naprostým nezájmem vrstevníků (koho by bavilo, dívat se jen na to, co jiní vrstevníci umí). Hraje se před diváky a ukazuje se právě jen to, jak jsou děti dobře vybavené... Vedle toho inscenace i na pomezí dobrého vkusu pobaví jak dospělé, tak i vrstevníky, nejspíš právě proto, že se hraje pro ně (i když někdy i podbízivě). Osobně dávám přednost diváckému zážitku, hodnocení kvality takového představení je pak více méně záležitostí osobního divadelního názoru, vkusu. Podmínkou vzniku takové diváčky fungující inscenace je pak, řekla bych, „inscenačorská představivost“ vedoucího souboru. Myslím tím schopnost představit si nejen dění na jevišti, ale současně i „dění“ v hledišti, které vyvolá. Myslím tím jeho schopnost připravit děti nejen na kultivovaný a přirozený jevištní projev, ale na kultivovanou a přirozenou komunikaci s diváky. V divadle hraném dětmi vzniklo pár takových nezapomenutelných počínů, které jsou připomínány jako důkaz toho, že je to možné. Vždycky ale za takovou inscenaci stála mimořádná talentovaná osobnost, ale současně vzdělaná a znalá divadelního řemesla. Mimořádný člověk, umělec, pedagog. Byli bychom bláhoví, kdybychom očekávali takovou úroveň jako běžný jev v divadle hraném dětmi. Co dělat s tím, když chybí vedoucímu talent, cit pro divadlo? Nemyslím si ale, že by všichni, kterým se zatím příliš nedaří, byli prostě jen netalentovaní. Při debatách s vedoucími se příliš často setkávám s naprostou neznalostí divadla. Slova jako situace, role, postava, konflikt jsou používána a chápána jen tak, jak „jedna paní povídala“, chybí jakákoliv potřeba zajímat se o divadelní teorii a historii, o divadelní řekněme, „řemeslo“. Naopak je dost těch, kteří cítí potřebu zabývat se tím, čemu se říká dramatická výchova. Jde o nepochybně důležitou důkladnou práci s tématem, předlohou, pochopením postav, kultivací a rozvíjením hlasu a pohybu atd. atd. Bez divadelních znalostí a dovedností pak ale paradoxně tato práce vede někdy právě k hrani před diváky, uzavírá se sama do sebe, nesděluje, nekomunikuje. K onomu dívejte se, jak jsou ty děti vybavené, kultivované, přistupuje ještě a jakými vážnými tématy se zabývají. Jenže o nich nesdělují divákům. Nechci dít zbytečně rozvíjet ono „před a pro“. Snad někdy jindy. Určitě by za pozornost stála i podobná úvaha o hraní si před a hraní si pro. Osobně přistupuji i jako člen lektorského sboru ke každému představení především jako divák (tedy alespoň se o to snažím). „Před diváky“ a „pro diváky“ mi pomáhá dobrat se skrze svůj divácký zážitek ke kladům a problémům inscenace. Osobně jsem raději, hrálo-li se pro i se spoustou chyb a prohrěšků divadelních a možná i pedagogických (ty se alespoň zčásti dají zvládnout, bude-li se chtít vedoucí učit divadlu a práci s dětmi), než když se hraje přede mnou. Prostě mě to jako diváka (ale i jako lektora) moc nebaví, i když jako lektor uznávám, že se často jedná o velmi dobrou výchovnou a vzdělávací práci, jenže spíše v oblasti sociální komunikační a osobnostní než divadelní, spíše směřovanou dovnitř souboru, k jeho členům, než ven, k divákům. Proto jsem se jako člen lektorského sboru na regionální přehlídce v Ostravě ráda podepsala pod návrh k postupu pro inscenaci „**Otesánek**“ souboru Štěp z Opavy. Je to představení pro diváky. A posun, který vedoucí souboru Daniel Kollmann udělal od loňského roku je, alespoň velmi doufám, projevem snahy učit se divadlu a práci s dětmi.

Silva Macková

DS 2006 - sólisté, Uherské Hradiště 25. 4. 2006

Letošní přehlídka probíhala opět v prostorách Reduty, potěšitelný byl velký počet účastníků, hodnotily dva lektorské sbory. Dobrou tradici je zde forma odměny oceněných - poukázky na knižní odměnu, kterou si podle svého uvážení mohou účastníci vybrat v místním knihkupectví.

I. kategorie Zúčastnilo se 11 recitátorů. Až na jednu výjimku (veršovaná Červená Karkulka) jsme slyšeli vhodně vybrané texty, většinou osvědčené, ale pro děti stále lákavé. (autoři M. Lukešová, A. A. Milne, P. Šrut, F.M. Jirous, G. Sempé, D. Radovič, jen jednou J. Žáček). Zaujali Vlk naruby (J. Kolář, J. Hirsál). Díky dobré dramaturgii a nastolené atmosféře byly děti přirozené, v mnohem menší míře se vyskytovaly tradiční nešvary kolovrátkového přednesu či hraná „roztomilost“. Porota byla tolerantní k drobným i větším nedostatkům v řeči, byla-li jinak patrná celková práce na textu a udělila pět čestných uznání: **N. Vrtíková** (Jakub a babi léto), **J. Stoklasová** (Ptala se Františky Marta) **A. Malušová** (Vlk naruby), **D. Prosecký** (Kolo), **D. Šmíd** (Modrý zajíc)

IV. kategorie Bylo přihlášeno a zúčastnilo se 17 recitátorů. U většiny byla prokazatelná (a možno považovat za příznačnou pro letošní průběh) svědomitá příprava. Jak v hledání textů, tak v hledání prostředků k vyjádření. Neslyšeli jsme povrchní text, neviděli „libivé“ předvádění. S účastníky jsme hovořili o odkrývání tématu, o volbě textu vzhledem k individuálním interpretačním zkušenostem i v porovnání s typem interpreta. Upozornili jsme na odlišnost přednesu volného verše a prózy. Vzhledem k celkové vyrovnanosti výkonů třetina účastníků uplatnila i druhé texty. Nemýlím-li se, průběh přehlídky měl charakter setkání zájemců o tento druh zájmové činnosti. Čestná uznání: **Petr Žlebek** (Happy babička, Medová léta), **Petra Fojtů** (Láska a dělové koule, J. Prévert: Sen), Postup do celostátního kola: **Dina Gočáľtovská** (Balada o polce) - výborně zvládnutý přednes klasického textu **Z. Gregůrková** (K.Sidonová: Syn stromu) - vypravuje, sděluje téma, pracuje s hlasem, velmi dobrá kultura řeči)

La IV. kategorii hodnotili Jaroslav Dejl, Jana Křenková, Roman Švehlík

zpracovala J. Křenková

SETKÁNÍ dětí v Uherském Hradišti dne 26.dubna 2006 u příležitosti krajské přehlídky sólových recitátorů v rámci Dětské scény uskutečněné pod souhrnným názvem divadelních aktivit Žebříňák. Organizaci vzal na svá bedra Dům dětí a mládeže v Uh.Hradišti, obsahovou a společenskou náplň opatřil Mgr.Stanislav Nemrava, ředitel ZUŠ Uherské Hradiště.

Název následujícího hodnocení jsme zvolili z několika důvodů. Za prvé proto, že šlo o setkání dvou kategorií sólových recitátorů /přesněji 2.a 3.kategorie/, dále proto, že bychom chtěli poukázat na princip, který je východiskem práce pedagogů, rodičů při přípravě dětí na vrcholnou přehlídku. Ke konci úvahy připojíme návrh k jejich setkání na prozatím nevyhlášeném semináři.

SETKÁNÍ S AUTOREM /autory/. Kdo nezná váhu slov, ten nemůže znát lidi /Konfucius/ Ať již člověk svého života užívá krátce či dlouze, má mít požitky ze svého života, A to nejlepší, co je v něm, má předat druhým /Herder/

Pro 2.a 3.kategorii považujeme osobní setkání s autorem a rozhovor o knize, kterou napsal, za svrchované prospěšné. Hovoříme-li o osobním setkání, máme na mysli seznámení se s portrétem autora doplněným informacemi, jako že žije v Česku nebo v Africe, možná v Dánsku nebo jinde, že píše pro děti básně nebo celé romány. Je příjemné zjištění, že dítě ví o „svém“ autorovi co nejvíce/bez ohledu na to, zda je to Prévert, Mikulka, Krylov nebo Aškenazy či Macourek/. Naším přáním by bylo zjištění, že se ví také o nových knihách pro děti, které píšou a vydávají různá nakladatelství a píšou známí i méně známí autoři /např.Viola Fischerová, Arnošt Goldflam, Petr Sís/. Zkusíme vyhledat další knihy, které lákají děti ve věku 10 -15 let, tj.knihy se čtením o přírodě, cestopisná a dobrodružná vyprávění, nevylučujeme zájem o pohádky a lidovou poezii.

SETKÁNÍ S KNIHOU /textem/. Mluvil jsem tuhle s červotočem, jenže už nevím přesně o čem a taky přesně nevím proč a jestli to byl červotoč /Emanuel Frynta/ Všude kvetou květiny pro toho, kdo je chce vidět /H.Matisse/

Dáváme přednost poznání celého díla, nejméně celé knihy. Nestačí dětem pohazení v podobě vět vytržených z kontextu básně, básnické sbírky, povídky nebo románu. Předpokládá to mít dostatek času, mít k dispozici celou knihu, abychom si mohli prohlédnout ilustrace, abychom si mohli touto cestou ujasnit poetiku autora, prozkoumat kompozici skladby, rozhodnout se, jak svůj prožitek uložit do přednesu.

SETKÁNÍ S HRDINOU /v básni nebo próze/. Zima, zima, můj Pepičku. Kdyby byla peřina! Zatoč ty se, hochu milej, zatoč ty se do sena.

Já do sena nepolezu, lidi by se vysmáli, že jsem přines na kabátě šítu vovesný slámy! /Emanuel Frynta/

Báseň je osobní výpověď. Pro dítě je to možnost prověřit si svůj vztah ke světu, k druhým lidem, k samému sobě a vyslovit jej nahlas „pro“ své vrstevníky nebo rodiče/“ pro něho/“ znamená nabídnout klíč k novému obsahu sdělení, někdy i objevnému / Totéž to platí o volbě příběhu z prozaického díla. V obou volbách je to jako se stavbou domu: ať děláme co děláme, vždy je a bude stavba nedokončená, a proto ji znovu a znovu s dětmi promyšlíme. Ať to tak zůstane.

SETKÁNÍ LEKTORŮ S PEDAGOGY, RODIČI A DĚTMI /návrh/. Krásný je život, uděláme-li něco dobrého nebo spravedlivého /E.M.Dostojevskij/

Co udělat v zájmu obohacení dětí, které se věnují přednesu v tak velkém počtu /dnes jich bylo ve jmenovaných dvou kategoriích 27/. V každém případě je více jak potřebné prodiskutovat vše, s čím se setkáváme ve všech kolech přehlídky dětského přednesu a co ne vždy odpovídá působivému přednesu a nezapomenutelnému sdělení. K tomu směřuje naše dnešní výzva: nabídnout „dospělákům“ poradu de rerum poetica, tedy o věcech práce s dětmi. Samozřejmě nabídku adresovat těm, kdo o to stojí. Co bychom si mohli objasnit/např. ve třech setkáních po dvou hodinách/? Jak hledat s dětmi texty k přednesu/s nabídkou rozsahu nové dětské literatury/. Jak pracovat na textu, aby byl přednes potěšením pro děti a významným sdělením pro vrstevníky i dospěláky. Jak vystihnout poetiku textu? Jak opatřit to, že dítě bude přesvědčeno, že sděluje něco moc důležitého o lišce, která napálila medvídky, o zloději, který zaskočil za nepřítomnou maminku a získal si plnou důvěru dítěte, o tom jak dospělí jsou někdy nezodpovědní a co trápení to přináší, o přátelství a lásce jako přirozené touze, o malé malířce, která ne a ne namalovat maminku, poněvadž ona je tak hezká. Samozřejmě také by se mluvilo o odpovědnosti těch, kteří předkládají texty lektorskému sboru texty bez uvedení autora, bez názvu knihy nebo básně, bez uvedení svého jména, /pokud to nemá být hádanka pro lektory/. Také by se hovořilo o tom, jak volit oba předepsané texty, aby děti měly zvláště ve vyšších kategoriích možnost představit rozsah a hloubku i barevnost svých myšlenek, hlasu a představit celou paletu svého umění.

ZÁVĚREČNÁ POZNÁMKA S PŘÁNÍM I BĚHOPRÁNÍM

Čtyři kapitoly naší reflexe pod názvem SETKÁNÍ jsou výsledkem zamyšlení nad ukončenou přehlídkou. Jejím cílem nebylo upozornit na to, co se nedaří. Spíše chtěla mezi řádky důrazněji/poněvadž pozitivně/poukázat na to, co je nutné dělat, jestliže si přejeme, aby se na příští Dětské scéně sešlo tolik dětských tváří jako letos. Dále toto zamyšlení spojujeme s poděkováním učitelům a rodičům, kteří neumdlévají v úsilí ponoukat děti k této uslechtilé náplni volného času, všem, kdo obětuje spoustu času i umu k podpoře každého dítěte, které projeví zájem. Blahopřejeme touto cestou postupujícím do celostátního kola, konkrétně recitátorům **Karlu Vůjtkovi**, **Antonínu Zatloukalovi** ze II. kategorie a **Barboře Hudákové** a **Barboře Goldmannové** ze III. kategorie. S jejich prací se určitě veřejnost seznámí, stojí to za to.

27.4.2006

PhDr. Jiří Pelán, DIFA JAMU Brno

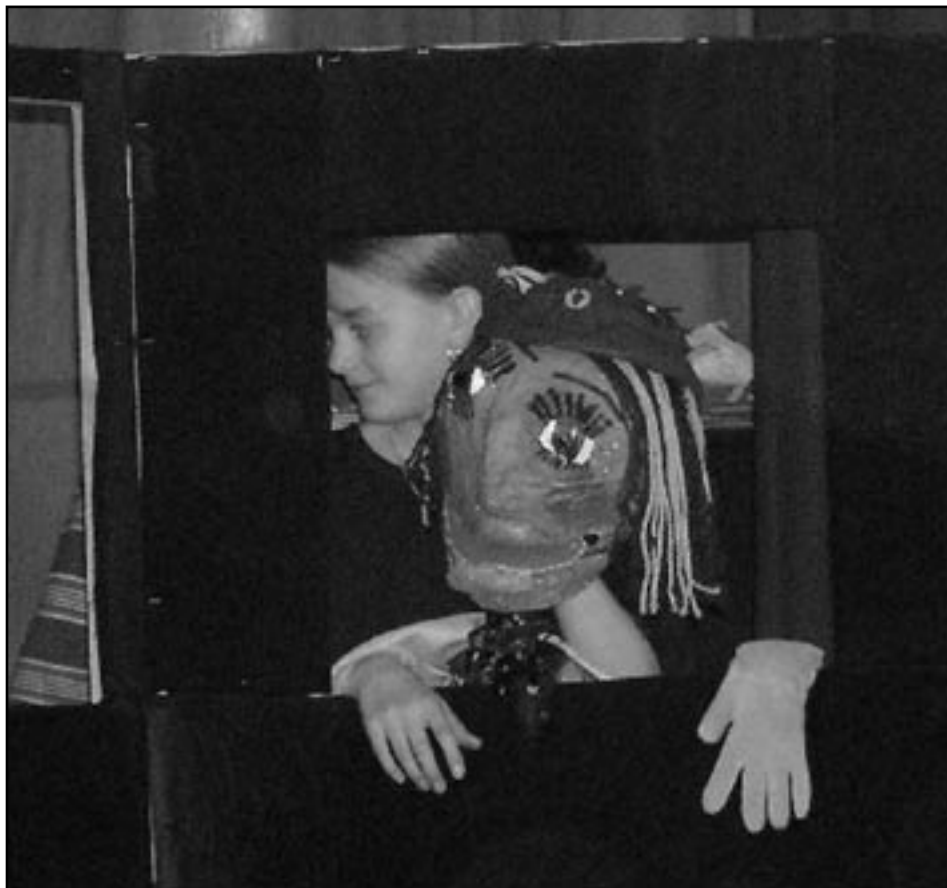
Zpráva o Dětské scéně v Uherském Hradišti

1. Přehlídka se nekonala 30.března 2006 mělo Uherské Hradiště navštívit devět dětských souborů a dostavili se pouze Výdatný déšť, Povodňová aktivita a Vzedmutá Morava. Všechno se ruší.

2. Přehlídka se konala Ráno 19.dubna nebyla po dešti ani památka, zkrocená Morava si tiše broukala ve svých březích a na jevištích v Orlovně a v sálu ZUŠ připravovaly na svá představení soubory Modrý kabaret Ostrava, Loutka Uherské Hradiště, BUBU Vsetín, Strašuláci Kunovice, Recitační soubor Gymnázia Kroměříž, Poškoláček z Bystrice pod Hostýnem, ZUŠ Rožnov pod Radhoštěm, TeatroMedloBambini a zahraniční host z Bánovcov nad Bebravou - soubor Mlatba.

3. Loutky? Loutky Autorem pohádky Jak Kašpárek přenocoval u Ježibaby je Jaroslav Průcha. Soubor Loutka od vedením Marie Kellerové připojil k původnímu textu jakousi předeheru - pohádku Boudo, budko... Klasické divadlo s marionetami, které vyrobily samy děti. V pohádce O zeleném prasátku maďarského autora Bély Horgase v podání souboru BUBU Vsetín (vedoucí Barbora Dohnáľková) se marionety neobjevily, ale diváci mohli spatřit papírové plošné loutky (prasátka, ježek), maňásky (loupežníci) a naddimenzované panáky (komentátoři děje). A především - humor, nadsázka, zajímavou práci s loutkami a nefalšované potěšení z hraní.

4. Recitace Jako vedoucí souboru Gymnázia Kroměříž je uváděna profesorka Irena Procházková, ale recitační pásmo z textů Emanuela Frynty Život je pes je samostatnou prací dětí, vedených starší spolužačkou. Podařilo se jim šťastně posunout Fryntovy hravé texty do svého pubertálního revolujícího světa.



o oslavách Vánoc v různých zemích světa.

7. (Zahraniční) host Zuza Šantavá je dívka odsouzená za čarodějnictví. Mlatba z Bánovců nad Bebravou přistoupila k tomuto stále aktuálnímu tématu - pronásledování odlišných jedinců s až mystickým zápalem, míst biblické motivy, folklórní prvky a současný taneční projev v zajímavou a provokující kompozici. 8. A co na to porota? Porota ve složení Jaroslav Dejl (předseda), Petr Hoffmann a Hana Nemravová nominovala na přehlídku Dětská scéna představení **O zeleném prasátku** a do širšího výběru doporučila pohádku **O hodné babičce a zlé mouše**. Dlouze se hovořilo o školním a sousedském divadle, o rozehrávání akcí v textu pouze naznačených, o scénografii, o práci s hudbou...

Hana Nemravová

DNEŠNÍ PROGRAM PÁTEK - 16.6.2006

13.15 - 13.30
13.45 - 14.45
15.00 - 18.00
19.30 - 21.00

21.45

zahájení recitační části DS 2006
dílny pro recitátory II., III. a IV. kategorie
vystoupení recitátorů III. kategorie
beseda lektorského sboru s recitátory III. kat. a jejich doprovodem
dílny pro recitátory II. a IV. kategorie
diskusní klub pro doprovod recitátorů II. a IV. kat.
informační schůzka pro seminaristy

BLAŽKOVÁ 2006 - DÍL 1

KLAPKA



Deník Dětské scény - Trutnov 2006. Číslo 0.

Redakce: Eva Brhelová, Iva Dvořáková, Pavel Kocych, Vojtěch Maděryč, Gabriela Sittová, Foto: Michal Drtina. Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka - 16.6.2006 v 3:30. Vychází - v pátek 16.6.2006 ve 10.00. Náklad - asi 300 ks.